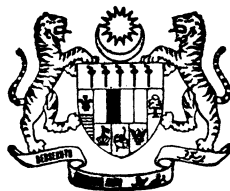

Jilid I
Bil. 37

Hari Rabu
28hb Januari, 1976

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN NEGARA

SENATE

PARLIMEN KEEMPAT

Fourth Parliament

PENGGAL PERTAMA

First Session

KANDUNGANNYA

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 3545]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perbekalan, 1976 [Ruangan 3567]

USUL:

Waktu Mesyuarat dan Urusan yang dibebaskan daripada Peraturan Mesyuarat [Ruangan 3590]

MALAYSIA

PARLIMEN YANG KEEMPAT—DEWAN NEGARA

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG PERTAMA

Hari Rabu, 28hb Januari, 1976

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

YANG HADIR:

- Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATUK HAJI OMAR YOKE-LIN ONG, P.M.N., S.P.M.S., D.P.M.S. (Dilantik).
- „ Timbalan Menteri Undang-undang, DATUK ATHI NAHAPPAN, D.P.M.S., J.M.N. (Dilantik).
- „ Setiausaha Parlimen kepada Menteri Kerajaan Tempatan dan Alam Sekitar, TUAN LAW HIENG DING (Dilantik).
- „ Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua, TAN SRI S. O. K. UBaidULLA, P.S.M., D.P.M.S., J.M.N. (Dilantik).
- „ TUAN ABDUL AZIZ BIN TAPA, A.M.N., P.J.K. (Melaka).
- „ TUAN ABDUL RAHIM BIN ABDUL MANAN, A.M.N., P.J.K. (Negri Sembilan).
- „ DATUK HAJI ABDUL RAZAK BIN HAJI HUSSIN, D.S.W., J.S.M. (Dilantik).
- „ DATUK HAJI AHMAD BIN ARSHAD, D.P.M.J., A.M.N. (Johor).
- „ TUAN A. ARUNASALAM, A.M.N. (Dilantik).
- „ DATUK CHAN KWONG HON, D.P.M.S., J.M.N., S.M.S., J.P. (Selangor).
- „ DATUK CHONG FOO KHIN, D.S.K.D., P.J.K., P.P.T., J.P. (Negri Sembilan).
- „ TUAN CHUA CHING CHENG, P.J.K., J.P. (Melaka).
- „ DATUK J. E. S. CRAWFORD, D.P.M.P., S.P.M.P., J.M.N., J.P., Datuk Kurnia Indera (Dilantik).
- „ PUAN DASIMAH DASIR, A.M.N., J.P. (Dilantik).
- „ TUAN T. S. GABRIEL (Dilantik).
- „ TUAN HAJI IBRAHIM BIN HAJI YAACOB, P.J.K. (Dilantik).
- „ TUAN HAJI C. D. ISMAIL, J.M.N., J.P. (Dilantik).
- „ TUAN KAM WOON WAH, J.P. (Dilantik).
- „ TUAN KAMARUL ARIFFIN BIN MOHAMED YASSIN (Dilantik).
- „ TUAN HAJI KHALID BIN HAJI ABDULLAH, A.M.N., J.P. (Dilantik).
- „ DR LIM KENG YAIK (Dilantik).
- „ DATUK MANSOR BIN MOHAMAD, D.P.M.T., A.M.N. (Trengganu).

Yang Berhormat TUAN HAJI MOHD. AMIN BIN HAJI YAAKUB, P.M.K. (Kelantan).

- „ TUAN HAJI MOHD. SAAID BIN HAJI ABU BAKAR (Dilantik).
- „ DATUK MOHD. TAHIR BIN ABDUL MAJID, D.P.M.S., S.M.S., K.M.N., P.J.K. (Dilantik).
- „ DATUK NIK HASSAN BIN HAJI NIK YAHAYA, D.J.M.K., J.M.N., P.M.K. (Dilantik).
- „ TUAN HAJI OTHMAN BIN ABDULLAH, P.C.M. (Perak).
- „ TOK PANGKU PANDAK HAMID BIN PUTEH JALI, P.J.K. (Dilantik).
- „ DATUK V. PONNUSAMY PILLAI, D.P.M.P., K.M.N., P.M.P., P.J.K., J.P. (Dilantik).
- „ PUAN RAFIDAH AZIZ, A.M.N. (Dilantik).
- „ RAJA DATUK NONG CHIK BIN RAJA ISHAK, D.P.M.S., J.S.M., S.M.S., P.J.K. (Selangor).
- „ DATUK DR C. SINNADURAI, P.S.D., P.N.B.S., D.P.M.P., J.M.N., S.M.K., S.M.B., P.J.K. (Dilantik).
- „ PUAN HAJJAH SALMAH BINTI SHEIK HUSSEIN, A.M.N. (Dilantik).
- „ DATUK SYED HASSAN AIDID, D.P.M.N., J.M.N., P.J.K., J.P. (Pulau Pinang).
- „ TUAN SYED OMAR BIN SYED HUSSAIN, S.M.P., A.M.N. (Perlis).
- „ DATUK WAN IBRAHIM BIN WAN TANJONG, J.M.N., P.J.K., Orang Kaya Indera Maharaja Purba Jelai (Pahang).
- „ WAN SULAIMAN BIN WAN TAM, P.J.K. (Dilantik).
- „ PUAN ZAWIAH BINTI ABDULLAH, P.J.K., P.P.N. (Trengganu).

YANG TIDAK HADIR:

Yang Berhormat TUAN HAJI ABU BAKAR BIN HAMZAH, J.P. (Kelantan).

- „ DATUK HAJI ABU BAKAR TITINGAN BIN DAMSANI, S.P.D.K., P.G.D.K. A.D.K., A.M.N. (Dilantik).
- „ TAN SRI GAN TECK YEOW, P.S.M., J.M.N. (Dilantik).
- „ TUAN ISMAIL BIN SHEIKH IBRAHIM, P.P.N. (Perlis).
- „ TUAN JOSEPH UNTING ANAK UMANG, P.B.S. (Sarawak).
- „ DATUK LEE LOY SENG, D.P.M.P., J.P. (Perak).
- „ DR LIM AH SITT, P.I.S. (Johor).
- „ TAN SRI LIM CHING WAH, P.S.M., S.P.D.K., A.M.N. (Sabah).
- „ TAN SRI MOHAMED NOOR TAHIR (T.H.) TAN, P.M.N., J.M.N., C.W.E. (Dilantik).
- „ DATUK NGAU KEN LOCK, J.M.N., S.M.P., P.J.K., J.P., Datuk Kurnia Panglima Raja (Pahang).
- „ TUAN OH SIEW AUN, J.P. (Pulau Pinang).
- „ TUAN OOI ENG HONG, S.M.K., P.P.N., P.J.K., J.P. (Kedah).
- „ TUAN SEAH TENG NGIAB, S.M.J., P.I.S., J.P. (Dilantik).
- „ DATUK SYED KECHIK BIN SYED MOHAMMAD, P.G.D.K. (Sabah).
- „ TUAN TING MING HIA (Sarawak).
- „ CIK TOM SAUDAH BINTI HAJI OTHMAN, A.M.N., P.P.N. (Kedah).
- „ DATUK DR WEE KHOON HOCK, D.P.M.K., A.K., Datuk Kaya Pati (Dilantik).

YANG HADIR BERSAMA:

- Yang Berhormat Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATUK HAJI HAMZAH BIN DATUK ABU SAMAH, D.S.R., S.M.K., S.I.M.P. (Temerloh).
- „ Menteri Kerja Raya dan Pengangkutan, DATUK HAJI ABDUL GHANI GILONG, P.D.K., J.P. (Kinabalu).
- „ Menteri Kesihatan, TAN SRI LEE SIOK YEW, P.M.N., A.M.N., P.J.K. (Ulu Langat).
- „ Menteri Undang-undang dan Peguam Negara, TAN SRI ABDUL KADIR BIN YUSOF, P.M.N., S.P.D.K., S.P.M.J., P.J.K., B.C.K., A.D.K. (Tenggaroh).
- „ Menteri Penerangan dan Tugas-tugas Khas dan Menteri Perancangan Am dan Penyelidikan Sosio-Ekonomi, DATUK AMAR HAJI ABDUL TAIB BIN MAHMUD, P.G.D.K. (Samarahan).
- „ Menteri Perumahan dan Kampung-kampung Baru, TUAN MICHAEL CHEN WING SUM (Ulu Selangor).
- „ Menteri Perusahaan Utama, DATUK MUSA HITAM, S.P.M.J. (Labis).
- „ Timbalan Menteri Perhubungan, DATUK HAJI WAN ABDUL KADIR BIN ISMAIL, D.P.M.T., P.P.T. (Kemaman).
- „ Timbalan Menteri Pertanian dan Pembangunan Luar Bandar, DATUK HAJI MUSTAPHA BIN HAJI ABDUL JABAR, D.P.M.S., J.M.N., A.M.N., J.P. (Sabak Bernam).
- „ Timbalan Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, TUAN HAJI HASSAN ADLI BIN HAJI ARSHAD (Bagan Datok).
- „ Timbalan Menteri Pelajaran, TUAN CHAN SIANG SUN, J.S.M., A.M.N., P.J.K., J.P. (Bentong).
- „ Timbalan Menteri Kewangan, TAN SRI CHONG HON NYAN, P.S.M., J.M.N. (Batu Berendam).
- „ Timbalan Menteri Jabatan Perdana Menteri, DATUK ABDULLAH AHMAD, S.J.M.K., D.P.M.K., P.N.B.S., J.M.K., A.D.K. (Machang).
- „ Timbalan Menteri Pertahanan, TUAN MOKHTAR BIN HAJI HASHIM (Tampin).
- „ Timbalan Menteri Kesihatan, TUAN ABU BAKAR BIN UMAR, S.D.K. (Kota Setar).
- „ Timbalan Menteri Tanah dan Galian, DR SULAIMAN BIN HAJI DAUD (Santubong).
- „ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, TUAN PAUL LEONG KHEE SEONG (Taiping).

DEWAN NEGARA

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Negara: Lim Joo Keng.

Timbalan Setiausaha: Haji A. Hasmuni bin Haji Hussein.

Penolong Setiausaha: Mohd. Salleh bin Abu Bakar.

Penterjemah Melayu Kanan/Pemangku Penolong Setiausaha: Ghazali bin Haji Abd. Hamid.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Penyunting: Yahya Manap.

Penolong Penyunting: P. B. Menon.

Penolong Penyunting: Osman bin Sidik.

Pemberita-pemberita:

N. Ramaswamy.

Louis Yeoh Sim Ngoh.

Abdul Rahman bin Haji Abu Samah.

Rani bin Rahim.

Suhor bin Husin.

Amran bin Ahmad.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof.

Margaret Chye Kim Lian.

Quah Mei Lan.

Puan Kong Yooi Thong.

Juliah binti Awam.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Hassan.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Shariff bin Md. Saad.

DOA

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Mesyuarat*)

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN- PERTANYAAN

TUGU PERINGATAN NEGARA

1. Tuan Haji Ibrahim bin Haji Yaacob minta Perdana Menteri menyatakan jumlah kerugian yang dianggarkan dalam kejadian mengebom Tugu Peringatan Negara baru-baru ini.

Timbalan Menteri Jabatan Perdana Menteri (Datuk Abdullah Ahmad): Tuan Yang di-Pertua, nilai kerugian kerosakan Tugu Peringatan Negara akibat letupan bom pada 26hb Ogos, 1975 tidaklah dapat dibuat secara tepat setakat ini memandangkan bahawa Tugu itu adalah satu-satunya hasil seni yang jarang terdapat di negara ini mahupun di negara-negara lain. Bagaimanapun, perkara ini masih lagi dikaji dengan teliti oleh Jawatankuasa Tabung Pemulihan Tugu Peringatan Negara. Saya suka memberi latar-belakang berkenaan dengan Tugu Peringatan Negara ini dan rancangan untuk pemulihannya untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian.

Tugu Peringatan Negara telah dibina oleh Tuan Felix De Weldon, seorang Amerika dalam tahun 1966 dengan harga \$2.5 juta. Dari jumlah tersebut \$1.245 juta adalah hasil dari kutipan derma orang ramai dan yang bakinya ialah dari peruntukan Kerajaan. Pada 5hb September, 1975 Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, waktu itu Allahyarham Tun Haji Abdul Razak bin Datuk Hussein telah mengarahkan supaya diadakan kutipan derma di kalangan rakyat untuk menampung perbelanjaan memperbaiki Tugu Peringatan Negara itu. Arahkan itu telah dibuat melalui alat-alat sebaran am. Bagi menguruskan langkah dan cara menjalankan pungutan derma pemulihan Tugu Peringatan Negara itu Yang Amat Berhormat Perdana Menteri serentak dengan pengumuman itu telah menubuhkan sebuah Jawatankuasa yang dipengerusikan oleh sahabat saya Yang Berhormat Datuk Sri Haji Kamaruddin bin Haji Mat Isa, Timbalan Menteri Jabatan

Perdana Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan mengandungi ahli-ahlinya seperti berikut:

Encik Abdul Aziz bin Zakaria (Timbalan Ketua Setiausaha Jabatan Perdana Menteri)

Tan Sri Abu Bakar Samad bin Mohd. Nor (Ketua Setiausaha Kementerian Pertahanan)

Encik Mohamed Osman bin Cassim (Ketua Setiausaha, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri)

Datuk Ahmad Nordin bin Haji Zakaria Timbalan Ketua Setiausaha Perbendaharaan); dan

Bank Negara telah dilantik menjadi bendahari Tabung tersebut.

Semenjak Jawatankuasa Tabung Pemulihan itu ditubuhkan telah mengadakan mesyuaratnya sebanyak empat kali bagi merancang cara-cara untuk memungut derma untuk tabung dan juga untuk menimbangkan tawaran-tawaran dari skaptora (sculptor) dan juga pengukir-pengukir tempatan yang menawarkan diri untuk memperbaiki semula Tugu serta juga untuk menimbangkan permohonan-permohonan dari pertubuhan-pertubuhan, badan-badan dan syarikat-syarikat swasta untuk menganjurkan pertunjukan-pertunjukan hiburan bagi mengutip derma untuk Tabung Pemulihan Tugu Peringatan Negara. Antara tawaran yang diterima untuk memperbaiki kerosakan Tugu itu ialah satu, dari Encik Christopher B. Carney seorang sculptor dan pensyarah di I.T.M. pada masa ini. Anggaran belanjanya ialah \$339,680. Seorang lagi Encik Peter Salencer, seorang sculptor dan pensyarah di Universiti Sains, Pulau Pinang dengan anggaran sebanyak \$350,000. Kedua-dua anggaran tersebut merupakan anggaran yang dibuat oleh orang-orang yang menawarkan diri untuk memperbaiki kerosakan Tugu Peringatan Negara. Anggaran ini tidak termasuk kemudahan-kemudahan alat-alat kelengkapan yang dibekalkan oleh Jabatan Kerja Raya. Oleh itu, Jabatan Kerja Raya berpendapat bahawa anggaran tambahan adalah diperlukan sebanyak \$20,000 untuk dibayar kepada Jabatan Kerja Raya sebagai menemui pembayaran pinjaman crane, lori, welding work dan kemudahan-kemudahan foundry di Woksyp Persekutuan Jabatan Kerja Raya, Kuala Lumpur.

Selain daripada memulihkan Tugu Peringatan Negara, Jawatankuasa telah memutuskan supaya bentuk muka orang-orang Eropah yang ada pada Tugu itu dipinda menjadi bentuk rupa orang Malaysia, diadakan pagar decorative dan security di sekeliling kawasan Tugu Peringatan Negara.

Pada masa sekarang Encik Christopher B. Carney telah diminta mencuba kebolehannya memperbaiki sebahagian daripada kerosakan Tugu itu sebelum Jawatankuasa membuat pertimbangan yang sewajarnya ke atas tawarannya. Seorang pelukis tempatan Encik Sallehudin telah diminta oleh Jawatankuasa untuk membuat model muka orang Malaysia yang sama besarnya dengan saiz muka pada Tugu itu untuk membuktikan kebolehannya sebelum tawarannya dapat dipertimbangkan oleh Jawatankuasa. Jawatankuasa juga telah menawarkan kepada pelajar-pelajar Seni Lukis I.T.M. di Shah Alam untuk membuat rekabentuk pagar di sekeliling Tugu. Setakat ini jumlah derma yang telah dikutip ialah lebih daripada \$584,000 dan adalah diper-cayai bahawa matlamat Tabung untuk mencapai angka \$1 juta akan dapat dicapai dalam sedikit masa lagi. Jika didapati wang Tabung itu berlebihan dari anggaran yang diperlukan untuk perbelanjaan Tugu tersebut Jawatankuasa telah memutuskan supaya wang yang berlebihan itu dimasukkan ke dalam Tabung Amanah Pertahanan Negara.

Saya suka menyeru Ahli-ahli Yang Berhormat, rakyat, sahabat-sahabat dan well-wishers of this country to contribute generously to the National Monument Restoration Fund (*Tepuk*).

Tuan Haji Othman bin Abdullah: Tuan Yang di-Pertua, saya tertarik mendengar penjelasan yang dibuat oleh Timbalan Menteri yang berkenaan hendak menukarkan bentuk rupa yang dikatakan sebagai bentuk rupa orang Eropah. Kalau saya tidak salah, perkara ini telah ditimbulkan di dalam persidangan Parlimen beberapa tahun dahulu di waktu mana saya menjadi anggota Dewan Rakyat dan perkara ini telah dibangkitkan mengatakan bahawa muka dan rupa bentuknya ialah merupakan rupa bentuk orang-orang Eropah. Tetapi waktu itu Duta Besar kita di Amerika ialah Yang Berhormat Tan Sri Haji Nik Ahmed Kamil, beliau lah yang telah mengusahakan akitek yang boleh membentuk Tugu Peringatan Negara itu dan beliau mengatakan bahawa rekabentuk muka

yang dibuat itu ialah diambil daripada seorang Malaysia yang diwaktu itu bekerja sebagai Security Officer bernama Encik Othman Arof yang sekarang ini menjadi Ahli EXCO Negeri Kedah. Kalau kita perhatikan betul-betul sesudah itu saya nampak bahawa reka mukanya itu betul-betul hampir merupakan Encik Othman Arof yang barangkali setengah daripada kita tidak begitu kenai. Jadi, adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri memikirkan bahawa muka yang di situ itu benar merupakan orang Eropah sedangkan telah diberi penjelasan oleh bekas Duta Besar kita di Amerika yang sekarang menjadi Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua Dewan Rakyat, mengatakan bahawa mukanya itu ialah muka Yang Berhormat Encik Othman Arof yang disuruh memakai pakaian jungle green dan kemudian direka mukanya sendiri. Jadi, bagaimana penjelasan dibuat oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri, adakah dia mengesahkan bahawa muka itu bukan muka orang Malaysia dan kalau beliau mengesahkan muka Yang Berhormat Encik Othman Arof apa perlunya kita mesti menukar muka itu kepada muka yang lain.

Datuk Abdullah Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, benar modelnya orang Malaysia tetapi hasilnya macam orang Eropah. (*Ketawa*). Jadi, kita hendak betulkan image itu sekarang supaya gambar itu betul-betul mencerminkan seorang Malaysia.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak jelas rupa apa pun, tetapi saya hendak bertanya apa motif atau tujuan pengganas-pengganas komunis itu memecahkan Tugu Peringatan Negara. Yang saya dapat tahu ialah disebabkan oleh patungnya. Saya tidak tahulah oleh kerana kalau dibuat pun kemudian diletupkan, tidak ada gunanya walaupun ada Security tetapi diletupkan dan akan terus diletupkan. Saya dapat tahu oleh kerana patung komunis yang terjalar di sebelah bawah itu merupakan orang China, jadi komunis ini marah, betulkah begitu?

Datuk Abdullah Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, perkara yang dibangkitkan itu adalah satu soalan lain dan pada ingatan saya Yang Berhormat Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri telahpun menjawab dalam Dewan ini pada minggu lepas berkenaan dengan perkara yang sama.

Tuan Haji Othman bin Abdullah: Tuan Yang di-Pertua, berbangkit dengan masaalah bentuk yang disebutkan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri dan keterangan yang saya berikan tadi, apa yang saya tahu, saya nampak di situ kalau kita hendak mengubah muka, hendak membentuk muka orang Malaysia betul-betul, maka bukan muka itu sahaja yang harus diubah, harus diubah juga ialah orang-orang yang terbaring, yang di-pijak oleh pahlawan kita itu. Sebab di situ kalau kita katakan ada harga kebudayaan atau seni, maka di situ ada sentimental value. Kalau sekiranya kita masih menggambarkan muka yang sekira-kira boleh menyakitkan perasaan, saya rasa Tugu ini akan menjadi sasaran selama-lamanya walaupun dia tidak bernyawa tetapi di situ akan timbul perasaan tidak senang dan akan menjadi sejarah selama-lamanya bahawa satu golongan walaupun dia memakai pahlawan memijak satu golongan walaupun dia seorang komunis. Jadi, Tuan Yang di-Pertua, adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri bercadang kalau hendak mengubah bentuknya yang di atas itu di bawah juga harus diubah supaya jangan menggambarkan satu golongan di mana golongan itu akan merasa tidak puas hati.

Datuk Abdullah Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, saya akan sampaikan pandangan Yang Berhormat Senator Haji Othman Abdullah kepada Jawatankuasa Pemulihan Tugu ini untuk perhatian.

Datuk J. E. S. Crawford: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak mengemukakan satu soalan tambahan kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Akitek yang membuat Tugu Peringatan Negara itu ialah orang Amerika bukan orang Eropah (*Ketawa*). Saya ingat rupa orang-orang dalam Tugu Peringatan Negara itu barangkali rupa orang Amerika bukan rupa orang-orang Eropah. (*Ketawa*).

Tuan Kamarul Ariffin bin Mohamed Yassin: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Daripada keterangan yang diberi oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi, nampaknya perbelanjaan membina Tugu itu pada masa dahulu ialah kalau tidak salah saya \$2.5 juta. Itu adalah satu angka yang besar kalau kita bandingkan untuk diberi kepada seorang seni bina atau sculptor dan sudah tentu pada masa itu kita memilih Tan

Sri Felix Weldon ini oleh kerana kebolehan-nya sebagai seorang sculptor. Jadi, sekarang ini nampaknya kita hendak memilih orang lain daripada dia, samada Pensyarah di MARA ataupun Pensyarah Universiti Sains di Pulau Pinang ataupun sesiapa juga. Jadi tidakkah dengan perbuatan orang baharu ini, maknanya karya sculptor yang baharu ini maka karya orang original itu tidak lagi mempunyai makna, kerana kita tahu kalau kita mengambil karya seorang itu kita mengambil oleh kerana pencipta itu dan kerana pencipta itulah kita berani membayar sampai \$2.5 juta. Apakah akibatnya kepada karya itu nanti kalau kita ambil orang lain?

Datuk Abdullah Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, berkenaan dengan pandangan yang dibuat oleh Yang Berhormat Senator Datuk J. E. S. Crawford tadi, ya memang betul rupa orang Amerika dan orang Eropah ini berbeza tetapi hidong atau nose mereka kadang-kadang tidak ada beza! (*Ketawa*).

Berkenaan dengan apa yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Senator Kamarul Ariffin, sebenarnya perkara itu telahpun diputuskan oleh Jawatankuasa ini. Namun begitu, saya akan membawa pandangan Yang Berhormat Senator itu kepada Jawatankuasa Pemulihan Tugu Peringatan Negara.

Datuk Haji Ahmad bin Arshad: Tuan Yang di-Pertua, adakah Kementerian ini sedar bahawa di antara sebab pihak penganas meletupkan Tugu Peringatan Negara kita itu dengan sebab ada muka yang berbentuk orang Amerika dan kalau ini diamalkan letupan yang kedua akan diulangi oleh mereka.

Datuk Abdullah Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, walaupun soalnya samar-samar pada pandangan saya, saya rasa mereka telah meletupkan Tugu Negara kerana ia adalah satu simbol negara kita—bukan kerana orang Amerika atau sebaliknya.

Datuk J. E. S. Crawford: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak minta tambah keterangan sedikit. Rupa orang Eropah lain, rupa orang Australia lain dan rupa orang Amerika pun lain tetapi putih juga. (*Ketawa*).

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Dalam gambar itu tidak ada putih tidak ada hitam saya nampak, Tuan Yang di-Pertua.

Jadi, saya hendak bertanya oleh kerana keraguan terlalu banyak dan kita terpaksa menderma dan Kerajaan terpaksa memberi wang untuk menyudahkan balik Tugu Peringatan Negara ini. Adakah cadangan Kerajaan pada masa yang akan datang untuk kita insurankan Tugu ini misalnya kalau ditelupkan sekali lagi pihak insuran akan bayar.

Datuk Abdullah Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, seperti yang saya katakan tadi diharapkan pagar yang akan dibuatkan itu akan dapat menjadikan sebagai decorative as well as security. Adalah diharapkan kejadian serupa ini tidak akan berulang dan akan diawasi supaya tidak berulang, setakat mana yang boleh. Selain dari rugi prestige negara kita juga akan terjejas.

PEGAWAI-PEGAWAI KERAJAAN MENGGELAPKAN WANG KERAJAAN

2. Datuk Haji Ahmad bin Arshad minta Menteri Undang-undang dan Peguam Negara menyatakan berkaitan dengan penyiasatan yang dibuat oleh Biro Siasatan Negara (B.S.N.), berapa bilangan Pegawai-pegawai Kerajaan yang terlibat dalam komplot menggelapkan wang Kerajaan di bawah Rancangan Malaysia Kedua, jumlah anggaran wang yang telah digelapkan dan samada tindakan telah diambil.

Menteri Undang-undang dan Peguam Negara (Tan Sri Abdul Kadir bin Yusof): Tuan Yang di-Pertua, Biro ini tidak menyimpan perangkaan yang berasingan mengenai kes-kes rasuah melibatkan pegawai-pegawai Kerajaan yang terlibat dalam komplot menggelapkan wang Kerajaan di bawah Rancangan Malaysia Kedua. Perkara ini adalah difikirkan tidak perlu kerana kesemua kesalahan-kesalahan yang berkaitan dengan rasuah baik yang melibatkan rancangan apa sekalipun akan disiasat dan diambil tindakan mengikut peraturan undang-undang yang ada sekarang.

Datuk Haji Ahmad bin Arshad: Soalan tambahan. Adakah betul bahawa Jabatan Biro Siasatan Negara ini masih kekurangan pegawai-pegawai untuk menjalankan tindakan yang sempurna dan apa langkah Kementerian ini untuk mengatasi masalah ini.

Tan Sri Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, soalan itu tidak ada kena mengena dengan soalan yang saya jawab ini.

KEMPEN ANTI-RASUAH

3. Datuk Haji Ahmad bin Arshad minta Menteri Undang-undang dan Peguam Negara menyatakan samada beliau sedar akan keinginan sambutan dari Kerajaan-kerajaan Negeri terhadap kempen anti-rasuah juga dari sebaran am kerana rancangan khas mengenai kempen itu tidak ada disebarkan dalam Talivisyen atau dikemukakan dalam rancangan "Komentari" sebagaimana dengan setengah kempen-kempen lain. Jika sedar, nyatakan samada kempen ini dirancang dengan lengkapnya di bawah Rancangan Malaysia Ketiga.

Tan Sri Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, perkara kedinginan sambutan dari Kerajaan-kerajaan Negeri terhadap kempen anti-rasuah yang dijalankan oleh Biro Siasatan Negara adalah tidak timbul di sini. Kerana B.S.N. berpendapat dan merasakan bahawa Kempen-kempen yang dijalankan oleh B.S.N. mengenai perkara-perkara itu seperti mengadakan ceramah-ceramah dan syarahan-syarahan kepada pegawai-pegawai Kerajaan telah mendapat sambutan dan kerjasama yang begitu memuaskan dari Kerajaan-kerajaan Negeri. Begitu juga dengan kempen menentang rasuah dan pemeriksaan mengejut di jabatan-jabatan Kerajaan adalah mendapat kerjasama yang begitu memuaskan dari ketua-ketua jabatan kita.

Mengenai kempen anti-rasuah melalui sebaran am, khasnya talivisyen akan dijalankan dari semasa ke semasa jika cara ini difikirkan perlu dan berkesan kelak.

Berita-berita tangkapan dan perbicaraan kes-kes rasuah dalam akhbar-akhbar tempatan adalah juga memberi penerangan dan pelajaran kepada orang-orang awam tentang kesalahan rasuah di sisi undang-undang.

Pada pendapat saya, semua orang-orang awam dan pegawai-pegawai Kerajaan tahu iaitu menerima dan memberi rasuah adalah satu jenayah seperti juga jenayah lain seperti mencuri, merompak, merogol dan lain-lain, semuanya sama. Kurangnya mendapat kerjasama dan sambutan ialah kerana kedua-dua pihak penerima dan pemberi itu

mendapat faedah dan keuntungan yang besar. Kempen besar-besaran berkenaan dengan rasuah boleh menimbulkan salah sangka pula dan anggapan khasnya oleh negara-negara lain bahawa amalan rasuah ada berleluasan dan menjadi-menjadi di negara kita Malaysia. Padahal anggapan itu yang kita tahu adalah tidak benar.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, perkara rasuah ini nampaknya tertumpu kepada satu pihak sahaja iaitu pegawai-pegawai Kerajaan yang banyak ditangkap kerana rasuah, tetapi orang-orang yang memberi rasuah seperti taukeh-taukeh besar oleh kerana mendapat keuntungan besar jarang-jarang sekali ditangkap. Jadi, apa tindakan Kerajaan terhadap taukeh-taukeh besar ini supaya mereka merasa macam mana masuk jel.

Tan Sri Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, jika dibandingkan angka-angka yang memberi dan menerima boleh dikatakan sama banyak. Kalau kurang taukeh-taukeh besar yang dapat ditangkap seperti kata Ahli Yang Berhormat tadi, kesalahannya orang yang menerima itu tidak mereport. Bila taukeh besar, pemberian pun besar masuk poketnya (*Ketawa*). Kalau perkara itu direpot barulah dikatakan rasuah. Bila disiasat dengan sehalus-halusnya dari si pemberi ini kerana terpaksa diberi kalau tidak, tidak dapat diluluskan sesuatu perkara itu, maka terpaksa Kerajaan menggunakan pemberi atau taukeh itu sebagai saksi kepada Kerajaan. Kalau yang menerima itu memberi kerjasama tentu dapat ditangkap. Apa yang banyak ditangkap ialah kes-kes yang beri \$3, \$5, \$10 kerana kecil. Kalau \$5,000, \$20,000 atau \$50,000 senyap, sebabnya besar. Inilah yang saya nampak dalam pengalaman saya selama 20 tahun menjadi Pendakwa Raya. Kalau sudah tersepit orang memberi itu dan sudah tidak ada harapan lagi, barulah dia jumpa B.S.N. Selagi dia ada untung, kalau beri \$10,000 untung \$40,000 kedua-duanya senyap.

Tuan Haji Othman bin Abdullah: Tuan Yang di-Pertua, penjelasan yang diberikan oleh Yang Berhormat Menteri berkenaan cara-cara bagaimana hendak menangkap orang itu susah sebab ada kepentingan di antara kedua-dua belah pihak. Tetapi kalau saya tidak salah mengikut jawapan

Yang Berhormat Menteri di dalam Dewan ini kepada mesyuarat yang lalu telah menerangkan bahawa kes-kes yang besar itu tidak berapa banyak jumlahnya, yang banyak kes-kes yang kecil, kira-kira rasuah itu puluhan atau ratusan ringgit sahaja. Ini melibatkan peon-peon, mata-mata atau polis tepi jalan. Orang-orang yang mendapat puluhan ribu jarang benar yang tertangkap sehingga ada bukti-bukti yang boleh dilakukan begitu. Kalau tidak salah ini keterangan yang dibuat oleh Menteri dulu tentang angka-angka (*figures*). Jadi, mengikut jawapan yang diberi tadi susah. Inilah gunanya saya rasa B.S.N. ini untuk siasat. Saya mengemukakan satu misal. Seorang yang ada mempunyai $\frac{1}{2}$ ekar tanah ditukar syarat daripada pertanian kepada perumahan sampai lima tahun tidak mendapat jawapan, tetapi satu estet yang telah meminta tukar syarat kepada housing estet dalam tempoh empat lima bulan diluluskan walaupun tidak ada suatu bukti yang menyatakan bahawa orang ini memberi rasuah. Tidakkah B.S.N. dapat menganggap bahawa pencepatan dan penyegeraan penukaran ini ada berbau rasuah dan tidak mesti B.S.N. menunggu orang menyatakan orang itu menerima rasuah dan ini buktinya. Tidakkah menjadi tugas kepada B.S.N. kenapa ini cepat, kenapa ini lambat, dan kalau tidak dapat keputusan, B.S.N. menjalankan tindakan. Dengan cara begini kita akan dapat menangkap orang yang mendapat berpuluh-puluh ribu. Tidakkah juga tugasnya untuk menyiasat dan memberkas orang yang seperti ini.

Tan Sri Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, perkara lambat dan melekaskan itu sebenarnya bukanlah perkara rasuah. Kalau B.S.N. mendapat tahu dan ada repot sampai kepada saya, kita siasat mengapa permohonan seorang yang tanahnya kecil untuk ubah syarat mengambil masa tiga tahun, manakala seorang saudagar besar hanya tiga empat bulan sudah diluluskan oleh Exco atau Kerajaan Negeri. Perkara ini kalau disiasat kedua-duanya tidak ada bukti menyatakan ada pemberian wang dan lain-lain, ini bukan rasuah, itu terpulang kepada Biro Pengaduan Awam untuk menyiasat perkara ini dan membuat repot kalau perkara itu dilakukan oleh kakitangan Kerajaan. Kalau dilakukan oleh Kerajaan sendiri maka hendaklah ditimbulkan dalam kedua-dua Dewan supaya rakyat jelata memandang dan

menjatuhkan hukum pada lima tahun yang akan datang. Ini rupanya Kerajaan yang kita pilih kalau yang miskin menunggu tiga empat tahun tetapi kalau taukeh tiga empat bulan. Jangan dipilih lagi. Inilah satu jalan. Itu sebabnya kita adakan pilihanraya lima tahun sekali. Itu bukanlah rasuah kalau melambatkan melainkan waktu rakyat bertanggungjawab untuk menimbulkannya dan rakyat jelata akan menghakimkan pada lima tahun yang akan datang, kerana tidak cekap atau syak wasangka ada sesuatu perkara berlaku. B.S.N. tidak boleh menyiasat tetapi saya percaya memang tidak dapat bukti perkara itu rasuah. Perkara itu bukan kesalahan jenayah, tetapi kesalahan politik atau pentadbiran tidak cekap itu maknanya.

Datuk Mansor bin Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, dalam satu dua bulan yang lampau, pihak B.S.N. telah menjalankan tindakan-tindakan yang mengejut memeriksa pejabat-pejabat dengan sebab adanya perkara seperti yang disebutkan tadi iaitu kelambatan dan sebagainya. Saya percaya dengan adanya tindakan-tindakan yang seperti ini telah memberi kesan yang baik kerana pejabat-pejabat atau pegawai-pegawai ini sentiasa terasa takut hendak mempermain-mainkan kerana takut dengan lawatan itu. Tetapi setelah itu saya tidak nampak ada tindakan seumpama ini diteruskan. Adakah telah dibatalkan setakat itu sahaja ataupun akan diteruskan pemeriksaan secara mengejut ini ke merata-rata negeri di seluruh Malaysia di masa yang ke hadapan.

Tan Sri Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, saya telah berbincang dengan Pengarah B.S.N., saya kata perkara ini memberi kesan sebagaimana yang dijalankan pada masa yang akan datang, misalnya, perkara ini telah ditimbulkan berkenaan dengan kelambatan talipon dan lain-lain, cuba diserbu sekali dan disiasat tengok list permohonan itu. Ini adalah satu misalan dan serbuan itu sangatlah berguna.

Yang keduanya, B.S.N. bukan sahaja untuk menangkap tetapi menasihatkan cara-cara memperbaiki pentadbiran supaya mengelakkan adanya rasuah itu.

Yang ketiganya, kalau boleh dicadangkan pindaan-pindaan undang-undang atau peraturan-peraturan yang dijalankan dalam pentadbiran supaya kurang peluang mendapat rasuah ini. Kelambatan tadi hendaklah

kita beritahu kepada pihak yang berkuasa tidak kira siapa samada Menteri atau Menteri Besar atau siapa yang berkuasa, sekiranya ada kelambatan satu-satu perkara yang lebih daripada 3 bulan maka hendaklah diambil tindakan disiplin dalam pejabat. Itu adalah satu daripada cara yang meleakaskan segala kerja berjalan. Tetapi kalau sudah dua tahun kerja tidak tiba juga kepada pihak yang berkuasa boleh memutuskannya dan pihak yang berkuasa samada Menteri atau Ketua Jabatan yang mendiamkan diri tidak mengambil berat perkara ini akan berpanjangan. Ini kita nasihatkan B.S.N. kepada Ketua-ketua Pentadbiran, Ketua-ketua Jabatan-jabatan dan Kerajaan-kerajaan Negeri atau Kerajaan Pusat, dan ini adalah satu cara yang boleh kata memperbaiki cara-cara ini.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Saya tengok di talivisyen dan dengar misalnya iklan rokok merbahaya dan rokok akan menjahanamkan, tetapi ianya halal bukan seperti dadah. Di Singapura tidak ada iklan rokok dalam talivisyen. Rokok ini saya tidak mengatakan di talivisyen terus-menerus ataupun publisiti di sana sini, rokok ini memberi derma seperti permainan bola dengan bayaran ratus ribu. Jadi, adakah ini difikirkan korupsi atau tidak, dan jikalau korupsi hentikan di atas perkara ini.

Tan Sri Abdul Kadir bin Yusof: Berderma yang seperti itu tidak corruption, melainkan pemberian itu ada strings attached yang mengatakan aku beri \$100,000 dengan syarat diluluskan perkara itu, itu yang digelar rasuah. Tetapi jika mana-mana kompeni yang memberi dengan tidak ada strings attached maknanya tidak kesalahan walaupun di dalam pertubuhan ataupun di dalam kebajikan sport dan lain-lain, tinggal lagi kalau difikirkan yang meluluskan seperti kata Yang Berhormat tadi boleh jadi dibimbangkan yang meluluskan iklan rokok itu diteruskan dalam talivisyen ada muslihat lain di belakang itu, barulah rasuah orang yang meluluskannya itu.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, saya kata begitu kerana rokok ini merbahaya dan Yang Berhormat Menteri Kesihatan pun ada di sini dan Menteri Kesihatan ada mengatakan merbahaya kepada diri dan tidak boleh

menghisap rokok. Tetapi Kementerian Penerangan dan Penyiaran mengatakan boleh pula, jadi untuk menyenangkan perkara ini, berilah mereka main bola, adakah perkara tersebut ada sedikit paut-memaut dengan corruption?

Tan Sri Abdul Kadir bin Yusof: Tidak ada sekali-kali—lagi banyak diberi, saya minta galakkan.

Datuk Haji Ahmad bin Arshad: Tuan Yang di-Pertua, dalam jawapan Yang Berhormat Menteri Undang-undang dan Peguam Negara telah menyatakan banyak Kerajaan Negeri memberi kerjasama berhubung dengan B.S.N. ini. Saya hendak memberikan satu soalan tambahan, iaitu adakah disedari oleh Kementerian ini bahawa ada setengah-setengah negeri membuat satu peraturan dengan mengajak semua kakitangan Kerajaan bersumpah iaitu berikrar tidak melakukan rasuah dan perbuatan ini dibuat oleh

Tan Sri Abdul Kadir bin Yusof: Saya minta penerangan di negeri mana, di Negeri Johor?

Datuk Haji Ahmad bin Arshad: Ya. Perbuatan yang dibuat oleh Kerajaan Negeri Johor ini adakah disedari oleh Kementerian ini atau dapat restu dan galakan daripada Kementerian ini atau dengan keadaan ini tidakkah memikirkan bahawa banyak kakitangan Kerajaan pada masa akan datang makan sumpah, sebab walaupun dia bersumpah dia tidak membuat (anti-rasuah). Tetapi dia kerjakan perbuatan rasuah dan banyak kakitangan Kerajaan kita makan sumpah.

Tan Sri Abdul Kadir bin Yusof: Sebelum perkara ini berlaku Kementerian saya berharap, kita tidak melarang sekiranya ada satu-satu Kerajaan Negeri meminta kakitangan Kerajaannya bersumpah supaya jangan makan rasuah. Dengan sebab itu boleh jadi kakitangan Kerajaan di negeri Johor yang berpegang kepada ugama Islam boleh mengurangkan rasuah, adakah itu menyalahi syarak atau yang lain-lain—tidak rasa saya, itu terpulanglah kepadanya dan ia tidak berkehendakkan ilham atau kebenaran dari B.S.N. saya rasa akan mengurangkan rasuah, apatah lagi dari segi

ugama, samada salah atau tidak di segi ugama terpulanglah kepada Mufti Negeri itu untuk menentukannya.

Tuan Chua Ching Cheng: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin membuat satu soalan tambahan. Saya ingin tahu adakah Menteri Undang-undang kita akan membuat satu undang-undang seperti mana yang diamalkan di Hong Kong iaitu seseorang yang didapati cara kehidupannya berlebihan daripada kemampuan pendapatan mereka itu boleh dituduh dalam mahkamah atas tuduhan rasuah. Adakah Menteri yang berkenaan akan menimbang supaya kita membuat undang-undang seperti itu?

Tan Sri Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, perkara itu sudah disoalkan dan ditimbangkan banyak kali dalam Parlimen khususnya di Dewan Rakyat mengenai perkara ini. Tetapi cadangan yang baru seperti yang saya nampak di surat-khabar baru-baru ini bukan kakitangan Kerajaan, tetapi yang diminta ialah Ahli-ahli Yang Berhormat Dewan Negara dan Dewan Rakyat, tiap-tiap tahun mengeluarkan hartanya, kalau lebih daripada itu dari mana datangnya. Itu yang saya baca dalam surat-khabar—bukan kakitangan Kerajaan.

Berkenaan dengan kakitangan Kerajaan, di Hong Kong belum ada Parlimen, memang ada undang-undang itu, tetapi kita memikirkan dengan sehalus-halusnya, kalau sekiranya mustahak saya tidak tahulah samada Kerajaan hendak timbangkan perkara ini. Perkara ini saya rasa belum timbul lagi. Kalau ada undang-undang yang dibuat seperti itu katakanlah tiga suku daripada kakitangan Kerajaan tidak hendak bekerja dan hendak berniaga kerana ini akan menyusahkan, dan ini apa akan jadi pula, samada benar atau tidak, kita akan timbang perkara itu. Pada pendapat saya dan Kerajaan juga iaitu dari semasa ke semasa kita akan timbangkan apakah patut cadangan dibuat pindaan sekiranya keadaan itu bertambah atau tidak dikawal dan dikurangkan. Perkara ini tidak bolehlah dijawab serta-merta sebagaimana yang disoalkan oleh Ahli Yang Berhormat. Walaupun cadangan itu sudah lama dan beberapa kali telah dalam tempoh 10 tahun.

Datuk Syed Hassan Aidid: Bolehkah saya mendapat tahu tiap-tiap negeri dilengkapkan dengan pegawai rasuah, dan

bolehkah saya mendapat tahu juga berapa angkanya dan adakah berpuas hati dengan angka yang ada itu?

Tan Sri Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, yang saya tahu bilangannya memang belum mencukupi atau meminta tambahan. Bilangan tiap-tiap negeri itu saya memintalah notis, kerana saya tidak hafal atas perkara itu, tetapi memanglah saya dapat tahu daripada pengarah untuk menambah kakitangan pada masa akan datang supaya kita dapat menjalankan tugas-tugasnya lebih berkesan.

Tuan T. S. Gabriel: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Pada masa sekarang siasatan-siasatan yang dijalankan oleh B.S.N. telah nampak terang, very clear. Pada fikiran saya, saya ingat patut siasatan ini dibuat atau dijalankan oleh B.S.N. dijalankan sebagai satu intelligence branch dengan menerusi segala jabatan-jabatan dan majikan-majikan untuk mengatasi perkara rasuah. Tetapi sekarang berkehendakkan penyiasatan yang dijalankan oleh pegawai-pegawai N.B.I. misalnya, seorang pegawai N.B.I. ditukarkan ke Negeri Pulau Pinang dan kita dapat tahu siapa beliau, tetapi cawangan khas kita berharap Special Branch Police Officers siapa pun tidak tahu siapa mereka, tetapi kalau orang N.B.I. itu dikenali dengan terang. Jadi soalan saya adakah apa-apa cadangan atau rancangan pada masa akan datang untuk menjalankan siasatan ini sangat sulit—don't make itu very open.

Tan Sri Abdul Kadir bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, dalam undang-undang tiap-tiap yang menyiasat itu hendaklah akan menjadi saksi di mahkamah, tidak tahulah, saya hendak jadi macam hantu boleh menghilangkan diri, saya tidak tahulah, (*Ketawa*). Mustahil dapat dibuat perkara itu, tetapi agent-agent intelligence kita ada, mana tahu dalam tiap-tiap Jabatan ada agent B.S.N. kalau tidak macam mana boleh menangkap misalannya bagaimana yang berlaku di Pulau Pinang ditangkap segala pelesen-pelesen motokar dan juga di Kuala Lumpur misalnya meter reader itu ada berpakat tiap-tiap bulan makan duit, kerana seorang daripada meter reader itu adalah orang B.S.N. Perkara itu takkan hendak diceritakan di sini, perkara ini ada dijalankan semuanya. Saya tidak tahulah dalam Dewan

ini pun ada (*Ketawa*), tetapi hendak ghaib macam tidak kenal langsung, macam hantu toyo! tidak bolehlah. (*Ketawa*)

BIJIH TIMAH

4. Tuan Haji Ibrahim bin Haji Yaacob minta Menteri Perusahaan Utama menyatakan mengapakah Kerajaan mengeluarkan kota pengeluaran bijih timah memandangkan bahawa hasil negara yang banyak yang boleh memajukan negara kita ialah dari bijih timah.

Menteri Perusahaan Utama (Datuk Musa Hitam): Tuan Yang di-Pertua, sungguhpun Kerajaan sedar iaitu banyak hasil negara diperolehi dari bijih timah, sekatan quota yang sekarang dikenakan ke atas pengeluaran adalah sejajar dengan langkah-langkah kawalan eksport yang berasaskan suku tahun yang dikuatkuasakan oleh Majlis Timah Antarabangsa sejak 18hb April tahun lepas. Langkah-langkah ini adalah perlu untuk menahan harga bijih timah daripada meleset sewenang-wenangnya dan mengurangkan kemungkinan besar ianya jatuh lebih rendah daripada harga minima Majlis Timah Antarabangsa sebanyak \$900 sepikul oleh sebab keadaan pasaran timah yang buruk hasil daripada kemelesetan ekonomi sedunia dan kekurangan permintaan bagi bahan tersebut. Dengan adanya langkah yang sedemikian Majlis Timah Antarabangsa mempunyai daya yang lebih bagi menentukan harga terendah kepada pihak perusahaan dapat dipelihara dan seterusnya menentukan iaitu hasil negara tidak begitu terjejas.

Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedar tanggungjawab utama Majlis Timah Antarabangsa, dalam mana Malaysia telahpun menjadi ahli yang aktif selama sudah hampir 20 tahun, adalah untuk menentukan kestabilan harga-harga bijih timah di dalam jarak harga \$900—\$1,100 sepikul yang disetujui oleh Majlis Timah Antarabangsa semenjak 31hb Januari, 1975, selepas kajian teliti kepada kos pengeluaran diperbuat. Cara-cara menstabilkan harga dalam jarak ini ialah dengan menggunakan operasi setok penimbal dan sekiranya ini tidak mencukupi dengan jalan kawalan eksport pula. Walau bagaimanapun kawalan eksport bercorak sementara sahaja dan dikuatkuasakan hanya apabila keadaan terlalu buruk dan didapati perlu seperti sekarang ini, iaitu satu tanggungan yang terpaksa dipikul oleh

negara-negara pengeluar bijih timah untuk menjaga kepentingan mereka sendiri. Sebaliknya, sekiranya kawalan eksport tidak dikuatkuasakan di dalam keadaan sekarang besar kemungkinan harga bijih timah akan terus meleset dan jatuh lebih rendah daripada harga minima dan ini bermakna bukan sahaja terjejasnya hasil negara bahkan menyebabkan bilangan lombong-lombong yang tidak akan dapat menjalankan perusahaannya akan berlipat ganda dan terpaksa ditutup.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Oleh kerana bijih timah adalah satu benda yang tidak dapat dibuat dan ditiru oleh sesiapa pun pada hari ini melainkan pada masa akan datang, maka jikalau kita buat macam minyak Arab, di mana kalau tidak ada minyak kereta tidak boleh bergerak, factory tidak boleh bergerak, boleh atau tidak Menteri yang bijaksana, Menteri Perusahaan Utama, membuat demikian juga? Quota ini quota juga tetapi supaya jangan dijual kepada negeri-negeri misalnya negeri-negeri yang telah membuat stockpile macam mana yang dibuat oleh Amerika stockpile begitu banyak, maka dengan sebab-sebab harga bijih timah kita jatuh merosot, boleh atau tidak dijual kepada negeri-negeri yang benar-benar berkehendakkan bijih timah dan tidak kita beri langsung kepada Amerika Syarikat—boleh atau tidak kita buat begitu?

Datuk Musa Hitam: Tuan Yang di-Pertua, bijih timah bukan sama seperti minyak misalnya. Sungguhpun bijih timah ini tidak boleh ditiru sebagai satu bahan yang sama benar-benar dengan bijih timah tetapi penggunaannya boleh digantikan dengan adanya beberapa bahan yang tertentu—itu yang pertama.

Yang kedua, soal stockpile inilah yang sedang dijalankan oleh Majlis Timah Antarabangsa dan kalau kita kaji dari segi angka-angka yang ada tidak dapat dinafikan bahawa negara Amerika Syarikatlah satu daripada negara-negara yang terbesar sekali menggunakan bijih timah. Kalau kita hentikan menjual kepadanya maka tidak adalah perusahaan bijih timah ini di dalam negara kita kemungkinan besar semuanya ditutup sebab kurang benar orang lain yang akan membelinya.

Tuan T. S. Gabriel: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Malaysia adalah sebuah negeri yang mempunyai banyak bijih timah dalam dunia dan kita mengadakan dua buah kilang yang besar dalam Asia, adakah apa-apa rancangan untuk mengambil alih (take over) nationalise kedua-dua tin smelters ini?

Datuk Musa Hitam: Tidak ada.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, adakah Menteri itu tahu iaitu banyak lombong-lombong kecil telah ditutup sekarang oleh kerana quota ini tadi, jadi boleh atau tidak lombong-lombong yang besar seperti dredging diberi quota yang boleh dihidupkan sahaja tetapi kepada lombong-lombong yang kecil beri sedikit lebih, boleh atau tidak dibuat supaya jangan lombong-lombong yang kecil ini ditutup dan mengkayakan pula kepada lombong-lombong daripada luar negeri.

Datuk Musa Hitam: Bukan sahaja boleh, Tuan Yang di-Pertua, tetapi sedang dilaksanakan.

DADAH BAGI PENGLIBATAN PENUNTUT

5. **Tuan Chua Ching Cheng** (*di bawah S.O. 23 (2)*) minta Menteri Pelajaran menyatakan:
- (a) setakat manakah pelajar-pelajar terlibat dalam kejahatan sosial menyalahgunakan dadah pada masa ini;
 - (b) jumlah bilangan dan peratus pelajar-pelajar yang terlibat di Semenanjung Malaysia dalam tempoh 6 bulan yang lalu serta kumpulan umur, jantina dan keturunan;
 - (c) jenis dadah yang digunakan; dan
 - (d) apakah langkah efektif yang telah diambil oleh Menteri untuk membasmi atau mencegah bahaya sosial ini dan akibatnya yang dicapai sekarang.

'Timbalan Menteri Pelajaran (Tuan Chan Siang Sun): Tuan Yang di-Pertua:

- (a) Sejauh mana penglibatan penuntut dalam menyalahgunakan dadah hanya dapat diketahui daripada bilangan penuntut-penuntut yang ditangkap oleh polis, penuntut-penuntut yang dapat dikesan oleh guru-guru dan dengan maklumat-maklumat sukarela penuntut kepada guru-guru. Daripada maklumat-maklumat tersebut adalah didapati setakat ini penglibatan penuntut-penuntut dalam menyalahgunakan dadah adalah sangat kecil peratusnya jika dibandingkan dengan jumlah penuntut di sekolah-sekolah bantuan Kerajaan. Walau bagaimanapun, Kementerian Pelajaran memandang perkara ini sebagai satu masalah yang serious dan sedang mengambil tindakan wajar dalam mencegah penyalahgunaan dadah itu.
- (b) Jumlah bilangan dan peratusan secara perincian penuntut-penuntut terlibat di Semenanjung Malaysia dari jangka waktu 1hb Julai hingga 13hb Disember, 1975, dengan kumpulan umur mereka, jantina dan keturunan adalah seperti berikut:

KEJADIAN PENYALAHGUNAAN DADAH ANTARA PENUNTUT-PENUNTUT DI SEKOLAH BANTUAN KERAJAAN MENGIKUT BANGSA, JANTINA, KUMPULAN UMUR DAN JENIS DADAH DISALAHGUNAKAN PADA JANGKA WAKTU 1HB JULAI HINGGA 31HB DISEMBER, 1975

Bangsa	Lelaki—Kumpulan Umur					Perempuan—Kumpulan Umur					Peratus
	10-12 tahun	13-15 tahun	16-18 tahun	18 +	Jumlah Lelaki	10-12 tahun	13-15 tahun	16-18 tahun	18 +	Jumlah Perempuan	
Melayu	1	18	86	4	109	—	2	2	—	4	61.4
China	—	1	37	1	39	—	—	3	—	3	22.9
India	—	—	22	1	23	—	—	1	—	1	13.3
Lain-lain	—	—	3	—	3	—	—	1	—	1	2.4
JUMLAH	1	19	148	6	174	—	2	7	—	9	183

Angka-angka yang diberi di atas termasuk pencuba dadah, pengguna sekali-sekala dan juga pengguna tetap. Dari segi peratusannya 183 menyalahguna dadah dari sejumlah 2,124,611 penuntut-penuntut di Semenanjung Malaysia ialah 0.008%.

- (c) Jenis dadah yang digunakan ialah:

Ganja	...	...	...	...	...	...	...	...	77 orang
Heroin	...	...	...	...	...	...	...	...	27 ..
Ganja dan Heroin	...	...	...	...	...	...	...	...	22 ..
Mandrax (MX pill)	...	...	...	...	...	...	...	...	13 ..
Morphine	...	...	...	...	...	...	...	...	3 ..
Polydrug	...	...	...	...	...	...	...	...	19 ..
Lain-lain	...	...	...	...	...	...	...	...	22 ..
meliputi Amphetamin sleeping pill (pil tidur) dan juga tranquilizer									

Jumlah ... 183 orang

(d) Di antara langkah-langkah yang telah diambil oleh Kementerian Pelajaran di dalam mencegah penyalahgunaan dadah ini di kalangan murid-murid adalah seperti berikut:

- (1) Dalam sukatan pelajaran pendidikan kesihatan di sekolah rendah dan sekolah menengah aspek-aspek berhubung dengan merbahayanya penyalahgunaan dadah telah dimasukkan dan diajar juga oleh guru-guru.
- (2) Risalah-risalah dan buku-buku kecil berhubung dengan dadah, tanda-tanda penyalahgunaan telah disebar ke semua maktab perguruan, sekolah menengah, untuk kegunaan guru-guru.
- (3) Kursus-kursus dalam perkhidmatan Panduan telah melatih 1,800 kakitangan dan guru-guru Pendidikan Kesihatan 5,500 orang, juga termasuk aspek-aspek untuk menolong kakitangan itu mengenal dan menolong penyalahgunaan dadah.
- (4) Surat-surat pekeliling iktisas berhubung dengan berbagai-bagai aspek penyalahgunaan dadah telah dihantar ke sekolah-sekolah.
- (5) Kakitangan Panduan di sekolah menengah telah menghadiri Bengkel Seminar untuk membolehkan mereka mengenal murid-murid yang terlibat dengan penyalahgunaan dadah dan menolong mereka dengan menggunakan teknik-teknik seperti Panduan Kumpulan dan counselling (perunding temuramah).

Walau bagaimanapun, langkah-langkah di atas tidaklah boleh menghapuskan sama sekali kejadian penyalahgunaan dadah itu. Sebagai satu masalah sosial, kesannya bukanlah saja di kalangan penuntut-penuntut sekolah sahaja, tetapi semua peringkat di dalam masyarakat adalah bertanggungjawab untuk mencegah dan menghapuskan penyalahgunaan itu.

Ingin saya jelaskan di sini bahawa langkah-langkah yang dinyatakan tadi mengandungi langkah-langkah jangka panjang dan juga jangka pendek. Setakat ini Kementerian Pelajaran sedang menilai dan mengkaji semula kesan-kesan ke atas langkah-langkah yang telah diambil itu.

Datuk Haji Ahmad bin Arshad: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Dengan langkah-langkah yang telah dinyatakan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri Pelajaran tadi, bolehkah Kementerian ini memberikan jaminan di dalam Dewan ini bahawa pada masa hadapan anak-anak dan pelajar-pelajar kita akan berkurang terlibat dalam masalah ini atau akan terus hapus dari terlibat dengan masalah ini di sekolah-sekolah.

Tuan Chan Siang Sun: Tuan Yang di-Pertua, dalam jawapan saya penyalahgunaan dadah ini adalah masalah yang serious dipandang oleh Kementerian Pelajaran. Walau

bagaimanapun, Kementerian Pelajaran membuat langkah-langkah seperti yang telah saya sebutkan dalam jawapan (b) iaitu kita ada menyediakan sukatan pelajaran untuk murid-murid, risalah-risalah, kursus-kursus dalam perkhidmatan panduan, surat-surat pekeliling, kakitangan panduan menghadiri bengkel seminar dan sebagainya. Cuma ini langkah-langkah yang boleh dapat dilaksanakan atau dapat dijalankan oleh Kementerian Pelajaran.

Walau bagaimanapun, masalah dadah ini ialah satu masalah yang bukan satu bahagian sahaja yang boleh dapat menyelesaikan atau dapat menghapuskan penyalahgunaannya, tetapi semua masyarakat kena mengambil bahagian. Jadi bukan guru-guru sahaja yang bertanggungjawab tetapi ibu-bapa, pemimpin-pemimpin masyarakat dan juga barangkali badan-badan politik adalah juga bertanggungjawab. Kita berharap dengan kerjasama atau keinsafan atau kesedaran bersama bahawa dadah adalah satu masalah yang cukup serious yang patut dipandang dengan berat. Kita tidak mahu penyakit penyalahgunaan dadah ini merebak luas, kerana boleh melumpuhkan tenaga khasnya jenerasi muda kita dan juga seluruh negara kita akan jadi lumpuh. Ini adalah satu perkara yang bukan sahaja menjadi tanggungjawab Kementerian Pelajaran atau B'ro Narkotik Negara, tetapi orang ramai juga turut bertanggungjawab supaya penyakit dadah itu tidak merebak.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN, 1976

Bacaan Kali Yang Kedua

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguhkan atas masaalah, "Bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang". (27hb Januari, 1976).

Perbahasan disambung semula.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, sebelum Yang Berhormat Menteri-menteri memberi jawapan atas Rang Undang-undang Perbekalan, saya benarkan Yang Berhormat Senator Abdul Aziz Tapa menyambung ucapannya selama 10 minit sahaja.

3.33 Ptg.

Tuan Abdul Aziz bin Tapa: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Tiap-tiap kali saya bercakap kali yang penghabis dan semalam saya dapat yang penghabis juga, tetapi hari ini saya dapat peluang yang pertama pula. Begitulah dunia ini ibarat roda.

Tuan Yang di-Pertua, semalam saya menyentuh sedikit berkenaan dengan Kementerian Pelajaran dan menyarankan supaya Kementerian ini mendirikan sebuah Academy of Arts (Akademi Seni) dengan hujjah-hujjah yang telah saya sebutkan semalam.

Sekarang saya beralih kepada Kementerian Kesihatan. Saya dapati perbekalan bagi Semenanjung Malaysia lebih kurang \$9 juta, untuk kemajuan atau untuk pembangunan Hospital Besar Kuala Lumpur \$8.5 juta, Ipoh \$9 juta, Kelantan \$2 juta, jumlahnya \$19 juta lebih dan jumlah perbekalan keseluruhannya \$75 juta, tetapi selain dari itu saya nampak Hospital Besar Melaka tidak termasuk. Apa yang saya tahu Hospital Besar Melaka selalu diperkatakan dalam akhbar kerana kekurangan dalam serba-serbi, sehingga dibawa ke mahkamah. Jadi, saya harap Yang Berhormat Menteri Kesihatan mengambil berat perkara Hospital Melaka ini dan saya lihat Hospital tersebut sudah

terlampau sesak. Bangunannya eloklah ditambah lagi, kalau tak dapat ditambah bangunan lagi, buatlah Hospital Daerah Jasin iaitu kawasan saya.

Selain daripada itu, Tuan Yang di-Pertua, saya menyentuh sedikit dalam Kementerian Penerangan, terutama Bahagian Penyiaran. Saya suka juga menengok TV tiap-tiap malam, saya perhatikan daripada dahulu sebelum saya masuk Dewan ini, ulasan Dewan Rakyat atau Dewan Negara sangat sedikit masanya barangkali hanya 10-15 minit. Saya fikir oleh sebab negara kita ini baru berparlimen, belum lagi turun-temurun, jadi eloklah Kementerian Penerangan ini memanjangkan lagi penyiaran berkenaan dengan Parlimen supaya rakyat mengetahui. Ada setengah daripada rakyat kita yang tidak tahu apakah Dewan Negara atau Dewan Rakyat itu. Ada saya dengar percakapan yang begitu. Bukanlah bermakna apabila saya masuk di Dewan ini saya minta panjangkan, kalau saya sudah keluar pun panjangkanlah, sebab yang saya tahu seluruh jalan hidup di Malaysia ini menuju ke Parlimen selagi kita mengamalkan demokrasi.

Sekarang saya menyentuh mengenai Kementerian Kerja Raya dan Pengangkutan. Kementerian ini selalu menyebut berkenaan dengan kemalangan di jalanraya. Kita tahu jalanraya negeri kita ini dibuat lebih kurang dalam tahun 30-an, jadi jalan itu kecil. Kereta tahun 30-an dalam ingatan saya tidak boleh lari 80-100 b.s.j. Oleh sebab itu, sekarang ini banyak kemalangan berlaku. Apa yang saya nampak kemalangan itu berlaku dari masaalah kekurangan perasaan kemanusiaan. Bila seseorang itu beli kereta baru, misalnya, kereta paling baru yang paling kuat lari Alfa Romeo 2000 c.c., bila dia dapat kereta itu dengan rambutnya yang panjang barangkali, dengan angkuhnya dia memandu. Inilah masaalah perangai manusia. Dia belum pernah dapat kereta, tetapi sekali dia dapat macam kata pepatah Melayu, "orang muda julung berkeris. Ayam jantan baru pandai berkokok." Di sana dia naik berkokok, atas pagar dia berkokok. Jadi, dia memandu kereta itu dengan sederas-derasnya, dia tak peduli orang ramai. Dia fikir, dia sudah bayar cukai jalan raya dan tak peduli orang lain. Jadi, oleh sebab itu banyak kemalangan berlaku kerana kekurangan perasaan kemanusiaan. Oleh sebab itu, saya menyarankan di sini hendaklah diadakan kempen budi bahasa di jalan raya.

Saya ada dua tiga perkara sahaja yang hendak saya buat penjelasan. Yang Pertama ialah Yang Berhormat Senator Rafidah Aziz menyebut tentang amalan Menteri-menteri apabila disoal tentang sesuatu perkara dalam Parlimen memberi jawapan bahawa perkara itu adalah di bawah undang-undang dan bidang kuasa Negeri, tidak dapat membuat apa-apa ketentuan. Beliau seterusnya bertanya juga mengapa Kerajaan Persekutuan tidak membuat undang-undang untuk menyelaraskan undang-undang mengenai perkara-perkara yang menyeluruh yang terletak di dalam bidang kuasa Negeri. Jawapannya ialah di bawah Perlembagaan Persekutuan, Parlimen dan Badan Perundangan Negeri mempunyai bidang kuasa masing-masing terhadap perkara-perkara yang tertentu. Bidang kuasa ini ialah bidang kuasa Perundangan dan Executive. Parlimen tidak boleh membuat undang-undang dan Kerajaan Persekutuan tidak boleh menikmati kuasa Executive mengenai apa-apa perkara di bawah bidang kuasa Badan Perundangan Negeri dan Kerajaan Negeri, dan begitu juga sebaliknya, melainkan jika perkara itu ialah perkara yang ditetapkan oleh Perlembagaan sebagai perkara bersama atau dalam bahasa Inggerisnya concurrent matter. Namun demikian, Parlimen diberi kuasa oleh Perlembagaan untuk membuat undang-undang mengenai perkara-perkara berkaitan dengan tanah dan Kerajaan Tempatan iaitu perkara-perkara Negeri bagi maksud menentukan persamaan undang-undang dan persamaan dasar dan Parlimen juga mempunyai kuasa membuat undang-undang mengenai apa-apa juga perkara Negeri bagi maksud mengadakan persamaan undang-undang dua buah negeri atau lebih.

Dalam menjalankan kuasa yang pertama itu Parlimen telahpun membuat Akta Kanun Tanah Negara dan baru-baru ini telah meluluskan Akta Kerajaan Tempatan dan Akta Perancangan Bandar dan Desa. Hasrat Yang Berhormat Senator itu bolehlah pada dasarnya dicapai melalui kuasa-kuasa itu dan Kerajaan Persekutuan bersedia mengambil langkah menurut kuasa-kuasa itu mengenai apa juga perkara sekiranya didapati perlu, praktik dan juga wajar, tinggal lagi Kerajaan Persekutuan dalam mentadbirkan hal ehwal negara terpaksa menumpukan perhatian dan usahanya mengikut keutamaan dan peri mustahaknya sesuatu perkara itu.

Perlu diingatkan bahawa walaupun menurut kuasa-kuasa itu Parlimen boleh atau ada membuat undang-undang mengenai sesuatu perkara negeri tetapi perkara itu tetap tinggal sebagai perkara dan tanggungjawab negeri dan pada kebiasaannya mengikut tata-tertib pergurusan Kerajaan yang bercorak Federal, Kerajaan Persekutuan tidak dengan cara langsung campurtangan dalam pentadbiran perkara-perkara negeri atau menerima tanggungjawab baginya. Dalam hubungan tanggungjawab Yang Berhormat Menteri-menteri memberi jawapan-jawapan dalam Parlimen, dasar atau prinsip ini adalah dibayangkan dalam Peraturan Mesyuarat 20(1).

Tuan Yang di-Pertua, nampaknya saya terpaksa juga menjawab sedikit teguran yang dibuat oleh Yang Berhormat Tuan Kamarul Ariffin. Perkara yang pertama yang ditimbulkan oleh beliau ialah berkenaan dengan Kerajaan selalu mengadakan undang-undang yang kadang-kadang menakutkan swasta dari semasa ke semasa dan tidak lama lagi Yang Berhormat Peguam Negara katanya menyatakan kalau undang-undang yang tidak sesuai akan dipinda, umpama, disebutkan Undang-undang Keterangan (Evidence Ordinance) Tahun 1970 oleh kerana begitu banyak penuntut-penuntut yang telah membuat perkara-perkara tunjuk perasaan di Masjid Negara, kemudiannya ia telah dibicarakan di mahkamah dan telah dilepaskan oleh kerana tidak mempunyai keterangan. Peguam Negara katanya berpendapat patutlah kita pinda undang-undang itu. Katanya lagi, perkara macam ini memang menakutkan para swasta.

Tuan Yang di-Pertua, perkara ini terpaksa saya jawab kerana kalau ini menakutkan para swasta maka negeri kita akan rugi. Saya sudah sebutkan dahulu perkara ini yang pertama berkenaan dengan meminda undang-undang. Undang-undang memanglah bukan undang-undang yang dicipta oleh Tuhan seperti Kuran dan Hadis yang tidak boleh dipinda. Undang-undang kita yang sesuai hendaklah dipinda dari semasa ke semasa mengikut keadaan dan perubahan yang ada dalam sesebuah negeri itu. Di mana-mana negeri pun inilah caranya kerana kalau undang-undang itu telah lapuk dan kurang berguna tidak dipinda maka rugi bagi sesebuah negara. Yang saya sebutkan Evidence Ordinance, saya tidak bercadang hendak meminda Evidence Ordinance

Tahun 1970, saya cuma menyebutkan cadangan tetapi belum dijalankan. Satu perkara ganjil berlaku di mana lebih 1,000 orang sudah ada pada satu tempat membuat rusuhan atau perkumpulan haram dan dalam perbicaraan itu segala perkara-perkara lain telah diprovokan di mahkamah melainkan pengenalan (identity) sahaja. Dengan sebab itulah timbul doubt oleh mahkamah boleh jadi ada 3—4 orang lain yang lalu di situ yang tidak bersalah bercampur dalam kumpulan itu dengan sebab tiap-tiap seorang mata-mata tidak kenal tiap-tiap seorang yang ada dalam kumpulan itu melainkan pada masa ditangkap sahaja, maka kes itu dibuang sahaja. Perkara itu dalam pengalaman kita selama ini, saya sudah 20 tahun menjadi Pendakwa Raya jarang timbul satu kumpulan yang ditangkap lebih daripada 50 orang. Pada zaman sekarang ini timbul tangkapan, misalnya, ada 1,000 orang. Satu masa kelak misalnya pergaduhan yang besar ditangkap 5,000 orang ataupun 200 orang. Kalau perkara ini kita biarkan dengan sebab tidak boleh identification seseorang itu melakukan kesalahan tetapi perkara lain semua diprovokan, maka perkara ini sudah tentu mereka itu tidak dapat dibicarakan. Maka apa akibatnya kepada negara? Saya bertanya kepada peguam-peguam (lawyers) dan lain-lain apa cara hendak kita perbaiki. Undang-undang identification itu boleh antara satu orang sampai 50 orang—possible, tetapi kalau sudah 1,000 orang macam mana polis pada masa menangkap itu dan dimasukkan ke dalam lori bawa ke sana hendak kenal yang mana satu, nama pun tidak boleh kenal. Tetapi kalau begini juga ada kesalahan akan datang apa akan jadi. Misallah berlaku satu gudang ada seribu orang pekerja merusuh, melanggar undang-undang, rioting ataupun unlawful assembly atau cuba membakar gudang itu (dijauhkan Allah), maka kita tangkap tidak guna juga sebab tidak boleh bicara di mahkamah, tidak ada identification. Ini yang dikatakan boleh menakutkan swasta tidak hendak orang yang buat gudang itu Tetapi yang saya sebut tadi bukanlah Evidence Ordinance, kalau pun hendak dipinda misalnya ialah dalam satu kes berkenaan dengan rioting atau unlawful assembly di mana yang ditangkap kumpulan itu lebih daripada 100 orang atau lebih 50 orang dan sudah ada identification dan segala bukti-bukti lain yang telah terang diprovokan, melainkan identification sahaja

tidak dapat, maka boleh, misalnya, saya cadangkan pinda undang-undang itu, siapa yang ditangkap di kawasan itu tetapi telah ada proof dia mengaku kesalahan, maka bolehlah dipanggil untuk ditengok dan dia boleh menerangkan, katanya, “Saya lalu di situ kena tangkap”, lepaslah dia. Tetapi yang lain yang betul salah kenalah dia, tidaklah dilepaskan langsung.

Saya hendak kalau boleh pihak peguam-peguam atau Majlis Peguam akan menolong saya kelak bagaimana caranya iaitu kalau kita hendak pinda Ordinan Keterangan (Evidence Ordinance) itu polis cuma tetap kepada yang dua perkara sahaja, bukanlah Undang-undang Keterangan (Evidence Ordinance) generally, tidak sekali-kali. Saya berjanji kepada Yang Berhormat itu kerana tegurannya yang membina, kalau ada saya membuat satu Undang-undang untuk meminda perkara ini, saya berjanji di sini bahawa saya akan hantar kepada Majlis Peguam untuk mereka membantu apa caranya. Kalau tidak, saya bimbang rakyat jelata dan Ahli-ahli Yang Berhormat semua ini akan tidak percaya lagi kepada perjalanan undang-undang sebagaimana yang disebut oleh Ahli-ahli Yang Berhormat di sini, Raja Datuk Nong Chik dan lain-lain, kalau berlaku macam peristiwa 13 Mei bagaimana hendak berjalan. Maka tidak akan aman negara ini. Saya sebagai Menteri Undang-undang dan kita semua Wakil Rakyat dan Ahli-ahli Dewan Negara akan bertanggungjawab. Inilah perkara yang sukar dan saya pun tidak berani meminda itu sehingga dapat teguran ataupun pertolongan daripada Majlis Peguam. Saya bercakap tadi ialah saya ingatkan lagi, bukan Evidence Ordinance generally tetapi ialah keterangan bagi yang dua perkara tadi iaitu rioting atau unlawful assembly yang mana orang yang merusuh itu bilangannya cukup ramai. Maka kita tidak mahu dengan sebab ramai tadi, dengan sebab kekurangan Undang-undang itu mereka itu terlepas sahaja, inilah yang dikhawatirkan oleh Ahli Yang Berhormat itu. Saya tidak percaya Undang-undang itu akan menakutkan para swasta, saya fikir menggalakkan para swasta datang ke negeri kita kerana katanya undang-undang ini bagus, tidak bimbang, kalau ada pun pekerja-perkerja hendak membakar kilangnya ada undang-undang yang boleh menangkap dan boleh dibicarakan.

Yang keduanya, berkenaan dengan perbicaraan di Mahkamah Tinggi mengenai perkara ini Undang-undang telah diluluskan tetapi dibangkitkan juga lagi. Saya cuma mengulang lagi perkara ini telah diluluskan oleh kedua-dua Dewan Rakyat dan Dewan Negara dan telah jadi undang-undang, iaitu yang sangat dipersetujui itu perbicaraan di Mahkamah Tengah sekiranya buang kes, maka Pendakwa Raya mengikut undang-undang yang ada dahulu tidak boleh diminta ulang-bicara. Di sini saya bertanya, kalau sekiranya Magistrates Court atau Sessions Court (Mahkamah Majistret atau Mahkamah Sesyen) kes itu dibuang bicara, maka Pendakwa Raya, (D.P.P.) boleh appeal. Demikian juga sebaliknya kalau dihukum boleh diulang-bicara. Jadi bila bicara di Mahkamah, kalau dia kena hukum atau salah, yang kena hukum atau yang kena denda boleh ulang-bicara, Pendakwa Raya tidak dibenarkan ulang-bicara. Saya beri misalan iaitu adakah difikirkan seorang Hakim itu bila membicarakan tidak membuat salah lagi atau sudah cukup mahir sehingga mustahil dia salah, pada hal orang yang kena hukum itu berhak minta ulang-bicara. Saya beri satu misalan, kalaulah seseorang Hakim itu melakukan kesilapan dari segi Undang-undang dibuang kes, tiba-tiba saya tidak dapat hendak minta ulang-bicara, apa kata rakyat jelata?

Keduanya, kita tidak tahu sebab-sebab yang membimbangkan seorang Hakim itu diugut tengah malam misalnya dengan talipon: kalau misalnya dihukum, engkau atau anak engkau esok akan dibunuh apabila pergi ke sekolah. Maka dengan kerana takut itu dibuang juga kes pada hal keterangan-keterangannya terang. Misalnya kalau ada, kiasan, janganlah berlaku perkara macam itu. Maka tidakkah patut bagi Pendakwa Raya minta ulang-bicara. Bukanlah semua kes itu kita minta ulang-bicara tetapi saya beri misalan-misalan yang macam itu. Yang kita tahu kadang-kadang sampai tiga Hakim pun hantar ke atas lagi bila ulang-bicara ada lagi tidak betul. Perkara yang tidak betul ini biasanya banyak saya fikir, kadang-kadang memang ada sahaja yang tidak bersetuju. Itulah perkara yang ditimbulkan tetapi saya tidak suka menjawab oleh kerana undang-undang telah diluluskan.

Perkara yang ketiga ini ialah perkara prinsip baru iaitu katanya setakat ini kita telah membela orang itu tidak dianggap salah

hingga mahkamah menetapkan dia salah. A man is presumed to be innocent until proven guilty. Jadi burden kita bukan atas orang yang dituduh tadi, kalau kita pandang kepada pandangan-pandangan yang dibawa ke Dewan ini dalam persidangan sehari dua ini, kita nampak beberapa Undang-undang yang telah dipinda yang memberatkan seorang biasa dan memberikan keutamaan kepada negara. Saya tidak mengatakan negara kita mempunyai keutamaan tetapi yang saya katakan seorang individu seperti rakyat biasa berhak mendapat perlindungan dan tektik yang telah kita jalankan sekian lama ini patutlah kita kekalkan. Kalau pindaan macam ini dibawa ke Parlimen sudah tentu ini akan menimbulkan tandanya di kalangan swasta, lagi swasta katanya, yang sanggup menyatakan tidak berminat lagi dan tidak akan mempunyai minat yang penuh untuk mendirikan kilang-kilang atau business di negara ini. Jika berlaku perkara semacam ini negara kita juga yang rugi. Ini kalau tidak saya terangkan saya tidak suka Undang-undang yang dibawa oleh Kerajaan ke Parlimen itu akan merugikan negara kerana swasta takut katanya. A man is presumed to be innocent until proven guilty. Seseorang itu tidaklah salah sehingga diprovekan atau disabit kesalahannya oleh Pendakwa Raya di Mahkamah. Saya bertanya dimanakah Undang-undang yang dibawa ke dalam Parlimen yang prinsip ini telah diterbalikkan yang menakutkan swasta? Satu daripada perkara yang saya terangkan di sini ialah saya percaya yang Berhormat bersetuju Undang-undang Essential Regulations yang baru kita luluskan berkenaan dengan perbicaraan di bawah Undang-undang Keselamatan Dalam Negeri dan mereka yang membawa senjata api. Perkara ini, saya percaya Yang Berhormat tidak membangkitkan kerana itu saya cakap tadi ialah demi keselamatan negara kita terpaksa meluluskan Undang-undang itu iaitu defence akan dipanggil oleh hakim sehingga habis bicara baru diputuskan salah atau tidak. Ini terhad kepada kes-kes Internal Security Act sahaja yang menggunakan senjata api, bom tangan dan lain-lain. Kalau dikatakan: "A man is presumed to be innocent until proven guilty", itulah yang saya nampak. Undang-undang ini mengatakan: "A man is guilty and he has to prove

his innocence". Saya misalkan mengikut undang-undang sebagai lawyer jugalah, ada satu undang-undang mengatakan:

"A man who is in possession of stolen property is presumed either he is in the habit of keeping stolen property or he is a thief." "Sesiapa yang ada menyimpan barang curi adalah disifatkan orang itu samada pencuri atau dengan sengaja tahu barang itu barang curi."

Itu telah ada dalam undang-undang, tetapi saya membandingkan dengan itulah dengan perkara yang saya kata perhimpunan yang seribu orang tadi. Kalau seseorang itu ada dalam satu perhimpunan, dia membuat satu perkumpulan haram atau satu rusuhan, kalau diberi keterangan Mahkamah Undang-undang itu adalah satu keselamatan nyata mereka telah membuat rusuhan cuma identification sahaja, maka saya mencadangkan (resumption) iaitu siapa yang menjalankan itu adalah mereka itu dipresumed mengambil bahagian. Itu terpulanglah kepada dia yang menyatakan dia tidak mengambil bahagian. Tidak ada lain daripada ini kalau ada undang-undang yang dikatakan telah merosakkan rule of law iaitu seseorang itu di negeri kita is already guilty until he is proved innocent, saya sedia seberapa boleh membawa kepada Kerajaan untuk dipindahkan. Maka itulah penerangan-penerangan walau bagaimanapun, pandangan-pandangan ini saya dapati, saya bersetuju juga dengan pandangan Yang Berhormat Tuan Kamarul Ariffin yang dalam hatinya dengan ikhlas itu kebimbangannya—itu ada, Yang undang-undang semacam ini dari satu masa ke satu masa apakala saya hendak pinda makin lama makin luas katanya the rule of law will be eroded. Ini saya rasa yang sangat membimbangkan dalam kepalanya. Kalau itulah yang dibimbangkan, saya seberapa yang boleh mengucapkan terima kasih dan saya beri jaminan, seberapa yang boleh saya akan membawa undang-undang yang tidak akan menakutkan swasta, kerana kita berkehendakkan mereka itu melaburkan modal dalam negeri ini.

4.02 ptg.

Timbalan Menteri Jabatan Perdana Menteri (Datuk Abdullah Ahmad): Tuan Yang di-Pertua, saya suka bagi pihak Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang sekarang dalam penerbangannya ke Jakarta

mengucapkan terima kasih di atas teguran-teguran, pandangan-pandangan dan cadangan-cadangan yang telah dimajukan dalam Dewan ini berkenaan dengan jabatan-jabatan dan perkhidmatan yang dilaksanakan oleh Jabatan di bawah naungan Jabatan Perdana Menteri. Kesemua yang disuarakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat Senator akan diberi perhatian yang sewajarnya. Bagi Ahli-ahli Yang Berhormat Senator yang memberi tahniah, kalaulah ada, saya memberi ucapan terima kasih yang istimewa.

Berkenaan dengan teguran Yang Berhormat Senator Kamarul Ariffin supaya menambah jumlah hari persidangan Dewan Negara, saya ucapkan terima kasih dan perkara ini akan dikemukakan kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri Datuk Hussein Onn.

Dalam hal ini pagar yang baru dibuat di keliling kawasan Parlimen, suka saya jelaskan di sini bahawa pagar (fence) yang sedang diuruskan itu adalah satu pagar prektikal dan bercorak keselamatan. Pagar ini dibuat adalah bersesuaian dengan langkah Kerajaan berjimat-cermat memandangkan keadaan kewangan negara yang ada pada masa sekarang. Jikalau wang negara mengizinkan, Kerajaan akan menimbang membuat pagar yang "decorative" dan juga bersesuaian sebagai pagar keselamatan.

Yang Berhormat Senator Kamarul Ariffin juga telah menyentuh tentang senarai jemputan yang diuruskan oleh Bahagian Istiadat, Jabatan Perdana Menteri. Suka saya tegaskan di sini bahawa jemputan-jemputan (invitation) yang dimaksudkan itu terbahagi kepada dua:

- (i) Jemputan yang dikelolakan oleh Jawatankuasa Kerajaan Rasmi Kerajaan (Official Function Committee);
- (ii) Diuruskan sendiri oleh penganjur-penganjur persendirian.

Tetamu-tetamu (guests) yang dijemput dalam jamuan yang pertama iaitu Official Function Committee ataupun Jawatankuasa Kerajaan Rasmi Kerajaan itu akan ditimbangkan terlebih dahulu oleh Jawatankuasa Kerajaan Kerajaan dan kemudiannya dikemukakan kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri untuk kelulusannya. Jemputan selain dari yang pertama tadi, iaitu Official Function Committee terpulanglah kepada penganjurnya sendiri menentukan

siapakah yang mereka hendak jemput. Biasanya mereka yang berkaitan dan berkenaan akan dijemput. Bahagian Istiadat Jabatan Perdana Menteri hanya akan dihubungi untuk memberi nasihat dari segi protokol sekiranya ada pembesar-pembesar negara yang akan hadir di majlis itu. Contohnya ialah apa yang berlaku di Majlis Commonwealth Majistrate Conference dan Auditor General Conference di Kuala Lumpur baharu-baharu ini.

Berkenaan tegurannya terhadap I.C.D.A.U., saya suka menegaskan bahawa menyelaraskan pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru tertakluk kepada Majlis Tindakan Negara yang ditubuhkan pada bulan Julai, 1971. Dalam sistem ini terdapat Majlis Tindakan Negara yang dipengerusikan sendiri oleh Y.A.B. Perdana Menteri di peringkat Persekutuan, Jawatankuasa Tindakan Negeri di peringkat Negeri dan Jawatankuasa Tindakan Daerah di peringkat Daerah atau Parlimen. I.C.D.A.U. hanya ditubuhkan untuk menjadi urusetia kepada Majlis Tindakan Negara. Majlis Tindakan Negara menyelaraskan pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru dengan cara meneliti kegiatan-kegiatan agensi-agensi Kerajaan yang melaksanakan rancangan-rancangan ekonomi melalui taklimat (briefing) pada tiap-tiap minggu, pada hari Selasa dengan dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri.

Dalam taklimat-taklimat itu Ketua Pentadbir tiap-tiap agensi Kerajaan dan Perbadanan Awam memberi taklimat tentang kegiatan mereka manakala I.C.D.A.U. menyediakan kertas ulasan terhadap kegiatan-kegiatan badan yang memberi taklimat itu. Dalam ulasan itu I.C.D.A.U. memberi syor-syor untuk memperbaiki lagi dan menyelaraskan kegiatan-kegiatan badan-badan itu dengan kegiatan badan-badan yang lain dan terpulanglah kepada ahli-ahli Majlis Tindakan Negara untuk membuat keputusan terhadap syor-syor I.C.D.A.U. itu.

Sehingga masa ini sebanyak 166 taklimat (briefing) kepada Majlis Tindakan Negara telah diadakan oleh berbagai-bagai agensi Kerajaan. Biasanya sesuatu agensi itu dipanggil sekali dalam setahun untuk memberi taklimat dan kegiatannya dalam setahun itu adalah diikuti oleh I.C.D.A.U. dan jika perlu laporan yang tertentu diberi kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dari masa ke semasa.

I.C.D.A.U. juga menjadi kakitangan terus (staff arm) kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan menjalankan apa-apa tugas yang diberi dan diarah oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan memberi laporan terus tentang berbagai-bagai perkara kepada Y.A.B. Perdana Menteri sendiri.

Dalam menjalankan tugasnya membantu Majlis Tindakan Negara menyelaraskan kegiatan agensi-agensi Kerajaan dalam melaksanakan Dasar Ekonomi Baru, I.C.D.A.U. menghadapi beberapa masaalah terutamanya masaalah mendapat maklumat yang kemaskini (uptodate information) tentang kegiatan agensi-agensi Kerajaan dan kerana ini apa-apa kekurangan dalam perlaksanaan oleh agensi-agensi itu tidak dapat dikesan dengan segera dan diperbetulkan dengan cepat.

Untuk memperbaiki keadaan ini I.C.D.A.U. sedang mengkaji kemungkinan mengadakan sistem yang menggunakan computer untuk mengesan kegiatan agensi-agensi Kerajaan. Sekiranya kajian ini menunjukkan bahawa sistem computer ini boleh dilaksanakan I.C.D.A.U. akan menggunakan sistem ini dalam Rancangan Malaysia Ketiga dan diharap sistem ini akan dapat mengatasi masaalah yang saya sebutkan tadi.

Sekarang saya datang ke Yang Berhormat Senator Hajjah Salmah binti Sheik Hussein. Mengenai pesara Tuan Haji Ibrahim bin Ahmad yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator itu sukaiah saya memaklumkan, oleh sebab pesara (pensioner) itu bertugas dengan Lembaga Urusan dan Tabung Haji, maka faedah-faedah persaraannya adalah menurut sekim yang disyorkan oleh Suruhanjaya Gaji Harun.

Satu Lembaga sementara Tabung Faedah-faedah Persaraan Badan-badan Berkanun dan Kuasa-kuasa Tempatan, baharu sahaja ditubuhkan untuk menguruskan semua hal berhubung dengan persaraan kakitangan-kakitangan Badan-badan Berkanun dan Kuasa-kuasa Tempatan. Lembaga itu akan membuat peraturan-peraturan bagi pembayaran pesara-pesara daripada Badan-badan Berkanun. Pada masa ini Lembaga tersebut sedang menguruskan pengambilan kakitangan-kakitangannya untuk memproses kertas-kertas pencen yang berkenaan. Apabila lembaga tersebut berjalan nanti semua urusan pembayaran pencen bagi Badan-badan Berkanun dan Kuasa-kuasa Tempatan dapat diproses dengan lancarnya.

Berkenaan dengan cadangannya terhadap kerja-kerja memulihkan Tugu Peringatan Negara supaya rupa bentuk muka lembaga manusia itu hendaklah merupakan orang-orang Malaysia. Sukacita dimaklumkan bahawa satu jawatankuasa untuk membaiki dan memulihkan Tugu Peringatan Negara telah ditubuhkan dan derma-derma daripada orang ramai sedang dipungut.

Datuk Haji Abdul Razak bin Hussin: Untuk penjelasan, Tuan Yang di-Pertua. Adakah benar bahawa rupa bentuk tugu yang dibentuk itu dibuat semasa Encik Osman Aruf, masa ini menjadi seorang Ahli Exco di Kedah, yang dijadikan contoh (model) tugu yang tersebut. Adakah ini benar?

Datuk Abdullah Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, perkara ini telah dibangkitkan oleh Senator Othman Abdullah tadi. Samada benar atau tidak benar, saya akan periksa. Tetapi waktu itu saya sedang menuntut di Amerika. Saya hendak katakan benar pun saya kurang yakin, tetapi hendak kata tidak benar pun tidak boleh juga. Saya akan periksa!

Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya meneruskan ucapan.

Saya percaya jawatankuasa ini akan mengambil ingatan yang serious di atas perkara yang dibangkitkan berkenaan dengan menukarkan wajah yang berbentuk orang Amerika kepada orang Malaysia. Dan untuk menguatkan lagi saya akan membawa hasrat Yang Berhormat ini secara rasmi kepada jawatankuasa itu.

Menyentuh syor yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Senator Hajjah Salmah juga mengenai pentingnya merapatkan lagi perhubungan di antara rakyat Malaysia di Sabah dan Sarawak dengan rakyat Malaysia di Semenanjung itu maka sukacitalah saya menyatakan bahawa Kerajaan memanglah sentiasa berusaha untuk mencapai cita-cita yang baik itu. Bagi mencapai tujuan itu samada secara langsung atau tidak langsung beberapa usaha telah diadakan iaitu termasuklah pertukaran perkhidmatan Pegawai-pegawai dari Perkhidmatan Persekutuan dihantar untuk bertugas di Sabah dan Sarawak dan Pegawai-pegawai Perkhidmatan Negeri Sabah dan Sarawak dihantar berkhidmat di Semenanjung. Itu satu caranya.

Melalui institusi-institusi pelajaran, umpamanya dengan pembukaan Cawangan Universiti Kebangsaan di Sabah, Cawangan Universiti Pertanian di Sarawak dan pembukaan Cawangan I.T.M. di Sabah dan Sarawak penuntut-penuntut kita dari Semenanjung telah berpeluang untuk belajar dan memahami keadaan masyarakat-masyarakat tempatan di sana dan demikian juga di sebaliknya penuntut-penuntut dari Sabah dan Sarawak telah dihantar untuk belajar di berbagai-bagai institusi-institusi yang sedia ada di Semenanjung ini di peringkat rendah, menengah hinggalah ke universiti.

Lawatan-lawatan muhibbah dari Semenanjung ke Sarawak/Sabah dan demikian juga di sebaliknya dari Sabah/Sarawak ke Semenanjung adalah sentiasa diadakan dari semasa ke semasa yang mana dapat mengeratkan lagi perhubungan di antara ke dua-dua wilayah dalam negara ini. Demikian juga dengan rombongan-rombongan kebudayaan dari Semenanjung yang mana pernah mengadakan kunjungan dan mengadakan pertunjukan-pertunjukan di kedua-dua dilakukan oleh Badan-badan Kebudayaan dari kedua-dua negeri itu ke Semenanjung.

Selain daripada usaha-usaha tersebut ada lagi perkara-perkara lain yang boleh mengeratkan perhubungan di antara rakyat Semenanjung dengan rakyat Sabah dan Sarawak termasuklah melalui perkahwinan (ini kita galakkan perkahwin) pengaliran buruh, aktiviti perniagaan dan sebagainya dan sekarang kita telahpun adakan "Common TV programme". Mana yang belum kahwin kita galakkan. Usaha-usaha lain akan sentiasa difikirkan untuk mengujudkan "common identity" antara kedua wilayah ini.

Yang Berhormat Senator Mohd. Amin bin Haji Yaakub telah bertanya kenapa Lembaga Urusan dan Tabung Haji tidak memberi layanan yang memuaskan terhadap Rombongan Perubatan dalam Pelayaran pertama ke Tanah Suci dan meminta supaya jangan berulang lagi, layanan perbezaan di antara rombongan Perubatan dengan rombongan L.U.T.H.

Setahu saya mengikut laporan L.U.T.H. bahawa tidak ada perbezaan layanan di atas kapal dalam Pelayaran Pertama di antara Rombongan L.U.T.H. dengan Rombongan Perubatan. Namun begitu masalah perbezaan layanan di masa-masa depan tidak

ambil, kerana kedua-dua Rombongan telah dan akan diberi layanan serupa.

Tuan Haji Mohd. Amin bin Haji Yaakub: Tuan Yang di-Pertua, sukacita saya menyasarkan cadangan ini bukan layanan di atas kapal, tetapi layanan yang saya maksudkan ialah berlaku semasa mula-mula sampai di Jeddah.

Datuk Abdullah Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, barangkali tersilap catitan kami. Tetapi masalah pokoknya masih layanan samada di kapal ataupun di Jeddah. Jadi jawapan itu juga adalah kena pada tempatnya.

Yang Berhormat Senator Haji Ibrahim bin Haji Yaacob telah menggesa Kerajaan supaya memberi keutamaan mengambil bekas Anggota-anggota Pasukan Keselamatan untuk berkhidmat dalam Perkhidmatan Awam dan Ajensi-ajensi Kerajaan memandangkan kepada jasa-jasa mereka yang sudah-sudah dan kebanyakan mereka itu masih muda dan kuat anggotanya.

Sebenarnya Kerajaan adalah memberi keutamaan untuk mengambil bekas-bekas Anggota Keselamatan berkhidmat di dalam bidang-bidang tertentu dalam Perkhidmatan Awam dan Ajensi-ajensi Kerajaan. Satu surat Pekeliling Perkhidmatan telahpun dikeluarkan yang menjadi panduan kepada Jabatan-jabatan Kerajaan untuk mengambil bekas-bekas Anggota Keselamatan itu apabila mengisi jawatan-jawatan di Jabatan masing-masing sebagai yang dijadualkan dalam Pekeliling itu dan usaha-usaha akan terus dijalankan dari satu masa ke satu masa untuk memperluaskan lagi kemudahan yang akan diberi kepada bekas-bekas perajurit ini.

Yang Berhormat Senator Dasimah Dasir telah menyentuh tentang keselamatan Yang Berhormat Menteri-menteri yang menginap atau tidur atau duduk di Wisma Persekutuan Pulau Pinang semasa mereka berada di Pulau itu. Di Wisma Persekutuan Pulau Pinang untuk makluman Yang Berhormat Senator semua terdapat dua bilik khas iaitu Presidential Suite (not Royal Suite) dan Executive Suite untuk digunakan oleh orang-orang kenamaan yang telah mendapat izin daripada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kepada pihak yang memohon, juga memberitahu Ketua Polis Negara dan Ketua Setiausaha, Kementerian Hal Ehwal Dalam

Negeri untuk mengambil tindakan yang sesuai demi menjaga keselamatan penghuni-penghuni di bilik-bilik khas tersebut.

Yang Berhormat Senator Datuk Mansor Mohamad telah membangkitkan masalah kekurangan pegawai-pegawai Kehakiman dan kelewatan menyelesaikan kes-kes Mahkamah. Saya tidak menafikan bahawa jumlah kes-kes yang didaftarkan bukan sahaja di Trengganu tetapi di seluruh negara adalah bertambah dari setahun ke setahun dan melebihi daripada bilangan yang dapat diselesaikan tiap-tiap tahun. Walau bagaimanapun pihak Kerajaan sedang berusaha untuk mempercepatkan lagi pengurusan pengadilan. Bagi mencapai tujuan ini usaha-usaha sedang dijalankan dan sedang diambil adalah seperti berikut:

Menambahkan bilangan Mejiسترet-mejiسترet. Dalam bulan Julai, 1975 Kerajaan telah mengambil 15 orang pegawai M.A.S. (Pegawai Pentadbir Melayu) untuk berkhidmat sebagai Pengadil.

Sekarang ini 14 orang pegawai yang telah bersara (pensioners) telah diambil bekerja semula sebagai Pengadil.

Ini adalah langkah-langkah sementara hingga jawatan-jawatan itu dapat dipenuhi oleh pegawai-pegawai yang berkelayakan. Adalah diharapkan dalam tahun ini jawatan-jawatan ini dapat dipenuhi oleh pegawai-pegawai yang berkelayakan yakni dengan keluarnya kumpulan pertama siswa-siswa undang-undang dari Universiti Malaya disamping dari universiti-universiti lain di luar negeri. Saya suka menegaskan di sini bahawa kelambatan penyelesaian sesuatu kes di Mahkamah itu bukanlah semata-mata tanggungjawab Mahkamah sahaja.

Peguam-peguam dan Pendakwaraya yang tidak menyiapkan persediaan kes-kes mereka dengan lebih segera, peguam-peguam yang selalu meminta tangguhan kerana beberapa sebab dan lain-lain lagi. Oleh itu, semua pihak yang berkenaan mestilah memberi kerjasama kalau pengurusan pengadilan hendak dcepatkan lagi.

Berkenaan dengan teguran-teguran terhadap L.U.T.H. (Lembaga Urusan dan Tabung Haji)—nampaknya banyak sangat barangkali Tabung Haji begitu popular—dan berkenaan dengan syor supaya Jabatan Perdana Menteri berunding dengan Kerajaan

Arab Saudi supaya pihaknya membahagikan Jemaah Haji Malaysia mengikut kadar 1 Syeikh bagi tiap-tiap 1,000 orang Jemaah Haji. Dalam Musim Haji tahun Hijrah 1395 yang lalu, Jemaah Haji Malaysia seramai kira-kira 16,000 orang bolehlah diberikan kepada hanya kepada 16 orang Syeikh sahaja mengikut kadar tadi dan Syeikh Haji mesti mengadakan sekurang-kurangnya 3 orang Pegawai Khas bagi mengendalikan kenderaan, kebajikan dan Paspot Haji. Maka mengenai kedua-dua soalan tersebut, seperti yang biasa diterangkan, peraturan dan tindakan yang berlaku di Arab Saudi adalah mengikut hendak dan dasar Kerajaan di sana dan pihak Tabung Haji atau Kerajaan kita tidak boleh campur tangan di dalam sebarang peraturan atau tindakan yang ditetapkan oleh Kerajaan Arab Saudi.

Peraturan supaya Jemaah Haji Malaysia diberi kepada Syeikh mengikut kadar yang tertentu itu telahpun disyorkan kepada pihak berkuasa Arab Saudi sebaik sahaja diketahui Peraturan Haji Baru pada pertengahan tahun 1975 yang lalu; malah L.U.T.H. telah memohon supaya pihaknya menguntukkan sebilangan tetap Syeikh Haji untuk Malaysia untuk dibahagikan kepada Jemaah Haji sebelum mereka bertolak dari tanah air kita. Tetapi permohonan itu telah tidak dipeperkenankan oleh Kerajaan Arab Saudi. Walau bagaimanapun Kerajaan Malaysia akan meminta pihak yang berkuasa Arab Saudi memulihkan semula Peraturan Haji Lama bagi Musim Haji yang akan datang, dan jika sekiranya permohonan itu diper-setujui kelak masalah-masalah yang tersebut di atas tidak akan berbangkit lagi. Mengenai cadangan supaya seorang Syeikh itu mengadakan 3 orang Pegawai Khas bagi tugas-tugas seperti yang disebutkan tadi, adalah sukar bagi kita hendak memberi arahan atas cara Syeikh Arab Saudi itu menjalankan tanggungjawab mereka.

Berkenaan dengan kekurangan Pegawai-pegawai Tabung Haji di Jeddah dan di Madinah, mengikut amalan pada tahun-tahun sudah sebelumnya Peraturan Haji Baru dilaksanakan oleh Kerajaan Arab Saudi dalam Musim Haji yang baru lalu, bilangan kakitangan L.U.T.H. bertugas di Tanah Suci adalah dianggarkan mencukupi waktu untuk memberi perkhidmatan yang sempurna kepada Jemaah Haji samada di Jeddah, Madinah ataupun di Mekah.

Tetapi apabila berbangkit masalah-masalah besar seperti kehilangan barang-barang Jemaah Haji di Jeddah dan di Mekkah, perpisahan antara keluarga semasa pemberian Syeikh, kekurangan kenderaan wakil Syeikh untuk mengangkut barang-barang Jemaah Haji dan sebagainya, kakitangan L.U.T.H. yang ada itu terpaksa menjalankan tugas-tugas untuk menyelesaikan masalah-masalah itu, yang mana pada tahun sebelumnya telah tidak berbangkit disebabkan Syeikh-syeikh Haji dan Khadam atau hamba mereka yang menguruskan perkara-perkara itu. Dengan adanya tugas-tugas tambahan yang tidak disangka-sangka itu, maka kakitangan L.U.T.H. yang ada itu telah tidak dapat memenuhi dengan sempurna tugas mereka terhadap Jemaah Haji pada musim yang lepas baik di Jeddah dan Mekkah. Dengan yang demikian pada tahun yang akan datang bilangan ahli Rombongan Kebajikan L.U.T.H. di Tanah Suci akan ditambah lagi untuk menghadapi sebarang kesulitan.

Berkenaan dengan permintaan supaya Bangunan L.U.T.H. di Mekkah tidak diberi sewa kepada jemaah haji daripada bangsa asing, semasa Bangunan L.U.T.H. di Mekkah itu mula disewa dahulu, tuan ampunyanya telah mengenakan syarat bahawa L.U.T.H. tidak berhak memberi sewa (sublet) kepada Jemaah Haji lain. Maka apabila didapati dua tingkat bangunan tersebut, yang dahulunya dicadangkan untuk digunakan bagi Hospital Malaysia Baru di Mekkah, telah tidak dapat digunakan bagi tujuan itu, maka L.U.T.H. terpaksa memberi sewa dua tingkat itu kepada seorang Syeikh Haji tempatan yakni Syeikh Haji Mekkah dengan syarat beliau memberi keutamaan kepada Jemaah Haji dari Malaysia. Kemudian Syeikh itu telah dapati bahawa Jemaah Haji Malaysia kurang tertarik untuk tinggal di bangunan itu memandangkan ianya terletak di kawasan peringkat ketiga dan hampir-hampir ke kawasan peringkat keempat, dan dengan yang demikian adalah terletak jauh dari Masjidil Haram. Dengan sebab itu Syeikh tersebut telah menempatkan orang-orang lain di bangunan Malaysia itu. Tetapi dalam pada itu pun ada juga sebilangan kecil Jemaah-jemaah haji dari Malaysia yang ditempatkan oleh Syeikh Haji di Bangunan tersebut.

Berkenaan dengan permohonan L.U.T.H. menghantar lebih ramai lagi doktor ke Tanah

luci pada tahun hadapan, sukacita saya menyatakan di sini bahawa syor itu adalah diterima dengan syaratnya dan sekiranya boleh didapati cukup bilangan doktor-doktor yang beragama Islam, bilangannya akan ditambah bagi Musim Haji yang akan datang.

Senator T. S. Gabriel telah membangkitkan perkara rawatan perubatan yang diterima oleh Allahyarham Tun Haji Abdul Razak sebelum beliau kembali ke Rahmatullah. Beliau meragu-ragukan samada rawatan perubatan yang sempurna telah diberi kepada Allahyarham itu.

Untuk pengetahuan Yang Berhormat Senator itu, rawatan perubatan yang diterima oleh Allahyarham Perdana Menteri Tun Haji Abdul Razak ialah mengikut kehendak dan peraturan beliau sendiri. Perkara rawatan perubatan seseorang itu adalah juga merupakan satu perkara persendirian yang ditentukan dan mengikut kehendaknya. Senator itu tidak perlu dan harus mempunyai apa-apa keraguan atas perkara ini kerana rawatan perubatan yang diberi kepada Allahyarham Tun Haji Abdul Razak adalah rawatan yang sebaik-baiknya yang dapat diperolehi.

Tuan Yang di-Pertua, dalam prasangka atau tuduhan yang dibuat oleh sahabat saya Yang Berhormat Senator Datuk Nik Hassan bin Haji Nik Yahya, mengenai penyelewengan dalam Dasar Ekonomi Baru, beliau telah membuat teguran-teguran tertentu ke atas Bahagian Perancang Ekonomi dan Kementerian-kementerian serta Jabatan-jabatan Kerajaan yang lain amnya, perlulah kita mengetahui dengan jelasnya proses perancangan dan pelaksanaan di negeri ini.

Pertama sekali Bahagian Perancang Ekonomi (Economic Planning Unit) di Jabatan Perdana Menteri bukanlah satu organisasi dan bukan satu pertubuhan bagi membuat keputusan atau decision making, tugas asasnya adalah bagi merangka dan mengemukakan nasihat mengenai cadangan bagi Kerajaan mencapai dasar dan objektif melalui Dasar Ekonomi Baru.

Dalam menyediakan dan merangka strategi dan matlamat pembangunan, Bahagian Perancang Ekonomi menerima panduan dan arahan dari Majlis Ekonomi Nasional (National Economic Council). Majlis ini adalah dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan dianggotai oleh di antaranya Menteri Kewangan, Pertanian

dan Pembangunan Luar Bandar, Perhubungan, Hal Ehwal Dalam Negeri dan Perdagangan dan Perindustrian.

Untuk membantu Majlis Ekonomi Nasional Kerajaan menubuhkan satu badan penting diberi nama Jawatankuasa Perancang Pembangunan Negara. Untuk maklumat Yang Berhormat Senator, Jawatankuasa ini dipengerusikan oleh Ketua Setiausaha Negara dan dianggotai di antara lain oleh Penasihat Khas Ekonomi kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, Gabenor Bank Negara dan Ketua Setiausaha Perbendaharaan, Ketua Setiausaha Kementerian Perdagangan dan Perusahaan dan Pertanian dan Pembangunan Luar Bandar serta Ketua Pengarah Jabatan Perkhidmatan Awam. Di mana keputusan-keputusan mengenai dasar utama terpaksa dibuat, Jawatankuasa ini merujuk kepada Majlis Ekonomi Nasional. Bagi perkara-perkara ekonomi yang penting, keputusan muktamad tidak diambil sebelumnya dibincangkan oleh Jemaah Menteri atau Kabinet.

Memandangkan penerangan di atas, jelaslah bahawa tugas merancang dan melaksanakan pembangunan adalah tugas yang dipikul bersama di peringkat jabatan Kerajaan dan juga peringkat politik atau siasah.

Yang Berhormat Senator telah juga menyentuh tentang hakmilik kekayaan di negeri ini. Mengenai hakmilik orang-orang Melayu

Datuk Nik Hassan bin Haji Nik Yahya: Tuan Yang di-Pertua, untuk penjelasan yang lebih jelas lagi. Saya suka hendak bertanya kepada Timbalan Menteri yang berkenaan iaitu dalam huraian tadi, sebelum pergi kepada perkara-perkara lain, beliau berkata E.P.U. ialah bukan sebagai badan, tetapi sebagai satu Jabatan untuk menasihatkan kepada Kerajaan dalam perkara ekonomi negara. Jadi, saya hendak bertanya kepada Timbalan Menteri yang berkenaan di mana duduknya Penasihat kepada Kerajaan ini, saya faham ada banyak. Yang pertama, Penasihat Ekonomi Negara iaitu seorang yang menasihatkan kepada Perdana Menteri dalam perkara ekonomi negara dan ada pula E.P.U. penasihat kepada Kerajaan dalam ekonomi negara. Jadi, saya hendak tahu yang mana Penasihat yang lebih berkuasa dalam menasihatkan kepada negara ini, adakah Penasihat kepada Perdana Menteri ataupun

badan E.P.U. yang menjadi penasihat kepada negara ini, ataupun Tun Tan Siew Sin yang menjadi Penasihat pula kepada kewangan negara, yang mana satu sebab banyak Penasihat-penasihat ini. Untuk penjelasan yang lebih jelas kepada rakyat umum di mana duduknya Penasihat yang paling dipandang tinggi dan paling kuat pada segi negara kita pada hari ini.

Datuk Abdullah Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, sukacitalah saya menjelaskan bahawa kedua-duanya mustahak—satu, Yang Berbahagia Tan Sri Raja Mohar ialah penasihat Ekonomi kepada Perdana Menteri dan yang satu lagi kepada Kerajaan. Yang Berbahagia Tan Sri Raja Mohar menjadi anggota kepada National Economic Council.

Yang Berhormat Senator telah juga menyentuh tentang hakmilik kekayaan di negeri ini. Mengenai hakmilik orang-orang Melayu, Kerajaan akan membentangkan dalam Rancangan Malaysia Ketiga bahawa pencapaian matlamat adalah tidak serendah 3% sepertimana yang dikatakan itu. Kemajuan-kemajuan jelas telahpun dicapai dan dengan peruntukan-peruntukan yang akan dibuat bagi Rancangan Malaysia Ketiga, bahagian orang-orang Melayu akan meningkat lagi menjelang tahun 1980.

Issue mengenai hakmilik warganegara asing dalam negeri ini haruslah ditakrifkan dengan betul. Walaupun sektor asing memegang bahagian yang terbesar dalam sektor corporate dalam ekonomi, ini tidak bermakna yang ia memegang kuasa ke atas ekonomi seluruhnya. Ini adalah kerana sektor corporate itu hanya sebahagian dari ekonomi negara. Sebahagian besar dari sumbangan kepada jumlah pengeluaran negeri ini berpunca dari sektor bukan corporate di mana hakmilik tempatan adalah penting.

Datuk Nik Hassan bin Haji Nik Yahya: Tuan Yang di-Pertua, untuk penjelasan. Timbalan Menteri tidak menyebut jumlah peratus yang dikatakan yang sebenarnya sebab 3% itu tidak benar. Kalau begitu jumlah peratus yang sebenarnya itu tidak diterangkan di Dewan ini, adakah ini kerana sengaja dirahsiakan sehingga Rancangan Malaysia Ketiga akan dikemukakan baru hendak diterangkan kepada rakyat?

Datuk Abdullah Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, seperti saya katakan tadi kita akan terangkan semasa Kerajaan membentangkan

Rancangan Malaysia Ketiga barangkali dalam bulan April ini.

Jika kita memandang ekonomi negara keseluruhannya, kita dapati walaupun hakmilik warganegara asing dalam sektor corporate berjumlah 60.7% pegangan dalam seluruh ekonomi adalah lebih jauh rendah. Saya rasa hakikat ini haruslah diingat supaya kita tidak menyebabkan salah faham di antara Kerajaan dengan sektor swasta. Jika ter- salah faham ini menyebabkan kesilapan pelaksanaan dasar, ia akan memusnahkan semua kerja-kerja berfaedah yang telah dijalankan oleh Kementerian Perdagangan dan Perindustrian dan Lembaga Kemajuan Perusahaan Persekutuan (FIDA) dan kerja-kerja yang sedang mereka buat bagi mendorong dan menggalakkan pelaburan asing dan perindustrian di negeri ini untuk memberi pekerjaan kepada belia-belia yang tamat sekolah. Namun begitu teguran-teguran Yang Berhormat Senator Datuk Nik Hassan tadi pada ketika ini bila Rancangan Malaysia Ketiga sedang disiapkan adalah sangat dihargai dan diucapkan ribuan terima kasih. Saya memberi jaminan di sini bahawa Kerajaan akan mengambil endah ke atas teguran-teguran itu di mana ianya menasabah.

Tuan Yang di-Pertua, kalau ada lagi pandangan-pandangan dan teguran-teguran atau cadangan-cadangan yang tidak saya jawab, yakinlah bahawa semuanya akan diberi perhatian sewajarnya.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, Majlis ini ditempokkan selama 15 minit.

Persidangan ditempokkan pada pukul 4.30 petang.

Persidangan disambung semula pada pukul 4.55 petang.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*)

USUL

WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN YANG DIBEBASKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT

Timbalan Menteri Undang-undang (Datuk Athi Nahappan): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

Bahawa walau apapun peruntukan Peraturan Mesyuarat 11 (1), Majlis Dewan

Negara ini tidak akan ditangguhkan hari ini sehingga Rang Undang-undang Perbekalan, 1976 diluluskan.

Timbalan Menteri Tanah dan Galian (Dr Suleiman bin Haji Daud): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Diputuskan,

Bahawa walau apapun peruntukan Peraturan Mesyuarat 11 (1), Majlis Dewan Negara ini tidak akan ditangguhkan hari ini sehingga Rang Undang-undang Perbekalan, 1976 diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN, 1976

5.00 ptg.

Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Datuk Haji Hamzah bin Datuk Abu Samah): Tuan Yang di-Pertua, saya mengambil kesempatan memberi jawapan dan membuat penjelasan kepada beberapa perkara yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat Senator yang melibati Kementerian Perdagangan dan Perindustrian dan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang berkenaan saya suka mengucapkan terima kasih dan penghargaan saya diatas pandangan-pandangan, pendapat-pendapat malahan teguran-teguran yang telah dibuat yang sudah tentu menjadi garisan panduan bagi saya dan pegawai-pegawai saya untuk menyelenggarakan Kementerian ini dengan lebih kemas dan lebih baik lagi daripada masa-masa yang lepas.

Yang Berhormat Senator Raja Datuk Nong Chik telah menyeru pihak Kerajaan supaya menggalakkan lebih banyak kilang-kilang dibuka untuk memproses bahan-bahan mentah seperti kelapa sawit, getah dan kayu-kayan sebelum diekspot, dan apa yang ada sekarang menurut Ahli Yang Berhormat itu tidaklah mencukupi. Di sini suka saya memberi penjelasan iaitu pihak Kerajaan adalah sangat menghargai seruan daripada Ahli Yang Berhormat Senator itu supaya

digalakkan dengan lebih meluas lagi usaha-usaha memproses bahan-bahan mentah tempatan sebelum diekspot. Perusahaan-perusahaan yang memproses bahan-bahan tempatan sebelum diekspot adalah sememangnya di antara perusahaan-perusahaan yang dipentingkan ataupun diberi keutamaan oleh pihak Kerajaan, khususnya Kementerian Perdagangan dalam menggalakkan perkembangan di dalam bidang perindustrian. Perusahaan memproses minyak kelapa sawit mentah kepada bahan separuh diproses dan untuk bahan-bahan yang diproses dengan sepenuhnya seperti minyak masak dan lemak, margarine, minyak sapi, sabun semuanya telah diberi galakan oleh Kerajaan dalam bentuk berbagai rupa sebagai taraf perintis, galakan kredit, cukai pelaburan dan galakan pelepasan cukai ekspot. Galakan-galakan ini adalah bertujuan untuk menubuhkan projek-projek yang dianggap boleh membawa faedah keuntungan ataupun viable yang boleh berbanding dengan baik di pasaran ekspot.

Saya suka memaklumkan bahawa bagi menyambut galakan-galakan ini cadangan-cadangan untuk menubuhkan projek-projek seperti ini telah diterima tidak kurang daripada 40 buah projek ataupun pengusaha-pengusaha. Daripada jumlah ini 12 projek adalah di dalam peringkat pengeluaran dan 28 lagi adalah di dalam beberapa peringkat pelaksanaan di bidang projek-projek ini. Keadaannya adalah sama bagi perusahaan-perusahaan yang berasaskan kepada getah asli dan juga kayu-kayan. Sambutan yang diterima daripada pengusaha-pengusaha dan pelabur-pelabur modal terhadap galakan Kerajaan bagi permohonan yang berasaskan getah adalah baik pada tahun-tahun yang akhir ini. Beberapa buah projek telah diluluskan untuk ditubuhkan bagi mengeluarkan moulded dan extruded rubber products, sarung tangan bagi kegunaan di rumah, di industri dan sarong tangan bagi kegunaan di bilik bedah hospital yang kebanyakannya adalah untuk diekspot.

Walau bagaimanapun, adalah menjadi dasar Kerajaan, khususnya Kementerian saya untuk memberikan keutamaan di dalam galakan-galakan kepada sektor ini di dalam perusahaan, terutamanya bagi projek-projek

yang mencapai nilai tambahan yang maksima dan kadar proses yang tinggi. Perusahaan memproses kayu-kayan sebaliknya telah mencapai kadar pertumbuhan yang tinggi. Di antara tahun 1965 hingga 1975 banyak perusahaan-perusahaan bagi mengeluarkan papan lapis dan veneer serta projek-projek yang mengeluarkan kayu-kayan yang lain setelah diproses telah ditubuhkan. Beberapa buah kompleks kayu-kayan yang disatukan ataupun yang dikatakan bertaraf integrated kilang telah juga diluluskan dan sedang di dalam beberapa peringkat perlaksanaan. Kementerian saya adalah bersedia untuk menimbangkan galakan-galakan yang sesuai bagi projek-projek yang boleh mencapai harga kayu-kayan yang maksima setelah diproses. Kita juga adalah meneruskan usaha untuk membuat penyiasatan ataupun kajian bagi kemungkinan untuk memproses bahan-bahan mentah yang lain seperti bijih timah, amal serta bahan-bahan lain. Saya boleh memberi jaminan kepada Yang Berhormat Senator bahawa adalah sememangnya menjadi dasar Kementerian ini untuk mencapai kadar proses yang maksima bagi bahan-bahan mentah kita sebelum diekspot.

Yang Berhormat Senator Datuk Syed Hassan Aidid ada menyatakan bahawa setakat ini penyertaan bumiputra di bidang galian adalah .7%, perkilangan 2.5%, bank dan insuran 3.5%. Ini adalah mengikut Ahli Yang Berhormat jauh daripada matlamat yang dicatitkan dan Yang Berhormat itu bertanya tentang sebab-sebab kepincangan-kepincangan dan berharap Kerajaan mengambil perhatian yang lebih berat. Oleh kerana perkara galian, bank dan insuran adalah bukan di bawah jagaan Kementerian saya, maka saya serahkanlah perkara ini untuk dijawab ataupun diberi penjelasan oleh pihak-pihak berkenaan yang lain, memadai-lah bagi saya menyentuh serba-sedikit tentang perkara perkilangan yang telah dibangkitkan yang ada di dalam penyelenggaraan Kementerian Perdagangan.

Di dalam perkara perkilangan ini penglibatan kaum bumiputra adalah dari rupa pertamanya menyertai perusahaan ini dari segi mempunyai ekuiti ataupun saham di dalam kilang-kilang, khususnya kilang-kilang perindustrian yang diluluskan oleh Kerajaan di bawah Undang-undang Galakan Tahun 1969. Di dalam bidang ekuiti, semenjak tahun 1969 hingga bulan Jun, 1975 jumlah saham yang telah dikhaskan kepada

bumiputra ialah sebanyak \$785.6 juta bersamaan dengan 23.8% daripada jumlah modal yang dicadangkan di dalam syarikat-syarikat perkilangan yang telah diluluskan oleh Kementerian, sebagaimana saya kata tadi sebanyak \$3,314 juta. Daripada jumlah saham yang dikhaskan itu sebanyak \$268.2 juta telahpun dibeli oleh bumiputra dan ini merupakan sebanyak 18.5% daripada jumlah besar modal permulaan iaitu \$1,451.5 juta di dalam syarikat-syarikat perindustrian yang telah dilaksanakan. Adalah dipercayai jumlah penyertaan equity bumiputra ini akan bertambah apabila modal bumiputra telah meningkat dan viability syarikat-syarikat perindustrian itu telah dapat ditentukan. Jumlah 2.51 peratus yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat itu mungkin merupakan penyertaan bumiputra di dalam semua syarikat perkilangan di negeri ini samada kilang-kilang tersebut telah didirikan sebelum dan sesudah adanya Dasar Ekonomi Baru. Memang benar bahawa penyertaan bumiputra di dalam syarikat-syarikat perkilangan yang tidak diluluskan oleh Kementerian adalah sangat kecil tetapi Kerajaan melalui Jawatankuasa Pelabur Asing telah mengambil ketetapan supaya syarikat-syarikat tersebut iaitu syarikat-syarikat yang telah ditubuhkan sebelum wujudnya Dasar Ekonomi Baru, sebelum adanya Undang-undang Galakan tahun 1969 supaya syarikat-syarikat ini menjualkan sebahagian daripada saham mereka kepada bumiputra. Sukacita saya menyatakan di sini bahawa dengan adanya permintaan semacam ini sudah ada banyak syarikat-syarikat yang tidak diluluskan oleh Kementerian di bawah Undang-undang yang berkenaan itu telahpun menjual dan juga menawarkan saham-sahamnya kepada kaum bumiputra. Ini hanya dijalankan secara beransur-ansur oleh kerana modal yang terlibat adalah besar dan sekiranya semua syarikat-syarikat tersebut dikehendaki untuk menjualkan sebahagian daripada sahamnya kepada bumiputra ada kemungkinan yang golongan bumiputra mungkin tidak akan berkemampuan untuk membeli saham-saham tersebut.

Di dalam bidang pekerjaan pula dalam tempoh berakhir 26hb Jun, 1975 pekerja-pekerja bumiputra di dalam syarikat-syarikat perindustrian yang telah diluluskan oleh Kementerian di dalam semua peringkat ialah

sebanyak lebih kurang 46.7 peratus. Di dalam penjelasan mengikut peringkat pekerjaan pula adalah seperti berikut:

Bidang Pengurusan ...	15.5% (Bumiputra)
Bidang Pengawasan dan Teknikal	
(Supervisory and Technical)	27.6% (Bumiputra)
Bidang Perkeranian ...	27.5% (Bumiputra)
(Clerical)	
Bidang Perkhidmatan ...	61% (Bumiputra)
Bidang Pekerja-pekerja Ma-	
hir	43.5% (Bumiputra)

yang terlibat dalam bidang-bidang pekerjaan yang saya katakan tadi. Seperti perangkaan yang di atas kelihatan bahawa tenaga-kerja bumiputra di dalam peringkat-peringkat atasan adalah masih kurang tetapi adalah rasa saya lebih baik daripada masa-masa yang lampau dengan setengahnya telahpun meningkat lebih daripada 30 peratus sungguhpun matlamat kita 30 peratus minima itu dikehendaki dicapai dalam masa tempoh 20 tahun. Kita masih mempunyai masa beberapa tahun lagi, tetapi dalam masa tiga empat tahun sahaja kita bergerak di dalam melaksanakan Dasar Ekonomi Baru ini kita telah di dalam berbagai-bagai bidang melebihi matlamat minima yang kita tuju iaitu 30 peratus.

Ahli Yang Berhormat juga meminta Kerajaan memberikan Galakan Taraf Perintis kepada syarikat-syarikat bumiputra. Tentang ini sukalah saya memberi sedikit penjelasan, pemberian Galakan Taraf Perintis adalah untuk projek-projek perkilangan di bawah Undang-undang Pioneer Status ataupun Undang-undang Taraf Perintis iaitu projek-projek perkilangan atau projek yang melibatkan processing sahaja, oleh itu aktiviti-aktiviti perdagangan, perlombongan dan lain-lain aktiviti ekonomi tidak boleh di bawah Undang-undang tersebut diberi Galakan Taraf Perintis ini. Dalam pada itu pemberian Galakan Taraf Perintis adalah juga berdasarkan kepada faktor-faktor tertentu seperti keutamaan yang telah diberikan oleh Kerajaan terhadap projek yang berkenaan, jumlah perkhidmatan wang pertukaran asing yang akan didapati daripada projek tersebut, penggunaan teknologi yang tinggi yang akan dipindahkan kepada warganegara dan lain-lain keuntungan yang difikirkan mustahak untuk kepentingan negara ini. Berdasarkan kepada panduan-panduan itu barulah satu-satu projek itu diberikan Galakan Taraf Perintis.

Kementerian saya berpendapat bahawa memang sewajarnya bumiputra diberikan galakan yang secukupnya di dalam bidang mendirikan projek-projek perkilangan dan perindustrian. Ini tidaklah terhad kepada pemberian Galakan Taraf Perintis sahaja tetapi adalah terdapat galakan-galakan yang lain seperti Galakan Penempatan (Locational Intensive) yang baru sahaja diwujudkan untuk menggalakkan perkembangan perindustrian di kawasan-kawasan yang belum lagi dimajukan, galakan penggunaan buruh, galakan Investment Tax Credit dan lain-lain lagi yang boleh dinikmati oleh pengusaha-pengusaha. Dalam pada itu terdapat juga kemudahan-kemudahan dari segi perlindungan tarif dan pengecualian cukai impot ke atas jentera-jentera yang diimpot ataupun bahan-bahan mentah keperluan sebuah syarikat perindustrian.

Setakat ini Kementerian Perdagangan dan Perindustrian telah mengambil sikap yang agak liberal terhadap pemberian galakan-galakan seperti yang disebutkan di atas itu kepada pengusaha-pengusaha bumiputra dan dengan tujuan supaya jurang perbezaan dari segi kemajuan di bidang perindustrian di antara bumiputra dan kaum bukan bumiputra dapat kita rapatkan lagi, dan galakan-galakan ini akan terus kita berikan kepada kaum bumiputra yang terlibat di dalam bidang perusahaan supaya menggalakkan mereka lebih-lebih lagi berkecimpung di dalam bidang perusahaan.

Yang Berhormat Senator Haji Mohd. Amin yang telah meminta penjelasan mengapa setakat ini tidak ada kelulusan diberikan untuk mendirikan kilang simen di Pantai Timur untuk pembekalan kawasan; pada bulan Oktober tahun 1975 satu kelulusan untuk mendirikan sebuah kilang simen di Kuantan telah diluluskan oleh Kementerian dengan mempunyai daya pengeluaran sebanyak 500 ribu tan setahun. Ini adalah dengan tujuan sebagaimana yang saya percaya diharapkan oleh Ahli Yang Berhormat. Kawasan Pantai Timur tidak ketinggalan dari segi pembekalan simen dengan adanya kilang simen ditempatkan di satu tempat di Pantai Timur masalah supply ataupun pembekalan simen kepada pihak-pihak yang memerlukan simen di Pantai Timur itu dapat diatasi. Projek ini yang mempunyai 70 peratus penyertaan bumiputra

Tuan Haji Mohd. Amin bin Haji Yaakub: Tuan Yang di-Pertua, saya sukalah hendak menjelaskan apa maksud saya membangkitkan masalah ini dalam perbahasan saya semalam adalah berkenaan dengan kekurangan simen keseluruhannya di Pantai Timur dan saranan saya untuk Kementerian meluluskan sebuah kilang simen di Kelantan, bukan di Kuantan. Itu maksud saya.

Datuk Haji Hamzah bin Datuk Abu Samah: Tuan Yang di-Pertua, barangkali ini kesilapan orang yang mencatit, dia terdengar Kuantan bukan Kelantan. Jadi Kelantan dengan Kuantan itu hampir sama bunyinya, kena pula kalau pelat Kuantan itu mungkin sama bunyinya. Jadi tentang ini sukalah saya menjelaskan bahawa memang kita menyedari perlu juga diadakan satu kilang simen di kawasan Kuantan. Rasa saya Ahli Yang Berhormat mungkin ingat saya ada membuat kenyataan bahawa Kementerian begitu juga Kerajaan boleh menimbangkan kemungkinan meluluskan permohonan untuk mendirikan satu kilang lagi simen di Kelantan, tentang tempat itu diserahkan kepada pihak-pihak pengusaha yang mahu mengadakan projek ini di Kota Bharu ataupun di tempat-tempat yang lain.

Jadi, saya percaya perkara ini telah diketahui oleh pihak-pihak yang berkenaan di Kelantan dan saya percaya ada pihak-pihak yang berkenaan yang ingin terlibat dalam perusahaan ini sedang membuat kajian kemungkinan mengadakan projek ini di Kelantan.

Ahli Yang Berhormat juga meminta Kementerian Perdagangan dan Perindustrian membuat kawalan yang lebih teratur ke atas impot dan eksport supaya peniaga-peniaga bumiputra tidak disabotaj oleh peniaga-peniaga bukan bumiputra dan Yang Berhormat juga meminta supaya bekalan bahan-bahan binaan hendaklah dikawal supaya pemborong bumiputra juga dapat bekalan yang benar-benar mencukupi. Saya berpuas hati dengan peraturan kawalan impot dan eksport yang ada sekarang dan saya tidak bercadang kalau sekiranya tidak ada alasan-alasan yang kuat untuk mengubah cara-cara peraturan kawalan impot dan eksport yang ada sekarang ini. Di bawah peraturan sekarang Kementerian saya memang memberi keutamaan kepada peniaga-peniaga bumiputra mendapatkan lesen impot dan eksport bagi barang-barang yang dikenakan

kawalan. Walau bagaimanapun, untuk makluman Yang Berhormat Senator, saya suka menyatakan hanya sebahagian kecil sahaja barang-barang yang dikenakan kawalan impot dan eksport sementara kebanyakan jenis barang-barang bolehlah diimpot dan diekspot dengan secara bebas.

Berhubung dengan bekalan bahan-bahan binaan pula, sukalah saya memberitahu Ahli Yang Berhormat Senator masalah yang dihadapi oleh pemborong-pemborong ialah dalam soal mendapatkan bekalan simen sahaja. Dalam hal ini Kementerian saya telah menubuhkan satu Jawatankuasa Petugas bagi menentukan bekalan simen kepada pemborong-pemborong bumiputra yang mengendalikan projek Kerajaan dan semenjak Jawatankuasa tersebut ditubuhkan sebahagian besar daripada masalah yang dihadapi oleh pemborong-pemborong bumiputra telah dapat diatasi. Walau bagaimanapun, saya menyedari ada aduan-aduan yang dibuat kepada saya bahawa ada juga bilangan pihak yang menjalankan perusahaan membina bangunan yang masih lagi mendapati susah hendak memperoleh bekalan simen. Saya menyedari hakikat kenyataan kekurangan ini, ini rasa saya tidak dapat kita elakkan kerana buat masa ini kita masih lagi kekurangan lebih kurang 250,000 tan simen iaitu tidak termasuk lagi keperluan bagi Sabah dan Sarawak. Oleh kerana itulah sebagaimana yang saya telah terangkan, Kerajaan telah bersetuju membenarkan tertubuhnya kilang-kilang simen selain daripada yang ada ini supaya kita dapat menampung kekurangan yang saya katakan tadi masih ada lagi pada masa ini iaitu lebih kurang 250,000 tan setahun. Tetapi, alhamdulillah, baharu-baharu ini saya telah dimaklumkan bahawa kilang Tasek Simen di Ipoh telah menyiapkan penambahan kepada kilang baharunya dan akan dapat mengeluarkan bekalan simen yang lebih banyak dan dengan adanya tambahan kepada kilang Tasek Simein ini kekurangan simen yang saya katakan tadi dapat kita perbaiki.

Yang Berhormat Datuk Nik Hassan telah menyatakan bahawa kilang-kilang hanya didirikan di kawasan-kawasan Bandar sahaja, tidak ada sebarang kilang yang terkemuka atau tertentu di Kuantan. Saya kurang jelas samada ini adalah juga satu kesilapan dikatakan di sini Kuantan, saya percaya ini di Kelantan, memandangkan bahawa Ahli Yang

Berhormat itu adalah daripada Kelantan, bukan daripada Kuantan. Adalah tidak benar rasa saya jika dikatakan ada penyelewengan dilakukan oleh Jabatan Kerajaan untuk menyelaraskan projek-projek perindustrian di kawasan-kawasan yang kurang maju di negara ini. Rancangan untuk melaburkan perusahaan di kawasan kurang maju bermula dengan Rancangan Malaysia Kedua. Dengan sebenarnya, Kerajaan telah berjaya untuk memperbanyakkan projek-projek perindustrian di kawasan-kawasan kurang maju dengan memberi galakan-galakan cukai melalui pengisytiharan kawasan pembangunan dan galakan tempatan kedudukan (locational incentive) sebagaimana yang baharu-baharu ini diisytiharkan. Jadual di bawah ini menunjukkan perbezaan penyerlerakan projek-projek perusahaan yang telah diberi kelulusan pada tahun 1971 dari Januari hingga November, 1975. Di Wilayah Persekutuan dalam tahun 1971 ada 26 projek perindustrian iaitu hanya 8.6%. Pada masa yang saya katakan tadi di antara Januari/November, 1975 ini bertambah kepada 23 bermakna 5.8%. Di Selangor tahun 1971 ada 100 projek perindustrian iaitu 32.9% daripada projek perkilangan pada masa itu. Pada tahun 1975 ini telah kurang daripada 94 buah projek yang telah diluluskan. Pulau Pinang pada tahun 1971 ada 53 projek, tahun 1975, 43 projek. Bagi negeri-negeri yang kurang maju angka-angka menunjukkan kemajuan saya akui tidak begitu pesat kemajuannya, tetapi ada kemajuan kalau kita melihat daripada angka-angka yang ada pada saya ini. Di Pahang, tahun 1971 ada 5 sahaja projek yang diluluskan tetapi bagi tahun 1975 ada 15 buah projek. Bagi Kedah tahun 1971 cuma 3 projek diluluskan, bagi tahun 1975 ada 28 projek. Di Kelantan bagi tahun 1971, 2 projek sahaja telah diluluskan tetapi bagi tahun 1960 ada 8 projek. Di Trengganu satu sahaja projek diluluskan bagi tahun 1971 ini telah bertambah pada tahun 1975 dengan 7 projek diluluskan. Sarawak 10 projek telah diluluskan dalam tahun 1975 bertambah kepada 31 projek yang diluluskan bagi tahun 1975.

Daripada 395 projek yang diluluskan di antara bulan Januari hingga November 1975, 254 projek ataupun 64.3% projek telah ditempatkan di kawasan-kawasan di luar Wilayah Persekutuan, Petaling Jaya, Batu Tiga, George Town, Perai, Mak Mandin, Ipoh, Johor Bahru iaitu tempat-tempat yang

sudah maju di dalam bidang perusahaan. Dibandingkan dengan 43.1% dalam tahun 1971, 52.4% tahun 1972 dan 58.6% dalam tahun 1973 dan 63.2% pada tahun 1974. Kejayaan yang telah dicapai di dalam penyerbaran perindustrian di dalam tahun 1975 rasa saya adalah menggalakkan.

Setakat bulan Disember 1975 sebanyak 75 projek perindustrian telah ditempatkan di negeri Pahang dan juga di negeri-negeri Pantai Timur.

Yang Berhormat Puan Zawiah meminta Kerajaan mendirikan kilang-kilang di negeri-negeri Pantai Timur. Di sini tidak payahlah saya ulangkan kenyataan yang telah saya sebutkan tadi, memadailah saya menyatakan di sini bahawa adalah menjadi dasar Kerajaan khususnya Kementerian Perdagangan dan Perindustrian untuk menyebarkan lebih banyak lagi projek-projek perindustrian ke kawasan-kawasan yang kurang maju, terutama kawasan-kawasan di Pantai Timur. Tetapi di dalam kita berjaya penuh di dalam dasar kita memperluaskan lagi projek-projek perindustrian untuk kawasan-kawasan yang kurang maju adalah bergantung kepada inisiatif, usaha yang diambil oleh Kerajaan-kerajaan Negeri yang berkenaan, kerana adalah terserah kepada Kerajaan-kerajaan Negeri terutamanya di Pantai Timur seperti Kelantan, Trengganu dan Pahang untuk mengadakan segala kemudahan-kemudahan asas (infrastructure) seperti jalan, ladang perindustrian (industrial estates) air, lampu dan sebagainya sebelum dapat digalakkan pelabur-pelabur, terutama sekali luar daripada negeri itu, khasnya daripada luar negeri datang melabur modal ke negeri-negeri yang berkenaan ini.

Jadi, bagi pihak Kerajaan Pusat khususnya Kementerian saya, pihak kami akan memberi apa sahaja bantuan, pertolongan, galakan, yang boleh kami beri supaya dapat memperbanyakkan lagi perkembangan perusahaan di negeri-negeri yang saya sebutkan tadi.

Yang Berhormat Senator Kamarul Ariffin menegur di mana di waktu ini kata Yang Berhormat itu banyak sekatan-sekatan yang dikenakan, misalnya, membuat undang-undang atau meminda undang-undang yang menyebabkan pihak swasta dari luar dan dalam negeri enggan melaburkan modal di dalam negeri ini. Pada saya, tidak perlulah saya menyentuh undang-undang yang diluar daripada jagaan Kementerian saya, yang

nama-nama ubat adalah dalam bahasa Latin atau Inggeris dan kita tidak boleh menukarkan nama itu ke dalam Bahasa Malaysia kerana ini akan mengelirukan. Kalau ubat tersalah beri kepada pesakit-pesakit, ini akan membawa bahaya yang besar kepada nyawa mereka itu. Demikianlah kedudukan kegunaan Bahasa Malaysia dan Inggeris dalam Kementerian saya.

Berkenaan kejadian di Seremban yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Tuan Haji Abdul Rahim bin Abdul Manan, suka saya memaklumkan bahawa setelah disiasat, adalah didapati tidak benar bahawa pesakit-pesakit dari Jabatan Bomba yang terkena api tatkala menjalankan tugas-tugas mereka disuruh membeli ubat sendiri. Sebenarnya tiga orang ahli Bomba telah dimasukkan ke Hospital Besar Seremban akibat melecur tatkala menjalankan tugas-tugas mereka. Tiap-tiap seorang dari mereka telah dikeluarkan dari hospital pada 14-10-75, 16-10-75 dan 25-11-75. Semasa di dalam wad mereka telah diberi rawatan oleh Pakar Bedah dan sejenis ubat khas "Sulpha Mylyon Cream" sebanyak 16 paun berharga \$1,000 telah dibeli dari Kuala Lumpur untuk kegunaan mereka. Oleh itu tidaklah benar mereka telah diminta membeli ubat sendiri. Di sini suka saya menegaskan bahawa manamana ubat, terutama sekali "Ubat-ubat Menyelamatkan Nyawa" yang tidak ada didapati di dalam stok adalah sentiasa dibeli oleh pihak Hospital dan dibekalkan untuk kegunaan pesakit-pesakit yang berkenaan.

Yang Berhormat Senator Dr Lim Ah Sitt telah membangkitkan perkara tanggagaji Pegawai Perubatan pada 23-1-76 yang katanya tidak rialistik dan meminta dikaji semula tanggagaji itu untuk mengelakkan perletakan jawatan beramai-ramai oleh doktor-doktor. Yang Berhormat itu juga telah menyatakan seramai 640 doktor telah berhenti kerja dalam tahun 1970 hingga 1975.

Berkenaan perkara ini suka saya menyatakan iaitu tanggagaji Pegawai Perubatan, seperti juga tanggagaji bagi semua kakitangan dalam Perkhidmatan Awam telahpun dikaji dan perakuan sewajarnya telahpun dibuat oleh Suruhanjaya Gaji Ibrahim Ali. Oleh itu Kementerian saya tidaklah bercadang hendak membuat apa-apa teguran dalam perkara tanggagaji ini. Berkenaan bilangan Pegawai-pegawai Perubatan yang meletakkan jawatan, sekalipun terdapat 681 orang yang telah

meletakkan jawatan dalam tahun 1970 hingga 1975 tetapi di dalam masa yang sama pula, pengambilan doktor-doktor adalah berjumlah 1,660 orang. Jadi Kementerian saya tidaklah sebenarnya mengalami kesulitan sangat disebabkan oleh perletakan jawatan yang sememangnya berlaku dari masa ke semasa, kerana bilangan pengambilan doktor-doktor adalah lebih dari bilangan doktor yang meletakkan jawatan.

Berhubung dengan jawatan tingkatan tertinggi, ini sudah saya jawabkan dengan penuhnya dalam Dewan Yang Mulia ini pada 13-1-76. Dengan itu saya tidak perlu mengulang sekali lagi.

Berkenaan dengan elaun doktor pelatih, kadar elaun \$750—sebulan ini adalah kadar yang telah diperakukan dalam Suruhanjaya Gaji Suffian. Oleh itu saya berpendapat kadar elaun ini seharusnya ditimbang pula oleh Suruhanjaya Gaji Ibrahim Ali.

Menyentuh pula tentang teguran Yang Berhormat Senator Puan Dasimah Dasir mengenai bilik mesyuarat di Pejabat Pengarah Perkhidmatan Perubatan dan Kesihatan Pulau Pinang, suka saya maklumkan bahawa ada sebuah bilik lain di luar pejabat Pengarah di mana sesuai digunakan sebagai bilik mesyuarat untuk seramai 15 orang. Untuk bilik mesyuarat yang lebih besar, di Hospital Besar Pulau Pinang telah sedia ada bilik mesyuarat yang boleh diduduki oleh seramai 30-40 orang. Bilik mesyuarat ini terletak dalam kawasan yang sama. Jika diperlukan tambahan pada masa akan datang, Kementerian Kesihatan akan mengambil tindakan yang patut bagi memenuhi permintaan itu.

Mengenai syor Yang Berhormat Senator Kamarul Ariffin untuk mengubah nama "Institute of Medical Research" kepada "Institusi Penyelidikan Tun Abdul Razak". Kementerian saya akan mengkaji perkara itu dengan selanjutnya.

Berkenaan dengan penyelidikan ke atas penyakit luekimia, Pakar Kaji Penyakit di Instituti tersebut sedang membuat pengkajian ke atas penyakit itu.

Mengenai syor Yang Berhormat Datuk J. E. S. Crawford supaya perkhidmatan "plastic surgery" di Hospital Besar Kuala Lumpur diperbaiki lagi, suka saya memaklumkan bahawa setakat ini cuma 2

orang Pakar Bedah Plastik yang ada. Sekiranya bilangan pakar ini ditambah, maka kemudahan-kemudahan moden untuk perkhidmatan itu juga akan ditambah sewajarnya.

Yang Berhormat Senator Abdul Aziz bin Tapa dari Melaka menyatakan anggaran pada tahun ini bagi Hospital-hospital Besar seperti Ipoh, Kuala Lumpur, Kelantan, Kuantan dan sebagainya tidak ada peruntukan untuk Hospital Besar di Melaka. Inilah soalan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat. Suka saya menyatakan di sini memang betul Kementerian saya pada tahun ini tidak membahagikan anggaran besar untuk hospital-hospital di negeri Melaka akan tetapi ada peruntukan-peruntukan yang perlu bagi pendidikan atau tambahan hospital di Tangkak, Muar iaitu sebuah hospital yang sesuai dan sebuah hospital yang boleh menolong pesakit-pesakit dari kawasan Jasin oleh kerana daerah Jasin itu jauhnya 8 batu sahaja daripada Tangkak. Jikalau pesakit-pesakit pergi ke Hospital Melaka akan mengambil perjalanan sejauh 18 batu. Dengan keadaan ini Hospital Daerah di Tangkak telah dibesarkan dengan sebuah Poly Clinic telah didirikan di Hospital Tangkak untuk memberikan kemudahan rawatan pesakit-pesakit dari kawasan Jasin. Dengan itu juga Jasin pada hari ini adalah sebuah pusat kesihatan besar. Kita mengadakan seorang doktor perubatan dan juga seorang doktor pergigian serta kakitangan-kakitangan yang lain untuk berkhidmat di situ. Dan juga hospital baru Alor Gajah sebagaimana yang telah diarahkan oleh saya pada dua tahun yang lalu dan hospital Alor Gajah ini telah dibuka sekarang dengan bilangan katilnya ialah 60 buah. Kita berharap dengan pembukaan semula itu hospital ini akan memberi perkhidmatan yang baik kepada penduduk-penduduk di kawasan Alor Gajah dan juga menolong Hospital Besar di Melaka oleh kerana sebuah hospital yang congested.

Mengikut bilangan penduduk di negeri Melaka yang sebenar katil-katil di negeri Melaka adalah mencukupi. Kita mengadakan satu dasar iaitu dua buah katil untuk tiap-tiap 1,000 orang penduduk. Jadi bagi negeri Melaka bilangan penduduk sebenarnya ialah lebih kurang 400,000 orang dan di Hospital Besar Melaka pada hari ini bilangan katil ialah lebih daripada 900 buah di Hospital Besar termasuk Hospital Bersalin serta juga

di Hospital Alor Gajah dengan bilangan 60 buah katil dan juga penduduk-penduduk di Jasin boleh mendapat rawatan dan perubatan dengan menggunakan hospital di Tangkak. Dengan itu Kementerian saya tidak mengadakan cadangan-cadangan yang besar untuk menambahkan kemudahan-kemudahan di Hospital Besar di Negeri Melaka.

Inilah jawapan yang ringkas dan juga saya harap jawapan ini akan memberi puas hati kepada Yang Berhormat Senator Abdul Aziz bin Tapa yang membangkitkan soal di Dewan yang mulia ini pada petang ini.

6.10 ptg.

Menteri Penerangan dan Tugas-tugas Khas dan Menteri Perancangan Am dan Penyelidikan Sosio-Ekonomi (Datuk Amar Haji Abdul Taib bin Mahmud): Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin mengucapkan terima kasih atas teguran-teguran dan cadangan-cadangan yang telah diemukakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat dalam Dewan ini. Saya rasa dengan adanya teguran-teguran yang membina ini maka Kementerian-kementerian yang di bawah tanggungan saya mungkin akan mendapat panduan yang boleh menyebabkan kita memperbaiki tugas-tugas yang kita jalankan daripada setahun ke setahun.

Tuan Yang di-Pertua, saya akan menjawab bagi pihak tiga Kementerian: Kementerian Luar Negeri, Kementerian Penerangan dan Kementerian Perancangan Am dan Penyelidikan Socio-Ekonomi.

Mengenai Kementerian Luar Negeri, Ahli Yang Berhormat Senator Datuk Haji Ahmad Arshad telah menyentuh hubungan di antara negara-negara ASEAN dan negara-negara Indo-China dan mencadangkan Sidang Kemuncak ASEAN di Bali kelak menimbangkan sesuatu bagi menyekat bantuan yang didakwanya diberi oleh negara-negara jiran kepada kumpulan komunis di negara kita ini. Kerajaan suka menerangkan bahawa hubungan negara-negara lain dengan negara-negara Indo-China itu adalah tanggungjawab mereka sendiri dan kita tidaklah campurtangan. Namun demikian, persidangan Menteri-menteri Luar ASEAN di Kuala Lumpur pada tahun 1974 telah menyatakan pendirian mereka bahawa negara-negara ASEAN bersedia bekerjasama dengan negara-negara Indo-China bagi kepentingan wilayah Asia Tenggara ini. Bagi pihak kita

sendiri, kita telah mengiktirafkan Kerajaan-kerajaan negara-negara di Indo-China dan menyatakan hasrat kita untuk bersahabat dan bekerjasama dengan mereka atas prinsip-prinsip tertentu. Satu daripadanya ialah tidak campurtangan dalam hal-ehwal dalam negeri masing-masing. Malaysia mempunyai perwakilan diplomatik di Laos dan akan menubuhkan perwakilannya di Vietnam Utara tidak lama lagi. Oleh sebab Cambodia dan Vietnam Selatan sekarang sedang menumpukan perhatian mereka kepada soal pembangunan dan pemulihan ekonomi negara masing-masing, maka belumlah lagi mereka mengadakan hubungan luas dengan dunia luar dan kita akan menubuhkan perwakilan kita di kedua-dua negara tersebut sebaik sahaja mereka bersedia menerimanya.

Kerajaan suka menyatakan lagi bahawa setakat ini tidak ada bukti yang menunjukkan bahawa Kerajaan negara-negara jiran memberi bantuan kepada kumpulan komunis dan anti-nasional dalam negara kita ini seperti yang didakwa oleh Ahli Yang Berhormat Senator Datuk Haji Ahmad Arshad. Gerombolan-gerombolan komunis yang kita ketahui mendapat bekalan senjata mereka daripada pihak penyeludup. Satu perkara lagi yang Kerajaan suka mengingatkan Ahli-ahli Yang Berhormat, ASEAN adalah satu organisasi yang mengadakan aktiviti-aktivitinya kepada bidang ekonomi, sosial dan kebudayaan, dan soal-soal lain seperti keselamatan adalah tanggungjawab negara-negara ahli masing-masing.

Berhubung dengan cadangan yang telah dikemukakan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Syed Hassan Aidid, untuk memanjangkan lagi tempoh 7 hari tanpa visa lawatan ke negara-negara ASEAN, cadangan itu akan kita kaji dengan sedalam-dalamnya. Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum bahawa ada beberapa faktor selain daripada pelancungan yang terpaksa dipertimbangkan oleh Kerajaan sebelum cadangan tersebut dapat dirundingkan oleh negara-negara ASEAN pada masa akan datang.

Mengenai perkara tunjuk perasaan terhadap Allahyarham Tun Abdul Razak semasa lawatan beliau ke New Zealand dan Australia yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Ibrahim Yaakub, Menteri Luar Negeri telahpun menerangkan di dalam Dewan Rakyat tidak beberapa lama dahulu bahawa kebanyakan pelajar-pelajar

yang bertindak demikian adalah pelajar-pelajar New Zealand dan Australia sendiri. Perkara ini telah dilaporkan oleh beberapa akhbar di dalam dan di luar negeri kita. Kementerian Luar Negeri telahpun mengambil perhatian mengenai berlakunya tunjuk perasaan itu serta mengkaji sebab-sebabnya. Kerajaan menitik-beratkan perhatian terhadap kebajikan pelajar-pelajar Malaysia di Seberang Laut pada amnya, bukanlah terhadap pelajar-pelajar asing. Tindakan-tindakan sedang diambil bagi merapatkan lagi hubungan di antara pelajar-pelajar Malaysia dan perwakilan kita di Seberang Laut bagi memberi penerangan kepada mereka dengan lebih luas mengenai perkembangan-perkembangan di tanahair serta dasar-dasar yang dilaksanakan oleh Kerajaan.

Mengenai Kementerian Penerangan ada pula teguran daripada Yang Berhormat Senator Abdul Aziz bin Tapa yang menyatakan bahawa lapuran TV mengenai persidangan Dewan Negara ini terlalu ringkas. Saya susah hendak memahamkan dengan dalam apa maksud teguran itu. Sebenarnya, lapuran Dewan Rakyat dan lapuran Dewan Negara dapat sama banyak masa iaitu lebih kurang 13 minit, tidaklah ada perbezaan di antara yang kita berikan kepada Dewan Rakyat dan Dewan Negara daripada segi lapuran. Memanglah ada daripada satu masa ke satu masa bila lapuran itu meliputi lebih ramai orang-orang bercakap ataupun pada masa lain sedikit sahaja. Ini adalah bergantung kepada perkara yang dibangkitkan dalam Dewan ini dan kalau ada satu perkara yang sangat penting dan pada pandangan orang ramai sangat penting sekali, maka perkara demikian terpaksa kita lapurkan dengan lebih teliti sedikit oleh sebab masa terbatas dengan 13 minit, maka mungkin banyak lapuran mengenai ucapan Ahli-ahli yang lain terpaksa tidak dilaporkan pada masa itu. Inilah cara kita menjalankan tugas.

Tuan Haji Mohd. Amin bin Haji Yaakob: Untuk penjelasan. Maksud rakan kita Senator Abdul Aziz bin Tapa bukan perbezaan antara masa lapuran Dewan Rakyat dengan Dewan Negara, tetapi maksud beliau untuk menambah masa siaran untuk TV dan Radio supaya dapat dilaporkan sedetil-detilnya, jangan setakat 15 minit sahaja tiap-tiap hari. Itu maksudnya dan tidak timbul masalah lapuran Dewan Rakyat lebih daripada Dewan Negara. Cuma yang timbul ialah untuk menambah masa penyiaran itu supaya

rakyat dapat mendengar dan memerhati dengan lebih teliti persidangan Dewan Negara dan juga Dewan Rakyat.

Datuk Amar Haji Abdul Taib bin Mahmud: Tuan Yang di-Pertua, soal ini telahpun kita kaji beberapa tahun dahulu. Pada pokoknya ialah berapa lama orang dapat menumpukan perhatian kepada masa mengikuti satu-satu program TV supaya dapat meresapi segala repot yang dikeluarkan menerusi TV. Kalau program itu merupakan satu program ceramah atau percakapan kita nampak rate of concentration itu jatuh selepas 10 minit. Jadi kalau kita panjangkan hingga 1-2 jam, maka orang kurang mengambil perhatian atas satu-satu perkara yang kita tayangkan menerusi TV. Itulah sebabnya pada masa sekarang ini saya terpaksa mengkaji banyak program kita, kerana saya ada mendapat bahan-bahan daripada pendengar bahawa kadang-kadang kita punya program itu berat sangat, orang tak dapat meresapkan dengan sepenuhnya kerana banyak sangat percakapan menerusi TV kita. Oleh sebab itu, pada tahun ini kita telah mempunyai dasar supaya proportion, bahagian di antara entertainment dan educational program itu telah diturunkan supaya entertainment dapat 60% dan perkara-perkara lain 40% walhal pada tahun lepas kita mempunyai lebih kurang 50-50. Ini adalah sukar yang paling sukar bagi kita, kita tahu bahawa kita mengeluarkan banyak bahan-bahan yang penting, tetapi sambil kita mengeluarkan bahan-bahan penting kita mesti mengkaji apakah reaksi dan sambutan daripada audience atau pihak yang menyaksikan TV dan mendengar radio supaya jangan mereka kerana berat sangat dibebankan dengan banyak program-program yang tidak bercorak entertainment sehingga mereka tidak membuka TV ataupun menutup TV bagi satu-satu program yang kita anggap penting tetapi mereka tidak mempunyai minat. Inilah sebabnya kita terpaksa mengkhaskan 13-15 minit menurut rate of concentration of average use.

Yang Berhormat Senator Syed Hassan Aidid telah membangkitkan satu perkara yang benar-benar dihadapi oleh Jabatan Penerangan sekarang ini iaitu kekurangan filem-filem baru. Saya memang mengakui bahawa filem-filem yang kita tayang menerusi Information Unit kita sekarang ini agak banyak sangat yang lama. Soalnya ialah

kekurangan script writers yang boleh menyunikan satu-satu program menjadi bahan filem kita yang boleh kita tayangkan menerusi Information Unit. Apakala saya mengambil alih Kementerian Penerangan dan mendapat taklimat daripada Filem Negara, saya memang rasa gentar menyedari kita hanya ada seorang sahaja script writer walhal 15 tahun dahulu Filem Negara telah dapat memenangi banyak hadiah antarabangsa kerana mengeluarkan documentary films yang terkemuka. Ini banyak sebab-sebabnya iaitu soal gaji, soal persaingan di antara pihak swasta dengan pihak Kerajaan, pihak swasta berani memberi gaji 3-4 kali ganda sambil kita mempunyai Scheme of Service yang mesti selaras dengan apa yang kita beri kepada semua pegawai yang mempunyai tingkatan yang sama. Ini perkara yang sangat berat untuk diatasi pada masa sekarang. Walau bagaimanapun, saya sedang mencari cara bagaimana dapat memberi nyawa baru kepada Filem Negara dengan barangkali mengubah tarafnyakah, menggabungkannya dengan aktiviti-aktiviti filem industri amnyakah? Ini sedang dikajikan dan sebelum saya dapat satu-satu cara bagi mengatasi kekurangan ini, maka saya mengakui bahawa kita akan menayangkan banyak filem-filem lama menerusi information Unit kita.

Menyentuh perkara-perkara di bawah Kementerian Perancangan Am dan Penyelidikan Sosio-Ekonomi, Yang Berhormat Raja Datuk Nong Chik membuat pertanyaan berhubung dengan perkara penyelidikan-penyelidikan ke arah membasmi kemiskinan dan beliau menegaskan bahawa perhatian penuh mestilah diberi ke arah ini oleh Kementerian saya menerusi jawatankuasa-jawatankuasa yang ditubuhkan di antara berbagai Kementerian dan Pejabat. Perkara Yang Berhormat nyatakan itu adalah sedang diberi perhatian oleh Kementerian ini. Sebenarnya sudah hampir setahun kita menumpukan sedalam-dalamnya pemikiran atas soal yang boleh memberi kita cara yang cekap untuk membasmi kemiskinan. Kita telahpun membawa satu expert team dari World Bank supaya mengkaji soal rural poverty ataupun kemiskinan di luar bandar dan bagaimana cara-cara kita dapat mengatasi soal kemiskinan ini. Malangnya, soal membasmi kemiskinan bukanlah seperti saya kata dahulu soal economic exercise sahaja tetapi memabitkan banyak faktor-faktor lain seperti social, cultural dan psychological. Oleh sebab itu, Kementerian telahpun melebarkan

kajian-kajiannya kepada lapangan-lapangan yang bukan ekonomi supaya dapat memper-lengkapkan rakyat, dapat menjangkau segala faedah ataupun peluang (benefits and opportunities) yang memang sudah dikhas-kan oleh Kerajaan untuk dinikmati oleh orang yang berpendapatan rendah. Tetapi malangnya kalau kita kaji sedalam-dalam semakin miskin seseorang itu semakin payah-lah baginya untuk merebut sesuatu peluang. Ada soal tidak mengetahui apa faedah, ada soal timbul yang tidak tahu bagaimana dapat menggunakan peluang yang dibuka oleh Kerajaan, ada pula yang mempunyai satu kepercayaan mereka sendiri yang berten-tangan dengan semangat hendak mencapai kemajuan dalam lapangan ekonomi. Ini masalaah yang dihadapi oleh Kerajaan dan oleh sebab itu, maka saya berterus-terang mengatakan di sini soal ini sangat rumit dan tidaklah dapat diatasi mengikut kadar cepat-nya kita menambahkan kekayaan negara kita ini.

Faktor-faktor lain barangkali mula-mula lambat tetapi kita harap akan bertambah cepat. Misalnya, kalau kita mula-mula memandu kereta pada saat yang pertama barangkali kita berjalan 3 b.s.j., saat kedua kita berjalan 5 b.s.j., saat ketiga kita masuk 10 b.s.j. dan saat keempat sampai 20 b.s.j.—concept acceleration, iaitu semakin lama se-makin cepat. Misalnya, dalam Dasar Eko-nomi Baru kita hendak membuat 30% dari-pada kekayaan negara kita ini akan dapat dinikmati ataupun dimiliki oleh bumiputra, ini bukanlah bererti tiap-tiap tahun di bawah Dasar Ekonomi Baru kita dapat memberi kepada bumiputra $1\frac{1}{2}\%$ banyaknya harta dalam negara ini, barangkali mula-mula mestilah kemajuannya datang agak lambat, selepas itu bertambah laju sedikit. Ini ramalan saya sendiri sahaja, Tuan Yang di-Pertua, barangkali setengah daripada yang 15% itu hanya tercapai dalam 5 tahun akhir, bukan dalam 10 tahun yang terakhir kerana kita mesti mengingatkan bahawa soal menggunakan peluang ini bergantung kepada pelajaran, pengalaman, sikap manusia yang sentiasa kita cuba didikan supaya dapat tune their minds as it were, and gear their attitudes towards the exploitation of policies. Oleh sebab itu, satu daripada tekanan yang kita cuba hendak beri dalam soal pentad-biran projek-projek pembangunan kita di bawah Rancangan Malaysia Yang Ketiga ialah soal accessibility of benefits ataupun

terjemahan dalam Bahasa Melayu memberi satu peluang, satu faedah, satu rancangan Kerajaan untuk menolong supaya dapat dalam jangkauan rakyat. Misalnya, baru-baru ini Yang Amat Berhormat Allahyarham Tun Haji Abdul Razak telah menyatakan sangat bimbang atas soal perumahan. Soal ini telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Puan Hajjah Salmah, misalnya. Beliau tahu bahawa Kerajaan telah membelanjakan ber-juta-juta ringgit untuk rumah murah tetapi oleh keadaan ekonomi kita bergerak, inflasi masuk bertambah naik, cara pentadbiran kita tidak menggunakan concept accessibility of benefits tadi sehingga rumah murah berharga \$15,000. Jadi Allahyarham sangat bimbang bagaimana orang miskin dapat membeli rumah dengan harga \$15,000. Jadi, itulah sebabnya Yang Amat Berhormat Allah-yarham telah menyatakan kalau boleh kita minta di luar bandar biarlah Kerajaan-kerajaan Negeri memberi tapak rumah dengan semurah-murahnya. Kalau di dalam bandar Developers Association mencari jalan bagaimana mendapat rumah yang paling murah untuk orang-orang yang ber-pendapatan rendah. Jadi, konsep accessibility of benefits itu telahpun masuk dalam cara pemikiran Allahyarham itu. Banyak lagi soal-soal lain tetapi ini adalah membabitkan cara-cara pentadbiran iaitu orang-orang yang mentadbirkan Kerajaan akan diberi seminar dan latihan supaya menyedarkan bahawa tujuan pembangunan kita bukanlah hanya berapa batu jalan telah dibuat, berapa batu parit telah digali, ataupun berapa buah hospital dan sekolah telah dibina. Di bawah Rancangan Malaysia Ketiga kita akan menyedari dalam sanubari pentadbir-pentadbir kita bahawa tujuan sebenarnya ialah siapa dan berapa banyak, apa corak rakyat yang akan untung dengan adanya sebuah jalan dibina, siapa yang akan dapat faedah dari beberapa sekolah yang kita bina. Ini soal yang paling penting. Jadi, oleh sebab itulah maka jentera melaksanakan pembangunan kita terpaksa kita atur dan kita terpaksa mencari sukatan-sukatan baru dengan mana kita dapat melihat siapakah dan berapa banyakkah orang yang akan dapat faedah daripada projek Kerajaan. Ini bererti kita terpaksa dalam Kementerian kita membuat socio-economic indicators. Saya cakap terus-terang di sini bahawa socio-economic indicators bukan senang dibuat, ada yang mengatakan bagaimana hendak melihat

orang yang miskin sama orang kaya, bagaimana? Adakah daripada banyak sarungnyakah, daripada banyak celananya, daripada rumahnya. Soal ini sedang menjadi debate kami dalam Kementerian. Tetapi sekarang kita telah mengakui bahawa cara menyukat kejayaan sesuatu projek kita, kejayaan rancangan pembangunan kita, ialah kesannya atas rakyat dan bagaimana kita dapat menyampaikan ini supaya dapat dalam jangkauan rakyat:

- (1) di bawah konsep accessibility of benefits; dan
- (2) bagaimana rakyat dapat dilatih dan dididik supaya lebih pintar, lebih pandai menggunakan peluang yang ada diberi oleh Kerajaan.

Pertemuan akan dibuat di antara usaha rakyat dan usaha Kerajaan supaya lebih banyak lagi rancangan-rancangan yang kita buat menjadi lebih mudah digunakan, dijangkaukan dan rakyat lebih berdikari dan lebih sanggup untuk menggunakan peluang ini. Ini konsep baru.

Ada lagi cara nombor dua bagi kita untuk menyenangkan cara-cara pentadbiran untuk melaksanakan Dasar Ekonomi Baru kita, khasnya di bawah Rancangan Malaysia Ketiga. Sekarang kita telah berpendapat bahawa kalau kita hendak menolong pihak yang miskin tidaklah dapat kita menggunakan secara micro-economic policy iaitu secara dasar ekonomi am. Kita terpaksa mengasingkan mana pihak yang berpendapatan rendah. Sekarang kita telah dapat melihat bahawa orang yang berpendapatan rendah ialah misalnya nelayan pekebun kecil padi, pekebun-pekebun kecil yang lain, pekebun-pekebun kelapa, pihak-pihak yang diam dalam kampung baru, pihak yang menjadi buruh dalam estet. Ini orang yang berpendapatan rendah dan kita sudah tahu ini golongan atau groupnya. Jadi kita telah ciptakan sebagai tumpuan Dasar Ekonomi Baru kita iaitu tumpuan di bawah Rancangan Malaysia Ketiga, target poverty group iaitu tumpuan kepada pihak-pihak yang berpendapatan rendah. Dengan konsep ini maka kita dapat mempelajari, misalnya, apa masalah daripada segi sosial, daripada segi ekonomi dan lain-lainnya dalam golongan pekebun-pekebun kecil dan nelayan, apa sikap mereka yang menjadi halangan bagi mereka mengambil peluang daripada rancangan-rancangan Kerajaan. Sekarang kita sudah ada banyak study ataupun kajian-kajian.

Datuk Nik Hassan bin Haji Nik Yahya: Tuan Yang di-Pertua, untuk penjelasan. Kebetulan Menteri Sosio-Ekonomi kita ini juga Menteri Penerangan bagi negara kita ini, oleh itu saya celahkan dan saya berterima kasih kepada Menteri yang berkenaan kerana beri saya mencelah. Jadi, daripada keterangan tadi Menteri kita ada menerangkan iaitu debate dalam masaalah kemiskinan, dalam masaalah pelaksanaan ini sedang dibuat atau telah dibuat di dalam Kementerian-nya ataupun dalam Kementerian Kerajaan kita, debate itu sedang dibuat ataupun terus akan dibuat untuk mencari jalan pelaksanaan yang lebih baik. Tetapi tadi saya dengar juga Menteri yang berkenaan berkata sangat susah hendak mengadakan satu jangkaan yang tertentu bagaimana kemiskinan rakyat itu dapat diperbandingkan di antara satu golongan dengan satu golongan yang lain, sebab barangkali kerana expertise yang ada dalam Kementerian itu cuma debate di dalam bilik sejuk yang ada di Kementerian, itu kemudian panggil pakar-pakar ekonomi daripada World Bank untuk memberi nasihat dan pandangan.

Pada fikiran saya oleh kerana kita susah hendak menentukan kemiskinan rakyat ini dan dengan perangai rakyat ataupun sebagainya, adakah Menteri yang berkenaan ini berfikir debate itu jangan di dalam Kementerian, biarlah debate itu pergi kepada rakyat di kampung, kita katakanlah satu kampung nelayan di Kuala Trengganu, di tepi pantai yang mana kalau kita hantar expertise daripada World Bank pergi masuk ke situ, dia tidak dapat hendak berbincang dengan rakyat di Trengganu kerana rakyat di Trengganu tidak kenal economic terms yang telah dikemukakan oleh pakar-pakar itu. Jadi, kenapakah tidak boleh pegawai-pegawai di Kementerian kita pergi keluar berbincang dengan mereka ini di rumahnya, di kampungnya supaya dapat kita jangka bagaimana yang ada di dalam kampung itu dan sejauh mana kemiskinan yang sebenarnya. Jadi, adakah Menteri yang berkenaan bercadang untuk mengemukakan perbincangan (debate) itu kepada kampung-kampung yang di mana dikatakan tempat kemiskinan tadi. Itu pertanyaan saya untuk mendapatkan penjelasan.

Datuk Amar Haji Abdul Taib bin Mahmud: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya inilah perkara yang saya akan terangkan tadi

apakala saya belum habis hendak menyebutkan soal kajian yang telah kita jalankan. Selepas kita mengenalkan bahawa soal kemiskinan ini adalah soal sosio-ekonomi dan bukan ekonomi sahaja maka beberapa pasukan telah kita hantar terdiri daripada lecturer, daripada orang universiti, daripada pihak-pihak lain yang mempunyai pengalaman dalam soal sosio-ekonomi untuk bertemu-ramah dengan golongan-golongan nelayan, misalnya. Kita sudah ada satu report yang menggambarkan apa rupa kedudukan orang nelayan dalam negara ini hasil daripada temuduga beberapa orang yang telah berjumpa dengan nelayan dan hidup dengan orang nelayan seperti orang biasa, tidak ada cara pegawai dengan tidak pegawai. Jadi, soal kajian ini kita tidak mahu gunakan pegawai yang tinggi sangat, kita gunakan academician kerana mereka mempunyai satu sikap yang terbuka (open mind). Jadi mereka ini misalnya lecturers telah pergi ke Trengganu diam dengan orang Trengganu dalam kampung nelayan, telah bertanya beberapa soal sampai tiga empat bulan, selepas itu daripada perhatian mereka daripada soal-soal ini satu gambaran timbul dan satu report telahpun kita terima. Tetapi seperti Ahli-ahli Yang Berhormat lebih tahu ini adalah kajian permulaan. Kita hanya memberi seperti orang telah menentukan kompas tujuan kita itu, tetapi di mana dan berapa degree sebetulnya kita hendak tujuan, ini belumlah sampai masanya, ini preliminary brand based study.

Demikian juga kita telah jalankan kajian atas pekebun-pekebun kecil, ini saya sendiri telah buat semasa saya menjadi Menteri Perusahaan Utama dahulu. Kita akan menjalankan dua golongan lain daripada yang saya sebutkan tadi. Di Sarawak soalnya berlainan sedikit. Jadi, saya telahpun jalankan preliminary studies mengenai socio-economic status orang Iban, orang Melayu, orang China, orang Melanau Kayan dan Kenyah supaya kita dapat satu profile—iaitu gambaran kasar apakah kedudukan rakyat dan pandangan mereka terhadap Kerajaan, apa fikiran mereka samada Kerajaan baik atau tidak baik, adakah Kerajaan memberi sajakah ataupun patut kita bekerjasama dengan Kerajaan. Sikap terhadap pimpinan (leadership question) sikap terhadap pelajaran, semua kita cuba mengambil supaya mentality satu-satu golongan itu kita dapat fahamkan. Jadi, inilah tujuan kita, tetapi seperti kita lebih maklum soal ini terlalu berat kerana

kita baharu sahaja melancarkan rancangan seperti ini hendak memahami orang sedalam-dalamnya akan memakan masa, walau bagaimanapun, saya rasa sangat peransang kerana kita telah mempunyai satu sikap sosio-ekonomi sebagaimana yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat Datuk Nik Hassan kita, jangan mengambil satu pendapatan yang belum diuji di kalangan orang-orang yang kita hendak menolong. Sekarang kita mempunyai kajian yang berasas kepada pengalaman orang yang mengkaji itu; hasil hidup di kalangan orang-orang yang hendak kita tolong. Oleh sebab itu, saya rasa kita sedang mengambil satu langkah di peringkat yang baharu. Kalau saya tidak salah barangkali di dalam semua negara yang sedang membangun kitalah yang pertama sekali mempunyai sikap (approach) baharu ini.

Berkenaan dengan cadangan Yang Berhormat Puan Hajjah Salmah yang menimbulkan sikap berdikari dan sikap berdisiplin, ini memanglah satu sikap perlu sangat (essential) untuk menjayakan konsep accessibility of benefits yang saya katakan tadi. Rakyat mestilah dilatih supaya ada sikap berdikari, sikap inisiatif untuk menambahkan daya upaya mereka merebut peluang yang ada dalam Dasar Ekonomi Baru kita. Tanpa semangat ini maka saya rasa kalau kita menolong mereka adakah tidak 20%-30% sahaja yang mereka dapat jangkau nikmat, barangkali yang lain bocor sahaja dan tidak dapat diterima oleh mereka. Ini akan menjadi satu asas bagi kita menjayakan sosio-ekonomi program kita iaitu semangat rakyat mempunyai sambutan positif terhadap apa-apa projek yang Kerajaan beri dan satu sikap commitment iaitu kesanggupan mengakui bahawa bebanan hidup itu memang terletak atas bahu kita sendiri dahulu, kemudian bantuan datang daripada Kerajaan. Usaha daripada kita tetapi Kerajaan mesti menyesuaikan supaya usaha kita itu dapat berhasil sejauh daya upaya kita dapat buat, tetapi kita mesti cuba dari satu masa ke satu masa menambah dan meninggikan daya-upaya kita supaya dasar Kerajaan lebih complicated lagi dan memberi faedah yang lebih.

Yang Berhormat Senator-senator lain mungkin ada membangkitkan soal-soal yang mungkin saya tidak dapat menyentuh tadi, ini bukan ertinya saya tidak mengambil indah atas teguran-teguran mereka, tetapi saya rasa

kita mengambil perhatian sahaja kerana apa-apa jawapan yang saya berikan sedikit ini pun tidak akan memberi maklumat yang lebih lagi. Walau bagaimanapun, saya mengucapkan ribuan terima kasih atas semua teguran-teguran dan cadangan-cadangan itu mudah-mudahan kita akan dapat menambahkan lagi mutu kita hendak menolong rakyat.

6.45 ptg.

Menteri Perumahan dan Kampung-kampung Baru (Tuan Michael Chen Wing Sum): Tuan Yang di-Pertua, saya terlebih dahulu mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah berucap menyentuh perkara-perkara mengenai Kementerian saya khususnya tentang perumahan awam serta juga pembangunan dalam Kampung-kampung Baru.

Saya mohon izin berucap dalam bahasa Inggeris disamping Bahasa Malaysia.

Yang Berhormat Senator Raja Datuk Nong Chik dan Yang Berhormat Senator Datuk Syed Hassan Aidid telah menegur tentang mahalunya harga rumah yang dijual oleh P.K.N.S. dan P.K.E.N.P.P. untuk golongan yang berpendapatan rendah.

Saya bersetuju dengan Ahli-ahli Yang Berhormat itu bahawa harga rumah dalam setengah-setengah daripada projek-projek perumahan yang dilaksanakan oleh P.K.E.N.-P.K.E.N. adalah mahal dari segi konsep perumahan kos rendah. Pihak-pihak yang berkenaan itu ada mempunyai sebab masing-masing apabila melancarkan projek-projek perumahan itu. Faktor-faktor seperti kekurangan tanah, kemampuan bakal pembeli-pembeli, bilangan pembeli-pembeli serta harga pasaran rumah-rumah swasta berdekatan pernah dijadikan alasan mereka untuk menetapkan harga-harga rumah mereka itu.

(*Dengan izin*) Tuan Yang di-Pertua, normally they are required to comply with the conditions specified by my Ministry—such as the cost of houses and the maximum monthly repayments by the purchasers—if the projects are implemented through assistance or loans from the Central Government. But there are housing projects implemented by the various State Economic Development Corporations that are financed from their own funds and therefore the costs of houses built by them are determined by

them too. However, there are certain S.E.D.C.s that determine the cost of houses built by them according to cost specifications of low-cost houses, despite facing land problem and impending loss.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, berkenaan dengan tanah S.E.D.C. ini ialah tanah Kerajaan, bekas lombong. Kalau Kerajaan tidak hendak lagi tanah bekas lombong yang telah digali dan dibuang, mengapa harga tanah itu mahal sangat.

Tuan Michael Chen Wing Sum: Tuan Yang di-Pertua, I think Yang Berhormat Senator Raja Datuk Nong Chik probably refers to the State of Selangor only. But there are cases, for instance, like in Penang, as far as I know, they acquire private land and therefore these circumstances arise.

Yang Berhormat Senator Dasimah Dasir dan Senator Datuk Syed Hassan Aidid commented on the lack of public housing projects in Penang. Tuan Yang di-Pertua, I wish to clarify that under the Second Malaysia Plan, the Central Government has allocated a sum of \$85,242,000 for public housing. Out of this 12.6% was approved as loan to the Penang State Government to build low-cost houses. But according to records, until the end of 1975 only \$1.1 million had been utilised by that State. The reason for this shortfall in utilising the funds by the State Government in Penang is not known—for reasons only best known to themselves. Since the allocation provided for Penang was for the purpose of loan my Ministry cannot force them to fully utilise the loan. However, I would very much hope that under the Third Malaysia Plan the Penang State Government would be more active in their endeavour in this field since more allocations may be provided for, and because the shortage of housing in that State has increased.

I also agree that there is still shortage of housing throughout the country especially for the low income group. Bearing this in mind, my Ministry has certain proposals to overcome this problem. More public housing projects will be implemented and more loans will be granted to the various State Governments and Dewan Bandaraya, Kuala Lumpur under the Third Malaysia Plan. Beside this, the Revolving Fund which is to be

administered by my Ministry will give benefit to the low income group as follows:

- (a) those having land surrounding industrial estates;
- (b) new villagers who are provided with land by the State Governments;
- (c) estate and mine workers; and
- (d) squatters and other people effected by Government development projects.

Tuan Yang di-Pertua, I would like to comment on the proposal made by Yang Berhormat Senator Ustazah Salmah that the function of my Ministry regarding kampung-kampung baru should also include traditional kampungs.

Under our national development programmes the Government caters for all kampung-kampung baru and traditional kampungs. In implementing this policy allocations for development projects for these kampungs are divided among various Ministries concerned. Allocations under the relevant sub-head of my Ministry is specifically for the improvement of certain new villages, because the condition and livelihood of these people are still backward. This is because the provision required, as granted to traditional kampungs under the previous Rural Development Programme, is still not sufficient.

Yang Berhormat Senator Raja Datuk Nong Chik also mentioned the land problem in kampung-kampung baru. My Ministry is fully aware of the land problem. As far as housing is concerned, my Ministry will take the necessary step to expand the new villages so that the existing congestion can be solved.

Tuan Yang di-Pertua, itulah sahaja yang dapat saya jawab.

6.50 ptg.

Timbalan Menteri Perhubungan (Datuk Haji Wan Abdul Kadir bin Ismail): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun terutama sekali untuk mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah sudi memberi pandangan dan teguran mengenai Kementerian Perhubungan semasa membahaskan Rang Undang-undang Perbekalan 1976.

Yang Berhormat Senator Raja Datuk Nong Chik telah membuat teguran mengenai sistem "Conveyor belt" yang selalu rosak di

Lapangan Terbang Subang. Untuk makluman Yang Berhormat sistem "conveyor belt" yang telah rosak pada 11-2-75 yang lalu telah tidak dapat diperbaiki pada masa itu dengan sertamerta, oleh kerana alat-alat tersebut tidak dijual oleh Syarikat-syarikat tempatan. Tetapi setelah ianya dipesan dari sebuah Syarikat di Canada sistem "conveyor belt" yang pecah itu telah digantikan. Dalam rancangan pembesaran Lapangan Terbang Kuala Lumpur, peruntukan untuk menambah jumlah sistem "conveyor belt" untuk memberi kemudahan perkhidmatan yang lebih telah dirancang. Dan di dalam rancangan pembesaran ini konsep untuk memenuhi kehendak-kehendak supaya restaurant bertutup yang berhawa dingin bagi orang ramai telah dititikberatkan. Ini adalah sebagai makluman kepada Yang Berhormat itu yang mengatakan salah satu dari dua restaurant yang ada di Lapangan Terbang Subang adalah terlalu terbuka.

Yang Berhormat Raja Datuk Nong Chik juga telah bertanya tentang mengapa pihak Keretapi Tanah Melayu tidak mengadakan lebih tempat-tempat duduk supaya semua penumpang yang telah membayar dapat tempat duduk masing-masing. Saya rasa apa yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat itu ialah mengenai perkhidmatan-perkhidmatan Keretapi di musim-musim perayaan di mana ramai penumpang-penumpang berebut-berebut untuk pulang ke kampung masing-masing. Sebagai satu langkah untuk mengatasi masalah ini pihak Keretapi Tanah Melayu telah menambahkan lebih banyak coach-coach untuk penumpang-penumpang di samping mengadakan juga satu perkhidmatan yang dinamakan Express Taufan. Untuk makluman Yang Berhormat pada hari-hari biasa masalah untuk mendapatkan tempat-tempat duduk tidak timbul, oleh kerana Keretapi Tanah Melayu misalnya telah mengadakan 6 perkhidmatan dari Kuala Lumpur ke utara dan 6 perkhidmatan dari Kuala Lumpur ke Selatan.

Mengenai perbedzaan kemudahan di antara kelas satu dan kelas tiga, sukacita saya nyatakan iaitu Keretapi Tanah Melayu telah bercadang untuk mengadakan kemudahan-kemudahan yang lebih baik kepada penumpang-penumpang kelas tiga dengan terlaksananya rancangan-rancangan "rehabilitation" yang dimulakan berperingkat-peringkat.

Berkenaan dengan kelewatan penghantaran kertas soalan Book-keeping yang dihantar dari London kepada Instituit Teknologi MARA yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Hajjah Salmah binti Sheik Hussein, satu penyiasatan yang rapi telah dijalankan dan didapati bahawa kelewatan itu berlaku kerana kesilapan pegawai yang berkenaan. Ini bukanlah timbul dari perbuatan jahat dari orang yang tidak bertanggungjawab. Pihak berkuasa Pos telah mengambil tindakan yang sesuai supaya kejadian ini tidak sekali-kali berulang lagi.

Beberapa perkara telah dibangkitkan mengenai System Penerbangan Malaysia atau MAS. Yang Berhormat Senator Rafidah Aziz mencadangkan supaya kakitangan-kakitangan dari Malaysia ditempatkan di pejabat-pejabat MAS di luar negeri untuk mengelakkan perkara-perkara yang tidak diinginkan seperti apa yang dikatakan sabotage. Untuk pengetahuan Yang Berhormat itu adalah menjadi dasar System Penerbangan Malaysia untuk mengambil seberapa ramai kakitangan-kakitangan dari Malaysia sendiri untuk ditugaskan di pejabat-pejabat MAS di luar negeri tetapi kadang-kala perkara ini tidak mungkin dapat dilakukan sepenuhnya oleh kerana adanya Undang-undang Buruh di negeri-negeri tersebut yang tidak membenarkan warganegara kita memegang semua peringkat jawatan di pejabat-pejabat negara asing yang berkenaan. Tetapi walau bagaimanapun Ketua-ketua Pejabat dan Pegawai-pegawai Kanan di Pejabat tersebut terdiri dari orang-orang Malaysia sendiri. Dan segala langkah telah diambil untuk menjamin supaya kakitangan-kakitangan asing yang bekerja dengan setia di pejabat-pejabat MAS di luar negeri.

Mengenai cadangan Yang Berhormat Senator Hajjah Salmah yang meminta supaya Sistem Penerbangan Malaysia menggunakan kapalterbang-kapalterbangnya sendiri bagi penerbangan-penerbangan Haji, adalah dimaklumkan di Dewan ini MAS dengan sedaya-upayanya sentiasa menggunakan kapalterbang-kepalterbang sendiri untuk membawa bakal-bakal Haji ke Jeddah. Tetapi meskipun kadang-kadang MAS terpaksa menggunakan kapalterbang-kapalterbang lain untuk tujuan ini, soal keselamatan dan segala kemudahan-kemudahan yang lain adalah dititikberatkan dan dijamin sepenuhnya.

Cadangan Yang Berhormat Senator Hajjah Salmah supaya seorang Pengarah Tabung Haji duduk dalam Lembaga Pengarah MAS tidaklah dapat ditimbangkan pada peringkat ini.

Mengenai saham Kerajaan dalam Perbadanan Perkapalan Antarabangsa Malaysia (M.I.S.C.) yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Nik Hassan Yahya, adalah tidak tepat jika dikatakan bahawa saham tersebut adalah sedikit jumlahnya jika dibandingkan dengan saham-saham yang dimiliki oleh pihak Swasta, kerana pihak Kerajaan Pusat dan Kerajaan Negeri serta Badan-badan Berkanun mempunyai sebahagian besar daripada saham-saham Perbadanan Perkapalan Antarabangsa Malaysia iaitu sebanyak 61%.

Yang Berhormat Senator Datuk Nik Hassan juga telah menyebut tentang Perbadanan Perkapalan Antarabangsa Malaysia dan System Penerbangan Malaysia yang telah dikatakan memberikan peluang kepada Syarikat-syarikat Insurance asing ketika membuat Insuran untuk kapal-kapal dan juga kapalterbang-kapalterbang kepunyaan kedua-dua agensi ini.

Pada hakikatnya Perbadanan Perkapalan Antarabangsa Malaysia telah memberi peluang kepada syarikat-syarikat insuran tempatan untuk mengeluarkan ke semua polisi kapal-kapal kepunyaan Perbadanan itu mengikut kebolehan syarikat itu mengambilnya. Tetapi dari segi "insuring of risks," syarikat-syarikat tempatan biasanya mengambil insuran pula di luar negeri seperti di London dan hanya sebahagian kecil sahaja yang sesungguhnya dipikul oleh syarikat-syarikat tempatan. Jadi sungguhpun ada Syarikat Insuran Nasional dan sebagainya, tidak dapat tiada pembayaran foreign exchange keluar negeri mesti berlaku, dan ini adalah selaras dengan "business strategy" mereka dan mengelakkan beban bayaran claim yang lebih besar jika berlaku satu-satu kemalangan.

Perkara yang sama berlaku pada System Penerbangan Malaysia di mana insuran penerbangan yang terkandung di dalamnya "hulls risks" dan "liabilities risks" telah dibuat melalui agen tempatan, dan polisi bagi kapalterbang-kapalterbang MAS telah dikeluarkan oleh Syarikat-syarikat asing oleh kerana syarikat-syarikat tempatan tidak berdaya untuk mengeluarkan polisi bagi kapalterbang-kapalterbang MAS.

Mengenai teguran oleh Yang Berhormat Senator Datuk Haji Ahmad bin Arshad yang mengatakan kadar-kadar tarif Pelabuhan di Malaysia adalah tinggi, sukacita saya memaklumkan di sini iaitu kadar-kadar tariff di pelabuhan-pelabuhan di Malaysia adalah rendah jika dibandingkan dengan kadar-kadar tariff dikebanyakan pelabuhan-pelabuhan di negara lain.

Mengenai permintaan Senator Datuk Mansor Mohamad supaya hubungan keretapi dipanjangkan ke negeri Trengganu, saya suka menyatakan di sini bahawa Kabinet telah bersetuju dengan cadangan saya supaya dalam kajian kemungkinan (feasibility study) yang akan dijalankan untuk menyambung hubungan Keretapi dari Kuala Lumpur ke pelabuhan Kuantan, kajian akan dilakukan sama untuk menyambung ke kawasan Trengganu Tengah. Kajian ini telah dijalankan di bawah bantuan teknik Kerajaan Belgium.

Mengenai pertanyaan Senator Haji Mohd. Said bin Abu Bakar tentang langkah-langkah yang diambil untuk menggalakkan kapal-kapal berdaftar di Malaysia, perkara ini sedang dikaji oleh Kementerian saya.

Akhirnya Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan terima kasih atas pandangan-pandangan yang diberikan kepada Kementerian Perhubungan, dan semuanya itu adalah menjadi bahan yang baik untuk pertimbangan.

7.03 mlm.

Timbalan Menteri Pertanian dan Pembangunan Luar Bandar (Datuk Haji Mustapha bin Haji Abdul Jabar): Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya mohon izin untuk menjawab dua Kementerian, iaitu yang pertama Kementerian Pertanian dan Pembangunan Luar Bandar dan yang keduanya ialah Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri.

Berhubung dengan Kementerian Pertanian dan Pembangunan Luar Bandar terlebih dahulu saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat di atas hujjah-hujjah, pandangan-pandangan dan syor-syor yang telah dikemukakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat mengenai Kementerian Pertanian dan Pembangunan Luar Bandar di sepanjang perbahasan mengenai Belanjawan, 1976.

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *memengerusikan Mesyuarat*)

Pada keseluruhannya perkara-perkara yang dibangkitkan meliputi masala-masalah sosio-ekonomi di bidang pertanian dan perikanan khususnya dalam usaha memperbaiki kehidupan petani-petani dan nelayan-nelayan di dalam negara ini. Untuk menjimatkan masa, Tuan Yang di-Pertua, saya tidak akan memberi jawapan satu-per-satu saya akan memberi jawapan kepada keseluruhannya dan matlamat-matlamat Kementerian Pertanian dan Pembangunan Luar Bandar ialah untuk mewujudkan satu angkatan petani dan nelayan yang benar-benar dapat menikmati kehidupan yang sempurna dari usaha-usaha yang mereka kendalikan di samping menambah pengeluaran hasil negara agar dapat menampung keperluan-keperluan sendiri. Setiap tenaga dan jentera Kerajaan adalah digerakkan ke arah mencapai matlamat yang tersebut. Di bidang pertanian bukan sahaja keperluan asas sentiasa cuba disediakan, tetapi juga sokongan dan teknik-teknik dan bahan-bahan yang terbaru, penyediaan taliair yang sempurna, bekalan benih yang bermutu, dan kawalan yang rapi sentiasa dilakukan dengan harapan petani-petani mendapat hasil yang maksima dari usaha-usaha mereka. Pendapatan petani-petani bergantung besar kepada kecekapan pemasaran yang disediakan.

Lembaga Pertubuhan Peladang yang ditubuhkan bukan sahaja menjadi jambatan antara rakyat dan Kerajaan, tetapi juga berusaha bersama-sama dengan FAMA bagi membolehkan pulangan yang setimpal kepada petani-petani. Cara petani-petani mengendalikan kerja-kerja mereka juga memberi kesan ke atas pendapatan mereka. Dari itu, kemudahan-kemudahan kredit disediakan kepada mereka bagi membeli alat-alat yang sesuai menerusi agensi-agensi seperti Bank Pertanian, Lembaga Pertubuhan Peladang dan lain-lain agensi Kerajaan bagi mengendalikan pinjaman.

Menyentuh soal beras yang telah disentuh oleh Ahli-ahli Yang Berhormat, beras adalah menjadi makanan utama rakyat di negeri ini. Pada masa ini Malaysia dapat menampung kira-kira 82% daripada keperluan berasnya sendiri. Sebagai satu langkah untuk mempercepatkan pengeluaran beras yang cukup di negeri ini, Kementerian Pertanian dan Pembangunan Luar Bandar akan berusaha menambahkan hasil-hasil tiap-tiap

ekar sawah di dalam negara kita. Pada masa ini hitung panjang pengeluaran satu ekar sawah di seluruh negara adalah kira-kira 468 gantang lebih walaupun ada kawasan-kawasan seperti di MADA; Tanjung Karang boleh mengeluarkan sampai 1,000 gantang. Dari itu, Kementerian Pertanian dan Pembangunan Luar Bandar sedang mengkaji kemungkinan membentuk satu Jawatankuasa Penyelaras menambah pengeluaran padi di kawasan-kawasan utama di dalam usaha mengeluarkan hasil-hasil yang banyak. Kawasan-kawasan tersebut yang dijangkakan iaitu di Krian, Trans Perak Peringkat Satu, Labu Kubong, Sungai Manik, Changkat Jong, Perak, Tanjung Karang, Sabak Bernam di Selangor, Kuala Pilah, Rembau, Negeri Sembilan dan juga Melaka. Jawatankuasa Penyelaras ini akan menyelenggarakan tugas-tugas mereka secara integrated approach bagi memastikan setiap masaalah satu-satu kawasan itu dapat diselesaikan dengan sebaik-baiknya. Penumpuan kemajuan di kawasan padi yang luas ini diharapkan akan mendapat mencapai kemajuan-kemajuan seperti yang diperolehi di MADA, Kedah, KADA, Kelantan, di Sabak Bernam dan di Tanjung Karang, Selangor.

Pada himat saya dengan cara yang seperti ini dapatlah usaha-usaha menambahkan pengeluaran padi diselaraskan dan dipercepatkan di samping menyelenggarakan rancangan-rancangan lain yang berbentuk jangka panjang ataupun jangka pendek.

Menyentuh soal Jabatan Parit dan Tali'air yang telah dicapai oleh Jabatan ini, saya suka memberi penjelasan sebanyak 93 buah rancangan pengairan telah dapat dijalankan untuk melaksanakan dalam tempoh lima tahun. Rancangan dengan jumlah anggaran sebanyak \$198.34 juta untuk memberi kemudahan pengairan kepada kawasan-kawasan sawah seluas lebih kurang 381,000 ekar. Adalah dianggarkan seluas 330,000 ekar akan dapat kemudahan-kemudahan pengairan pada Rancangan Malaysia yang Kedua. Matlamat yang terbesar ialah untuk memberi kemudahan-kemudahan penanaman padi dua kali setahun meliputi 250,000 ekar bendang. Rancangan-rancangan besar termasuk rancangan Perairan Muda, Rancangan Perairan Kemubu, Rancangan Perairan Besut, Rancangan Perairan Krian. Sementara itu rancangan-rancangan saluran juga telah berjalan dengan sempurna yang

mana sejumlah 47 buah rancangan telah dirancang untuk melaksanakan dalam tempoh lima tahun dengan jumlah peruntukan sebanyak \$51.24 juta untuk memberi kemudahan-kemudahan saluran kepada kawasan-kawasan seluas lebih kurang 258 ribu ekar. Sebahagian besar matlamat yang tersebut adalah untuk memberi kemudahan-kemudahan kepada kawasan sawah yang ada sekarang dan juga kawasan-kawasan baru pada akhir tahun yang lalu. Adalah dianggarkan kawasan pertanian seluas 215,000 ekar akan dapat kemudahan-kemudahan saluran Rancangan-rancangan besar saluran termasuk rancangan Seberang Perak Peringkat Kedua dan Peringkat Ketiga, Sabak Bernam, Tanjung Karang, Bagan Datuk dan juga di Johor Barat.

Tuan Yang di-Pertua, berkenaan dengan nelayan-nelayan pula Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia telah ditubuhkan pada tahun 1971 untuk mempercepatkan pembangunan sektor ini, khususnya membolehkan nelayan-nelayan mengecap kehidupan yang lebih sempurna. Kepada nelayan-nelayan modal merupakan masaalah utama bagi membolehkan mereka mengubah penangkapan dari cara traditional kepada cara yang moden. Jabatan Perikanan dan lain-lain agensi Kerajaan memberi subsidi dan juga kemudahan pinjaman bagi membolehkan nelayan-nelayan memiliki alat-alat moden dan latihan juga diberi kepada nelayan untuk menambah kemahiran mereka. MAJUIKAN pula telah melaksanakan rancangan-rancangan membina bot-bot bagi membolehkan nelayan bekerja di dalamnya dan pada akhirnya memiliki bot-bot itu yang berdasarkan kemampuan mereka membelinya.

Setakat ini MAJUIKAN telahpun melancarkan sejumlah 62 buah pukat tunda yang beratnya tiap-tiap satu antara 30 hingga 40 tan mengambil pekerja sebanyak 372 orang nelayan di pusat-pusat perikanan di seluruh negara. Di samping bot-bot pukat tunda MAJUIKAN juga melancarkan bot-bot pukat jerut dan serbaguna sebagai satu lagi usaha hendak membolehkan nelayan-nelayan memperolehi pendapatan yang lebih baik. Kementerian juga telah mula melancarkan rancangan menangkap ikan di lautan dalam. Projek pertama mengandungi 9 buah bot telah dilaksanakan di Kuching, Sarawak. Kajian-kajian lanjut sedang diselenggarakan dan meluaskan projek-projek demikian di

lain-lain kawasan yang sesuai. Perangkaan-perangkaan awal menunjukkan bahawa nelayan-nelayan yang bekerja dengan bot-bot ini mendapat perolehan yang lebih baik, bilangan nelayan-nelayan yang berlebihan juga menjadi masalah.

Saya sukacita menyampaikan setengah-setengah Kerajaan Negeri telahpun mengadakan rancangan-rancangan memindahkan nelayan-nelayan ini ke rancangan-rancangan tanah. Usaha ini akan diteruskan dan saya percaya nelayan-nelayan akan bersedia berpindah bila mana mereka yakin akan jaminan hidup yang boleh didapati dari rancangan-rancangan yang demikian. Seperti di bidang pertanian juga masalah pemasaran juga memberi kesan yang besar ke atas pendapatan nelayan-nelayan. Oleh itu, MAJUIKAN telahpun mengadakan rancangan-rancangan pemasaran dan juga kawalan pemasaran di pusat-pusat pengeluaran ikan di seluruh negara. Rancangan ini sebanyak-sedikit telahpun membolehkan nelayan-nelayan mendapat pulangan yang sewajarnya dan akan diperluaskan lagi mengikut rancangan yang telah diaturkan.

Tuan Yang di-Pertua, dari faktor-faktor ini nyatalah bahawa Kerajaan sentiasa memahami masalah rakyat dan mengambil langkah-langkah yang sepatutnya untuk memperbaiki keadaan-keadaan yang tersebut. Kelicinan perlaksanaan rancangan-rancangan itu pula dipastikan menerusi penyelarasan tindakan daripada tiap-tiap jabatan yang terlibat supaya dapat melahirkan hasil yang benar-benar berfaedah. Dengan secara yang demikian dan disokong serta kerjasama dari segenap lapisan rakyat usaha yang memperbaiki taraf hidup petani-petani dan nelayan-nelayan khususnya dalam sektor pertanian dan perikanan negara ini akan dapat disempurnakan.

Mengenai lain-lain perkara yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang tidak saya beri jawapan pada hari ini adalah bermakna di dalam pertimbangan dan perhatian berat Kementerian ini. Setiap usaha sentiasa diambil demi kepentingan bidang pertanian dan perikanan istimewa dalam usaha-usaha hendak meninggikan taraf hidup petani-petani dan nelayan-nelayan di seluruh negara.

Tuan Yang di-Pertua, selain dari itu, di sini dengan amanah yang diberi oleh Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri, saya suka

memberi jawapan bahawa Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri dengan perasaan yang tulus ikhlas mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah membuat teguran dan syor-syor terhadap perkara-perkara mengenai Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri. Semua teguran-teguran yang dibangkitkan adalah diambil perhatian dan akan dikaji dengan rapi untuk dilaksanakan dengan sewajarnya. Walau bagaimanapun, di sini saya ingin menyentuh beberapa perkara yang telah banyak dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat. Teguran-teguran dan pandangan-pandangan Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah menyentuh masalah bertambahnya kejadian-kejadian jenayah di negara ini khususnya di bandar-bandar besar sememangnya di dalam perhatian berat Kementerian ini. Pihak Polis sentiasa mengambil langkah yang tegas dan praktikal untuk memperbaiki tektik dan menambahkan lagi pengetahuan anggota-anggota Polis bagi membentasi segala kegiatan yang dijalankan oleh penjenayah-penjenayah dan pengkhianat-pengkhianat negara.

Untuk tujuan ini Pasukan Polis sedang diperbesarkan meliputi semua aktiviti untuk menambah anggota-anggota Polis sebagai langkah menghadapi kegiatan-kegiatan jenayah di samping masalah-masalah yang berbangkit dari keganasan komunis, kegiatan-kegiatan anasir-anasir sabversif dan pengkhianat negara yang bersikap anti-nasional. Rancangan pembesaran Pasukan Polis termasuk juga kelengkapan mereka dengan alat-alat dan kemudahan-kemudahan yang perlu serta meluaskan bidang latihan untuk menjamin supaya setiap Anggota Pasukan Polis menjalankan tugas-tugas mereka dengan cekap, licin, teratur dan lebih berkesan. Perlu ditegaskan bahawa ancaman terhadap kejadian-kejadian jenayah ini tidak dapat diatasi tanpa sokongan dan kerjasama orang ramai. Untuk tujuan ini Kerajaan telahpun melancarkan sekim Rukun Tetangga dengan kuatkuasanya Peraturan-peraturan Perlu Rukun Tetangga, 1975 terutama di bandar-bandar besar dengan secara ini orang ramai dapat membantu Kerajaan dalam usaha membentasi kejadian-kejadian jenayah. Di samping itu, Kerajaan telahpun menguatkuasakan Undang-undang Akta Senjatapi (Penalti Lebih Berat) 1971 dengan tujuan untuk mengenakan hukuman bunuh atau penjara seumur hidup dan juga sebat

kepada penjenayah-penjenayah yang didapati menggunakan senjata-senjata sewaktu melaksanakan kegiatan mereka. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat Kerajaan menyedari dan sentiasa menitik-beratkan masalah-masalah kebajikan anggota-anggota Polis.

Mengenai syor menggunakan helicopter untuk mencegah kegiatan-kegiatan jenayah perkara ini akan dipertimbangkan sejajar dengan kedudukan kewangan dan keperluan negara. Jika sekiranya ada teguran-teguran daripada Ahli-ahli Yang Berhormat yang tidak dijawab di dalam jawapan saya ini, maka ini bermakna di dalam perhatian berat oleh Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri.

7.15 mlm.

Timbalan Menteri Tanah dan Galian (Dr Sulaiman bin Haji Daud): Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin menyatakan rasa penghargaan dan ucapan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah bercakap mengenai Kementerian Tanah dan Galian. Saya rasa teguran-teguran yang dibuat oleh Ahli-ahli Yang Berhormat itu adalah dengan cara ikhlas—they do not speak so much for the gallery.

Ahli Yang Berhormat Tuan Haji Abdul Rahim bin Abdul Manan telah menimbulkan satu soalan mengenai kelambatan pengeluaran geran tanah ataupun surat hakmilik. Saya suka menyatakan bahawa perkara pengeluaran geran tanah atau surat hakmilik ini kepada pemohon-pemohon adalah perkara Kerajaan Negeri. Perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat itu adalah sangat umum dan beliau tidak memberi detail yang banyak berkenaan dengan nama-nama, tahun-tahun, tempat-tempat ataupun kawasan yang dimaksudkan oleh Ahli Yang Berhormat itu. Oleh itu, saya memohon kepada Ahli Yang Berhormat jika sekiranya dapat Ahli Yang Berhormat memanjangkan ataupun merujuk kepada Kementerian Tanah dan Galian mengenai detail yang lebih lanjut atas perkara yang ditimbulkan oleh Ahli Yang Berhormat itu, insya Allah, saya akan merujuk perkara ini kepada Kerajaan Negeri yang berkenaan.

Mengenai mereka yang terlibat dengan pembukaan ataupun pembesaran jalanraya, saya percaya Kerajaan Negeri akan memberi perhatian kepada pemindahan mereka itu dan juga lain-lain tindakan yang saksama.

Yang Berhormat Senator Datuk Mansor bin Mohamad telah menimbulkan soal kelambatan memproses pemohon-pemohon tanah ataupun penyelesaian permohonan tanah. Tuan Yang di-Pertua, ini adalah diakui memang benar ada kelambatan-kelambatan dalam permohonan ataupun penyelesaian permohonan tanah. Beliau telah menyatakan bahawa di Trengganu ini mengambil masa dalam 8-12 bulan. Sebenarnya, adalah didapati proses di Trengganu itu lebih cepat daripada biasa. Mengikut kajian yang telah dibuat oleh Bahagian Penyelarasan Pelaksanaan dan Kemajuan Pentadbiran (I.C.D.A.U.) pada purata untuk menyelesaikan sesuatu permohonan tanah adalah didapati di dalam penyiasatan ini perkara ini mengambil masa lebih daripada 18 bulan. Jadi soal penyelesaian permohonan tanah ini bukanlah merupakan satu perkara yang begitu senang; hantar sahaja application kepada Pejabat Tanah dan dalam masa lima, enam bulan kita akan dapat jawapan yang permohonan itu berjaya. Pemberian tanah melibatkan beberapa Jabatan, terutama sekali permohonan itu mestilah ditapis samada pemohon itu layak diberi tanah. Selain dari itu, pihak berkenaan mesti menimbangkan samada tanah yang dipinta itu sesuai dengan tujuan-tujuannya. Umpamanya, kalau sekeping tanah itu dipinta dengan tujuan untuk bercucuk tanam, pada hal tanah itu tidak sesuai untuk tanaman maka ini tidak patut dipertimbangkan. Selain dari itu, samada tempat yang dipohon itu tidak bercanggah dengan plan induk ataupun rancangan-rancangan Kerajaan yang disediakan. Jadi permohonan ini banyak dirujuk kepada beberapa Jabatan, umpamanya, Department of Agriculture, Drainage and Irrigation, J.K.R. dan lain-lain lagi. Sebenarnya, ada beberapa negeri telah menutup individual application dan kalau tidak salah ingatan saya Allahyarham Tun Haji Abdul Razak telah mengarahkan supaya pemberian tanah dijalankan dengan cara group alienation. Walau bagaimanapun, langkah-langkah sedang dan sentiasa diambil untuk mempercepatkan lagi proses pemberian tanah itu.

Yang Berhormat Senator Raja Datuk Nong Chik telah menimbulkan dua perkara iaitu pertama mengenai masalah setinggan-setinggan di Kuala Lumpur. Ingin saya hendak menyambungkan sedikit jawapan yang telah dikemukakan oleh Yang Berhormat Menteri Perumahan tadi. Berkenaan

dengan masalaah setingan ini iaitu dalam Kuala Lumpur sememang ada rancangan-rancangan untuk menempatkan mereka itu di beberapa tempat. Satu daripadanya ialah di kawasan-kawasan tanah lombong yang telah dikerjakan dan habis tempoh pajaknya. Tempat-tempat ini telah dan setengahnya sedang dibina untuk bangunan-bangunan rumah pangsa dan juga kawasan-kawasan yang disediakan bagi tapak perumahan bagi didirikan rumah oleh mereka itu sendiri.

Umpamanya, saya memberi satu dua contoh di sini. Di Batu 3, Jalan Cheras Kuala Lumpur satu kawasan yang seluas 80 ekar, kawasan ini diberi milik kepada Dewan Bandaraya untuk dibuat rumah pangsa. Pada masa ini sebanyak 1,200 yunit rumah telah siap dan dikeluarkan kepada penghuni-penghuni dan mereka yang berpendapatan rendah. Di Batu 5 Kampung Cheras Baru umpamanya, satu kawasan seluas 150 ekar dan di kawasan ini sebanyak 450 lot telah dikeluarkan kepada penghuni-penghuni squatters dan orang-orang lain juga dengan cara TOL. Rumah telah siap diperbuat oleh mereka dan diduduki sekarang ini. Selain daripada itu, di Batu 6, Jalan Puchong seluas 120 ekar akan dibina pada tahun ini untuk

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, untuk penerangan. Perkara TOL itu sudah lama, tetapi yang baru dikeluarkan itu yang saya hendak tahu.

Dr Sulaiman bin Haji Daud: Saya tidak dengar.

Raja Datuk Nong Chik bin Raja Ishak: Tanah di Cheras dekat kubur kristian yang luasnya lebih kurang 150 ekar memang telah lama; saya tahu hampir 7-8 tahun dahulu telah dikeluarkan TOL, tetapi yang ada sekarang ini, itu yang saya hendak tahu.

Dr Sulaiman bin Haji Daud: Tuan Yang di-Pertua, saya hanya dapat memberi penjelasan apa yang diberi oleh Jabatan Tanah Wilayah Persekutuan kepada saya. Jikalau Ahli Yang Berhormat meminta penjelasan yang lebih lanjut terpaksa saya minta notis.

Selain daripada itu, Yang Berhormat Senator Raja Datuk Nong Chik juga telah membangkitkan masalaah kekurangan tenaga memproses kelapa sawit yang dialami oleh

FELDA dari semasa ke semasa. Seperti Yang Berhormat itu sedia maklum semakin sehari semakin bertambah kawasan-kawasan kelapa sawit FELDA yang telah mengeluarkan hasil. Sungguhpun FELDA melaksanakan rancangan pembinaan kilang-kilang baru, tetapi oleh kerana pokok-pokok kelapa sawit itu mempunyai musim-musim di mana pada masa-masa yang tertentu pengeluaran buahnya adalah memuncak, dan bagi mengatasi masalaah ini buah-buah kelapa sawit dari satu-satu kawasan terpaksa diedarkan kepada kilang-kilang di kawasan-kawasan lain yang mempunyai kemampuan memproses yang cukup. Pada hakikatnya kita tidak dapat mengadakan kilang-kilang dengan terlalu lebih kemampuan memproses, kerana belanja bagi satu-satu kilang itu adalah tinggi dan sekiranya pada bulan-bulan buah berkurangan pula kilang itu tidak berjalan dengan sepenuhnya. Maka kerugian akan menimpa FELDA dan peneroka-peneroka bagi menampung kilang-kilang yang kurang penggunaannya. Walau bagaimanapun, mengikut rancangan beberapa kilang-kilang FELDA bekalan kilang-kilang memproses buah kelapa sawit akan dilaksanakan dengan cara optima sekali.

Yang Berhormat Tuan Haji Mohd. Saaid bin Haji Abu Bakar telah membangkitkan soal memproses lain-lain bahan dari kelapa sawit selain daripada minyak seperti pengeluaran kertas dan lain-lain bahan. Pada masa ini tugas dan keupayaan pihak FELDA adalah terhad kepada tugas memproses buah kelapa sawit serta biji-biji kelapa sawit sahaja. Soal pembangunan bahan-bahan kelapa sawit saya percaya penyelidikan-penyelidikan yang dicadangkan itu sedang diberi perhatian oleh pihak yang berkenaan. Walau bagaimanapun, pihak FELDA sudah mempunyai rancangan-rancangan yang tertentu dalam usaha memproses minyak-minyak mentah sawit untuk mengeluarkan bahan-bahan penggunaan dan sebagainya.

Yang Berhormat Senator Datuk Haji Ahmad bin Arshad telah menggesa agar FELDA membuka lebih banyak lagi rancangan-rancangan dengan tujuan membasmi kemiskinan dengan lebih berkesan. Perkara ini sememang dalam perhatian Kementerian Tanah dan Galian dan di bawah Rancangan Malaysia Ketiga FELDA akan terus-menerus membuka lebih banyak lagi projeknya secara besar-besaran dan dijangka dalam tempoh lima tahun ini kawasan seluas

350,000 ekar akan dimajukan oleh FELDA. Dalam tempoh beberapa tahun yang akan datang ini FELDA akan mengambil lebih ramai lagi peneroka-peneroka berbanding dengan kadar pada tahun-tahun yang lepas.

Selain daripada FELDA lain-lain agensi pembangunan tanah seperti FELCRA, RISDA dan agensi-agensi Kerajaan Negeri akan juga mengambil beribu-ribu peneroka untuk ditempatkan di projek-projek pembangunan tanah masing-masing.

Yang Berhormat Senator Dr Lim Keng Yaik telah menggesa Kerajaan supaya membuka lebih banyak lagi rancangan-rancangan tanah secara co-operative bagi mengurangkan perbelanjaan serta menampung lebih banyak lagi bilangan rakyat yang memerlukan tanah. Yang Berhormat itu telah menganggap bilangan orang yang menerima faedah daripada FELDA sekarang adalah tidak mencukupi berbanding dengan perbelanjaan yang dikeluarkan oleh FELDA. Saya rasa anggapan Yang Berhormat itu adalah kurang tepat jika kita kaji kemajuan yang dicapai oleh FELDA dan daripada aktiviti-aktiviti pembangunan FELDA pada keseluruhannya. Sungguhpun bilangan peneroka seramai lebih kurang daripada 32,000 keluarga itu dianggap tidak besar oleh Yang Berhormat itu, tetapi bilangan orang-orang yang menerima faedah-faedah FELDA adalah besar sekali jika dibuat perhitungan semua anggota-anggota keluarga peneroka-peneroka itu. Saya kira tidak kurang daripada 200,000 orang yang tinggal dalam projek-projek FELDA yang pada masa ini sudah menerima taraf penghidupan yang lebih memuaskan akibat daripada pembangunan FELDA.

Selain daripada itu, adalah terdapat banyak faedah-faedah persaingan kepada rakyat negara ini akibat daripada pembangunan FELDA. Berpuluh-puluh ribu pekerjaan telah diwujudkan bagi pengusaha-pengusaha, pekerja-pekerja ladang yang bertugas dengan pemborong-pemborong, pembersih-pembersih hutan, pemborong-pemborong pembinaan telah menikmati faedah daripada pembangunan FELDA. Begitu juga kita mendapati beberapa pekan atau bandar-bandar kecil dibangun berhampiran dengan projek-projek FELDA yang menampung kaum-kaum peniaga dan seterusnya. Umpamanya, di Kulai Johor, di Teriang dan di Jerantut. Golongan-golongan yang menerima nikmat ini adalah terdiri daripada

semua kaum. Kebanyakannya terdiri daripada kaum bukan bumiputra juga. Sungguhpun projek-projek FELDA memakan perbelanjaan yang lebih tinggi berbanding dengan projek-projek pembangunan tanah yang lain, tetapi satu perkara yang perlu diketahui umum ialah projek-projek FELDA ini adalah terdiri daripada projek-projek yang sebahagian besarnya ditanggung oleh peneroka-peneroka itu sendiri. Perbelanjaan pembangunan tanah dan pembinaan rumah peneroka adalah ditanggung oleh peneroka-peneroka itu sendiri yang dibayar balik oleh mereka dengan sepenuhnya apabila kawasan-kawasan getah dan kelapa sawit mereka mengeluarkan hasil iaitu this is a viable and self-financing project.

Selain daripada itu peneroka-peneroka FELDA adalah terdiri daripada golongan orang yang tidak bertanah (landless) yang tidak mempunyai peluang di tempat-tempat lain. Maka itulah sebabnya projek-projek aliran FELDA perlu diteruskan dengan diberi tumpuan yang lebih lagi oleh Kerajaan. Seperti yang saya jelaskan di masa-masa yang lepas adalah tidak benar bahawa peluang bagi kaum lain selain daripada bumiputra tidak terbuka bagi projek FELDA. Projek-projek FELDA adalah terbuka kepada semua warganegara Malaysia. Situasi yang timbul sekarang adalah disebabkan di masa yang lepas kaum bukan bumiputra tidak yakin dengan kejayaan-kejayaan seperti yang tercapai oleh FELDA pada hari ini dan Kerajaan tidak boleh disalahkan atas perkara ini.

Walaupun bagaimanapun, dasar Kerajaan dalam pembangunan tanah, adalah sekali lagi tidak statis dan kita sentiasa mencari jalan untuk mengadakan apa-apa sistem pembangunan tanah yang boleh memberi faedah yang seluas-luasnya kepada seluruh rakyat Malaysia. Maka Kementerian saya dengan kerjasama FELDA sedang berikhtiar untuk mencari jalan samada dengan jalan mempelbagaikan tanaman-tanaman bagi rancangan-rancangan tanah dengan tujuan untuk memberi peluang seluas-luasnya dengan memberi faedah sebesar-besarnya kepada rakyat Malaysia. Kita juga sedang berikhtiar untuk mencari jalan mengadakan teknik-teknik pembangunan yang baru demi kepentingan memberi faedah yang lebih besar kepada rakyat dalam bidang pembangunan tanah.

7.34 *mlm.*

Timbalan Menteri Pertahanan (Tuan Mokhtar bin Haji Hashim): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk memberi sedikit penjelasan atas beberapa perkara berkaitan dengan Kementerian Pertahanan yang telah dibangkitkan oleh beberapa orang Senator semasa membahaskan Rang Undang-undang Perbekalan, 1976.

Yang Berhormat Senator Raja Datuk Nong Chik telah menggesa supaya Kerajaan mengadakan rumah-rumah untuk diberikan kepada balu-balu anggota tentera yang meninggal dunia semasa menjalankan tugas gerakan. Kementerian saya memang faham atas masaalah yang dihadapi oleh balu-balu yang terlibat itu dan telahpun mengambil tindakan untuk mengurangkan kalau tidak pun menyelesaikan bebanan yang dihadapi oleh mereka. Balu-balu itu biasanya adalah dibenarkan tinggal di rumah-rumah kelamin bagi tempoh tiga bulan selepas berlakunya kematian suami mereka. Gaji bulanan suaminya adalah juga terus dibayar kepada balu tersebut bagi tempoh tiga bulan tersebut. Kementerian Pertahanan berusaha untuk membayar pencen balu dan ganjaran yang balu itu berhak menerima, secepat mungkin selepas tempoh tiga bulan tersebut.

Dalam hal perumahan untuk balu-balu ini Kerajaan telahpun meminta supaya Majlis-majlis Tempatan, Kerajaan-kerajaan Negeri dan agensi-agensi perumahan yang lain untuk memberi keutamaan kepada balu anggota tentera dalam pembahagian rumah-rumah yang dibina oleh mereka. Balu-balu anggota tentera yang meninggal dunia semasa dalam gerakan atau menjalankan tugas adalah juga diberi bantuan daripada beberapa punca seperti Tabung Pertahanan Negara dan sebagainya.

Yang Berhormat Senator Ibrahim Yaacob telah menyatakan bahawa Kerajaan sehingga sekarang masih belum membuat pindaan-pindaan kepada Surat Pekeliling Perkhidmatan Bilangan 10 Tahun 1969 seperti yang dijanjikan. Ini tidaklah benar kerana pindaan-pindaan telahpun dibuat dan suatu pekelingan baru telah dikeluarkan pada bulan September tahun lalu. Pekeliling baru ini mengandungi beberapa kemudahan dan peluang-peluang yang lebih luas lagi bagi bekas-bekas perajurit terutama had umur telah dinaikkan kalau dahulu terhad kepada

40 telah dinaikkan kepada 45 dan perkara-perkara yang lain seperti kemudahan pekerjaan, dahulu terhad kepada 13 telah dinaikkan menjadi 31 dan sebagainya.

Yang Berhormat Senator Ibrahim Yaacob juga telah membangkitkan persoalan pemberian tanah kepada Persatuan-persatuan Bekas Perajurit oleh beberapa buah Kerajaan Negeri. Beliau telah menyebut beberapa buah Kerajaan Negeri memberi tanah yang tidak senonoh kepada persatuan-persatuan tersebut itu. Mengenai perkara ini, Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menyatakan bahawa anggapan yang dibuat oleh Yang Berhormat Senator itu adalah tidak berpatutan. Jikalau Yang Berhormat itu dapat memberi saya di masa yang lain apakah dan di manakah yang dimaksudkan dengan "tidak senonoh" itu dapatlah kajian dibuat dan kebenaran tentang kenyataan ini ditentukan supaya tindakan-tindakan yang sewajarnya dapat kita sama-sama ambil bagi kepentingan bekas-bekas perajurit kita itu.

Tanah-tanah yang diberikan oleh Kerajaan-kerajaan Negeri adalah mengikut keadaan dan kemampuan sesuatu negeri itu. Saya percaya bukanlah kerana kehendak atau niat sesuatu Kerajaan Negeri untuk berbuat demikian, kalau ada sebarang perbezaan di antara satu negeri dengan yang lain. Ada kalanya tanah yang diberi itu adalah berkeadaan yang sama dengan yang diberi kepada pengusaha yang lain dan dapat pula dimajukan dengan jayanya. Oleh itu, kenyataan yang menyeluruh terhadap negeri-negeri, melainkan sebuah negeri yang disebut oleh Ahli Yang Berhormat itu adalah tidak patut pada anggapan saya.

Tuan Yang di-Pertua, Senator Ibrahim Yaacob juga menyatakan bahawa mungkin ada berlaku sabotaj dalam Angkatan Tentera Laut Di Raja kita di Australia dalam perkara mengadakan perbarisan kehormatan bagi Allahyarham Yang Amat Berhormat Tun semasa lawatan beliau ke Australia beberapa bulan dahulu. Saya telahpun menyiasat perkara ini dan saya dapat tahu bahawa sebenarnya tidak ada apa-apa barisan kehormatan yang telah dirancang oleh Tentera Laut Di Raja kita sendiri. Anggota-anggota Tentera Laut Di Raja kita yang berada di Sydney tatkala itu telah merancang untuk menyambut Allahyarham

Yang Amat Berhormat Tun di lapangan-terbang Sydney bersama-sama dengan kakitangan Consul kita di sana. Tetapi malangnya, memang benar seperti yang dikatakan oleh Yang Berhormat Senator Ibrahim, kenderaan yang mereka naiki telah rosak dalam perjalanan ke Lapanganterbang Sydney itu. Kejadian ini telah menyebabkan mereka telah terlambat sampai di lapangan-terbang tersebut, lambat untuk menyambut dan bukannya untuk mengadakan satu barisan kehormatan. Oleh itu, soal sabotaj kerana ini saya takut disalahertikan nanti, oleh itu soal sabotaj oleh mana-mana pihak dalam hal ini tidak patut ditimbulkan melainkan kalau digunakan dengan secara meluas per kataan sabotaj itu di sini.

Yang Berhormat Senator Dasimah Dasir telah membangkitkan perkara masaalah yang dihadapi oleh keluarga perajurit kita semasa berpindah dari Sabah/Sarawak ke Semenanjung Malaysia dan sebaliknya. Dari segi peraturan-peraturan yang ada, perkara pemindahan seperti ini sememangnya telah diaturkan dengan rapi, tetapi mungkin dalam perlaksanaannya ada kesilapan telah berlaku. Saya telah mengarahkan pegawai-pegawai di Kementerian Pertahanan mengkaji dan memperbaiki di mana boleh peraturan-peraturan yang sedia ada supaya masaalah-masaalah yang akan menimbulkan kesulitan kepada keluarga-keluarga itu dapat kita kurangkan.

Yang Berhormat Senator Ismail Sheikh Ibrahim dan Senator Mohd. Amin bin Haji Yaakub, kedua-duanya telah menyentuh tentang keadaan keselamatan di kawasan sempadan kita dan berkenaan kegiatan-kegiatan perlanungan di perairan sempadan. Tuan Yang di-Pertua, di kala ini memang sudah ada rondaan bersama di antara Tentera Laut Thailand dan Tentera Laut di Raja Malaysia di sempadan Perairan laut Kelantan/Thailand. Rondaan-rondaan ini adalah dijalankan sepanjang tahun. Di perairan Kedah/Thailand pula, rondaan adalah dijalankan oleh pihak Polis Laut kita bersama-sama Polis Thai dan Tentera Laut Di Raja Malaysia dari masa ke semasa datang memberi bantuan apabila dipinta oleh pihak Polis atau pihak Jabatan Perikanan.

Tuan Yang di-Pertua, saya sendiri memanglah sedar tentang kesulitan yang dihadapi terutama sekali oleh nelayan-nelayan kita di sini dan langkah-langkah

sedang diatur supaya memperkuat lagi rondaan-rondaan bagi menjamin keselamatan bagi nelayan-nelayan kita untuk mendapatkan matapencarian mereka seperti menangkap ikan dan sebagainya. Perkara-perkara seumpama ini adalah sentiasa dikaji oleh Jawatankuasa Sempadan Malaysia/Thailand dan langkah-langkah untuk memperbaiki keadaan yang ada sekarang ini akan dibuat.

Perkara anggota tentera menamatkan perkhidmatan mereka oleh kerana tidak berpuas hati dengan syarat-syarat perkhidmatan mereka telah juga dibangkitkan. Tuan Yang di-Pertua, ingin saya menerangkan bahawa masaalah ini adalah satu masaalah yang dihadapi oleh keseluruhan perkhidmatan Kerajaan dan tidak terhad kepada Angkatan Tentera sahaja. Walau bagaimanapun, baru-baru ini langkah-langkah yang sewajarnya sedang diperbincangkan dan ini saya harap akan dapat dilaksanakan untuk mengurangkan anggota-anggota tentera kita yang menamatkan perkhidmatan mereka ini dengan begitu cepat.

Tuan Yang di-Pertua, secara amnya Yang Berhormat Senator-senator telah menyentuh tentang Kementerian Pertahanan dalam ucapan mereka telah menyeru supaya kebajikan anggota-anggota tentera dan keluarga mereka diberi perhatian. Saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengeluarkan pandangan-pandangan dan Kementerian Pertahanan akan mengambil perhatian untuk tindakan yang sewajarnya, terutama sekali dalam Rancangan Malaysia Yang Ketiga yang akan datang ini.

7.45 mlm.

Timbalan Menteri Pelajaran (Tuan Chan Siang Sun): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun memohon keizinan untuk menjawab bagi pihak dua Kementerian iaitu Kementerian Pelajaran dan juga Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat.

Tuan Yang di-Pertua, saya dapati banyak perkara yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat mengenai pelajaran semasa membahaskan Rang Undang-undang Perbekalan 1976, sejak tiga hari yang lalu. Terlebih dulu saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat itu yang telah bangun untuk membuat syor-syor

pandangan-pandangan dan kritik-kritik berhubung dengan masalah pelajaran di negara ini. Oleh itu, izinkanlah pula saya untuk mengulas beberapa perkara yang telah dibangkitkan itu yang saya fikirkan perlu diberi penjelasan.

Mula-mula saya ingin menyentuh syor yang dibuat oleh Yang Berhormat Tuan Haji Khalid bin Abdullah. Pada masa ini, Kementerian Pelajaran tidak bercadang untuk menjadikan pelajaran ilmu akhlak sebagai matapelajaran utama di sekolah-sekolah untuk menggantikan matapelajaran sivik atau tatarakyat. Nilai-nilai moral dan akhlak sememangnya dititikberatkan kepada penuntut-penuntut sekolah, malah pelajaran tersebut telah sedia ada terkandung di dalam sukatan matapelajaran tatarakyat manakala nilai-nilai akhlak Islamiah pula terkandung di dalam matapelajaran Ugama Islam yang diwajibkan kepada semua pelajar-pelajar sekolah rendah dan menengah bantuan Kerajaan.

Yang Berhormat Puan Zawiyah binti Abdullah pula telah meminta supaya Kementerian Pelajaran menumpukan perhatian berat kepada kemajuan-kemajuan pelajaran sekolah-sekolah luar bandar. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat itu, Kementerian Pelajaran sentiasa menumpukan usaha untuk memperbaiki lagi keadaan dan mutu pelajaran di sekolah-sekolah kawasan luar bandar. Dalam hubungan ini, banyak peruntukan dan kemajuan yang telah dan akan dilakukan termasuk pembinaan lebih banyak lagi asrama-asrama, dewan-dewan sekolah, kelengkapan makmal sains dan beberapa kemudahan-kemudahan lain lagi di samping menempatkan lebih ramai guru-guru terlatih di kawasan-kawasan luar bandar untuk meninggikan lagi mutu dan darjah pelajaran. Kementerian Pelajaran memang sedar bahawa banyak lagi sekolah-sekolah di luar bandar yang belum setanding dengan sekolah-sekolah di dalam bandar. Tidak kira apa aliran sekalipun, adalah menjadi tujuan Kementerian Pelajaran untuk memperbaiki keadaan ini, tetapi tentulah tidak dapat semua tuntutan tentang sekolah di luar bandar dilayan serentak.

Berhubung dengan masalah kekurangan guru-guru terlatih di negara ini, Kementerian Pelajaran sedang berusaha untuk menambahkan lagi bilangan guru-guru pelatih memasuki maktab-maktab perguruan bagi

mengikuti kursus sepenuh masa. Pada tahun 1976 ini kadar pengambilan guru-guru pelatih telah bertambah sebanyak 3 kali ganda dari tahun-tahun yang lalu. Bilangan yang diambil bagi mengikuti latihan di 14 buah maktab perguruan di Semenanjung Malaysia adalah 7,357 orang. Di samping latihan-latihan di 14 buah maktab perguruan ini, Kementerian Pelajaran juga, untuk mengatasi kekurangan tenaga guru yang terlatih dan berpengalaman akan membuka 4 buah pusat perguruan sementara iaitu di Pulau Pinang, Kuala Lumpur, Kuantan dan Kangar. Di samping itu, Kementerian Pelajaran juga akan meneruskan lagi kursus-kursus dalam perkhidmatan bagi guru-guru sementara, kursus-kursus Bahasa Malaysia dan kursus-kursus lain untuk meninggikan pengetahuan akademik guru-guru mata-matapelajaran khas.

Saya juga ingin membetulkan beberapa kekeliruan berhubung dengan tuduhan berkaitan dengan tender perbekalan barang-barang makanan untuk asrama sekolah-sekolah yang dibuat oleh Yang Berhormat Tuan Haji Abdul Rahim bin Manan. Sebenarnya, tender yang dimaksudkan adalah untuk membekalkan barang-barang makanan bagi 6 buah asrama sekolah-sekolah di Negeri Sembilan dan bukan bagi 7 buah sekolah asrama penuh sebagaimana yang dikatakan oleh Yang Berhormat itu. Saya telah difahamkan bahawa Jabatan Pelajaran Negeri Sembilan telah menghantar iklan tersebut kepada pihak akhbar pada 19hb Disember, 1975 supaya diiklankan pada 22hb Disember, 1975 tetapi malangnya pihak akhbar hanya mengiklankan pada 24hb Disember, 1975 dan tarikh tutupnya ialah 27hb Disember, 1975.

Walaupun begitu, Jabatan Pelajaran memandang atas kesingkatan masa itu, telah melonggarkan syarat-syarat tawaran dengan penender bolehlah mendapatkan dan menghantar borang-borang tender mereka tanpa Wang Cagaran \$1,500 tetapi dengan hanya mengemukakan "Bank Guarantee" saja bersama-sama dengan tender masing-masing untuk dipertimbangkan. Pada hari pembukaan tender itu pada 29hb Disember, 1975, 51 tender telah diterima, termasuk 4 daripadanya yang telah diterima selepas masa penutupan.

Dalam menganalisa tawaran tersebut, Lembaga Tender berpanduan kepada beberapa dasar iaitu:

- (i) memilih tawaran yang menasabah—tidak terlalu tinggi atau terlalu rendah. Kalau tinggi barangkali pihak Kementerian dan juga pihak murid-murid yang berasrama tidak mampu membayar dan juga kalau terlalu rendah barangkali kontraktor yang dapat tender tawaran-tawaran itu tidak dapat membekalkan barang-barang makanan itu dengan mutu yang tinggi. Mungkin dia potong sini, potong sana, jadi quality atau quantitynya rendah. Akibatnya murid-murid di asrama sekolah-sekolah itu akan menghadapi perbezaannya;
- (ii) mengkaji rekod-rekod perkhidmatan kontrakter-kontrakter berkenaan dari sekolah-sekolah tertentu samada memuaskan atau tidak bagi kontraktor-kontraktor lama yang ingin meneruskan tender mereka;
- (iii) memberi keutamaan kepada kontraktor-kontraktor bumiputra.

Keputusan pemilihan tender tersebut adalah seperti berikut:

<i>Nama Sekolah</i>	<i>Jumlah tawaran diterima</i>	<i>Kontraktor yang berjaya dipilih</i>	<i>Alasan sebab-sebab pemilihan</i>
1. Sekolah King George V, Seremban	10	Syarikat Ban Hin	merupakan kontraktor lama dan perkhidmatannya memuaskan, dan mengemukakan tawaran paling rendah sekali.
2. Sekolah Menengah Tengku Durah, Seremban	8	Syarikat Murni	Kontraktor lama, rekod perkhidmatan memuaskan, dan merupakan syarikat joint venture Melayu dan Indian Muslim.
3. Asrama Putri Seremban	10	Syarikat Murni	Kontraktor lama, perkhidmatan memuaskan syarikat Joint-Venture Syarikat Melayu dan Indian Muslim dan mengemukakan tawaran paling rendah.
4. Sekolah Menengah Datuk Mansur, Bahau	6	Syarikat Tan Lun Chong	Kontraktor lama, perkhidmatan memuaskan dan mengemukakan tawaran yang menasabah.
5. Sekolah Menengah Tunku Muhammad	7	Syarikat Tan Lun Chong	Kontraktor lama, perkhidmatan memuaskan dan tawaran menasabah.
6. Sekolah Menengah Tunku Besar, Tampin	4	Syarikat Asma	Mengemukakan sebut-harga yang berpatutan dan Syarikat Bumiputra.

Kontraktor bagi Sekolah Menengah Datuk Mansor, Bahau dan Sekolah Menengah Tengku Muhammad Kuala Pilah adalah sama kerana kedua-dua tempat tersebut adalah jauh daripada Seremban dan ini boleh menimbulkan masalah pengangkutan bekalan ke sekolah-sekolah tersebut kerana kebanyakan syarikat-syarikat bumiputra yang memohon tender tersebut adalah dari Seremban sedangkan Kontraktor yang ditawarkan adalah kontraktor tempatan.

Manakala kontraktor yang berjaya bagi Sekolah Menengah Tengku Besar Tampin pula adalah ditawarkan kepada syarikat bumiputra yang telah menawarkan tender dengan harga yang berpatutan. Dari analisa-analisa di atas, jelaslah menunjukkan Jabatan Pelajaran Negeri Sembilan telah berlaku adil dalam pemilihan tawaran tender tender tersebut dan saya tidak mengesyaki ada berlaku apa-apa penyelewengan di dalam perkara ini.

Beberapa orang Ahli Yang Berhormat telah membangkitkan perkara mengenai tunjuk perasaan yang diadakan oleh siswaswisi Instituti Teknologi MARA baru-baru ini. Saya kira Ahli-ahli Yang Berhormat berkenaan memang telah sedia memaklumi pendirian Yang Berhormat Menteri Pelajaran di atas perkara ini, memandangkan kepada kenyataan-kenyataan yang telah beliau buat menerusi akhbar-akhbar tempatan. Walau bagaimanapun, sukacitalah saya memberi penjelasan seterusnya terhadap perkara ini. Yang Berhormat Puan Dasimah Dasir telah mengesyorkan supaya satu ketetapan atau dasar dibuat untuk memastikan pelajar-pelajar yang diambil masuk semula adalah mereka yang sebetulnya hendak belajar dan bukan mereka yang hendak mengajar. Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, semua pelajar Instituti Teknologi MARA dikehendaki mematuhi beberapa peraturan termasuk tampil di hadapan sebuah Lembaga Temuduga sebelum diterima belajar semula. Dengan demikian hanya pelajar-pelajar yang layak dan mempunyai latar belakang peribadi yang memuaskan akan diterima belajar semula. Dengan jalan ini jua dapat mengasingkan para pelajar yang suka menghabiskan masa berdemonstrasi daripada mereka yang benar-benar hendak belajar. Seterusnya penuntut-penuntut yang diterima belajar semula akan dikehendaki mematuhi beberapa peraturan mengenai disiplin mereka semasa belajar di

I.T.M. Sekiranya pelajar-pelajar ini tidak mahu belajar dan mematuhi segala peraturan-peraturan yang dikenakan, mereka tidak dibenarkan untuk menjejak tangga I.T.M. lagi. Walau bagaimanapun, tujuan Kementerian Pelajaran mengambil langkah-langkah ini ialah untuk menjadikan I.T.M. sebagai satu institusi pengajian di mana pelajar-pelajar boleh belajar dalam suasana sesuai dan aman.

Yang Berhormat Tuan Haji Rahim bin Manan telah menggesa supaya penapisan bukan saja dibuat terhadap siswa-siswi tetapi jua dibuat ke atas kakitangan pengajar yang terdapat di Institiut Teknologi MARA. Saya kurang jelas apakah yang dimaksudkan oleh Ahli Yang Berhormat itu. Jika saya diminta oleh beliau ialah untuk menemuduga pensyarah-pensyarah yang telahpun berkhidmat dengan tujuan untuk memberhentikan mereka yang kurang memuaskan maka ini akan membawa kepada kerumitan dalam usaha-usaha untuk memperbaiki nisbah (ratio) antara bilangan pengajar dan pelajar-pelajar yang terdapat di Institiut Teknologi MARA pada masa sekarang. Tetapi jika yang dimaksudkan iaitu pemilihan yang teliti untuk pengambilan kakitangan pengajar yang baru hendaklah dibuat maka saya memberi jaminan bahawa pihak yang berkuasa di Institiut Teknologi MARA akan berusaha untuk mendapatkan kakitangan pengajar yang berkeelayakan dan sesuai sahaja.

Ahli Yang Berhormat itu juga telah meminta penyiasatan dilakukan terhadap perbelanjaan mesyuarat Institiut Teknologi MARA sebanyak \$10,000 di Bukit Fraser baru-baru ini mesyuarat yang telahpun berlangsung itu ialah satu amalan yang dibuat tiap-tiap tahun agar semua Ketua-ketua Bahagian dapat mengemukakan masalah dan mencari penjelasan-penjelasan untuk pihak Institiut Teknologi MARA dalam suasana yang aman dan tenteram. Perbelanjaan sebenar bagi mesyuarat itu ialah \$7,500 sahaja bukan \$10,000. Mesyuarat tersebut juga bertujuan untuk membuat rancangan-rancangan persediaan di bawah Rancangan Malaysia Ketiga agar pencapaian matlamat dapat di capai dengan memuaskan. Jadi, ini semua adalah untuk faedah I.T.M.

Yang Berhormat Puan Hajjah Salmah binti Sheik Hussein, antara lain, ada menyentuh tentang "kehilangan" kertas-kertas

peperiksaan "book-keeping" di I.T.M. selama 15 hari. Saya suka membetulkan kenyataan Ahli Yang Berhormat tersebut, sebenarnya bukannya "kehilangan" tetapi ialah "kelewatan" kertas peperiksaan tersebut disampaikan kepada pihak berkenaan di I.T.M. Kelewatan tersebut bukanlah kesilapan oleh pihak I.T.M. tetapi adalah kesilapan yang tidak disengajakan sewaktu pengirisan soalan tersebut dari London. Saya percaya kelewatan itu bukanlah disebabkan ada perbuatan jahat disebaliknya.

Yang Berhormat Senator Tuan Haji Ibrahim bin Haji Yaacob pula ada menyarankan supaya ketua-ketua pusat pengajian tinggi seperti I.T.M. jangan selalu ditukarkan kerana ini memberikan kesan yang tidak baik. Untuk pengetahuan Ahli Yang Berhormat Kementerian Pelajaran sendiri tidak menggalakkan pertukaran ketua-ketua sesebuah institusi pengajian tinggi melainkan ada sebab-sebab yang munasabah seperti habis tempoh perkhidmatan pinjaman seseorang itu atau seumpamanya. Di samping itu, Kerajaan sekarang sedang di dalam proses untuk merangka satu rang undang-undang untuk membolehkan Menteri Pelajaran mempunyai kuasa secara langsung ke atas Institiut Teknologi MARA. Adalah perlu diadakan satu undang-undang yang lengkap berhubung dengan tanggungjawab Kementerian Pelajaran ke atas I.T.M. bagi menentukan ia-nya berjalan dengan sebaik-baiknya memandangkan kepada tugas-tugas yang berat di dalam perkara ini, dan demi untuk kemajuan I.T.M. sendiri.

Yang Berhormat Tuan Haji Ibrahim bin Yaacob telah membangkitkan tentang penggunaan dokumen-dokumen palsu oleh mahasiswa-mahasiswa sewaktu membuat permohonan masuk ke universiti-universiti. Sebagaimana yang diketahui perkara ini sedang diasas dan siasatan itu telah sampai di peringkat akhirnya. Tindakan tegas akan diambil ke atas mahasiswa-mahasiswa yang terlibat itu. Perbuatan dari segelintir calon-calon yang menggunakan sijil-sijil palsu itu lahir daripada ketidakjujuran mereka sendiri dan bukannya disebabkan oleh orang lain. Saya rasa orang-orang sebegini tidak layak berada di mana-mana universiti sekalipun. Walau bagaimanapun, inginlah saya tegaskan di sini bahawa kita hanya boleh bertindak apabila sudah ada bukti-bukti yang cukup. Oleh itu, sama-samalah kita tunggu hasil penyiasatan yang sedang dijalankan itu.

Dengan pengambilalihan Unit Pusat Universiti-universiti yang bertanggungjawab dalam memproses permohonan-permohonan masuk ke universiti oleh Kementerian Pelajaran, maka segala langkah sedang diambil untuk membenteras perbuatan yang tidak diinginkan itu di masa-masa yang akan datang.

Menyentuh tentang syor-syor yang dibuat oleh Yang Berhormat Raja Datuk Nong Chik, inginlah saya jelaskan di sini bahawa tawaran-tawaran untuk kursus-kursus latihan kemahiran dalam berbagai bidang adalah diperbuat oleh negara-negara asing kepada Jabatan Perkhidmatan Awam, dan Jabatan tersebut menyampaikan tawaran-tawaran itu kepada Kementerian-kementerian dan Jabatan-jabatan Kerajaan yang berkenaan serta Badan-badan Berkanun seperti MARA untuk pencalunan mereka. Maka dengan yang demikian, bilangan yang boleh dihantar oleh Kementerian Pelajaran adalah terhad mengikut bilangan yang ditawarkan oleh Jabatan Perkhidmatan Awam kepada Kementerian ini. Walau bagaimanapun, Kementerian ini berusaha menambahkan lagi bilangan penuntut, terutama bumiputra di sekolah-sekolah teknik dan vokesyenal yang terdapat di negeri kita ini. Di dalam hubungan ini, Kementerian Pelajaran sememangnya memberi perhatian penuh ke atas perkara ini. Di samping melengkapkan lagi sekolah-sekolah teknik dan vokesyenal yang telah sedia ada, sebuah lagi sekolah teknik akan dibuka di Kuala Trengganu, sebuah sekolah Vokesyenal di Kluang, Johor dan sebuah Politeknik di Kuantan, Pahang, negeri saya (*Ketawa*) yang akan mula mengambil pelajar-pelajar barunya mulai pertengahan tahun 1976 ini. Politeknik ini apabila telah siap kelak, akan dapat menampung seramai 1,000 orang penuntut pada tiap-tiap tahun.

Yang Berhormat Tuan Abdul Aziz bin Tapa pula telah menyatakan bahawa tiada penyelarasan di antara beberapa bahagian di dalam Kementerian Pelajaran. Di dalam hubungan ini sukalah saya menjelaskan di sini bahawa di Kementerian Pelajaran terdapat beberapa Jawatankuasa yang ditubuhkan demi untuk menyelaras segala rancangan pelajaran yang hendak dilaksanakan. Untuk makluman, Ahli Yang Berhormat dalam Kementerian Pelajaran tidak kurang daripada 18 bahagian masing-masing. Jawatankuasa

Pusat Kurikulum umpamanya bertanggungjawab untuk mempertimbangkan segala persoalan berkaitan dengan bidang pelajaran, termasuk sukatan pelajaran dan menyelaraskan projek-projek bidang pelajaran yang dilaksanakan di Bahagian-bahagian dalam Kementerian Pelajaran. Oleh itu, apa-apa keputusan yang dibuat mengenai satu-satu dasar di dalam bidang pelajaran atau sukatan pelajaran adalah dipersetujui dan diluluskan oleh Jawatankuasa yang dianggotai oleh semua Ketua-ketua Bahagian di Kementerian Pelajaran ini. Oleh yang demikian, tiap-tiap bahagian adalah sedar dan mengetahui akan segala dasar-dasar dan rancangan yang hendak dilaksanakan dan bahagian yang terlibat adalah dikehendaki untuk mengambil tindakan di atas pelaksanaan dasar dan rancangan itu. Oleh itu, saya rasa soal tiada penyelarasan di antara bahagian-bahagian di dalam Kementerian Pelajaran tidak timbul sama sekali.

Mengenai "integrated school" Kementerian Pelajaran sememangnya sentiasa memberi galakan, lebih banyak lagi sekolah-sekolah serupa ini akan dibina terutama di tempat-tempat yang sesuai dan perlu.

Menyentuh syor yang dibuat oleh Yang Berhormat Datuk Syed Hassan Aidid supaya borang-borang permohonan Biasiswa Kecil Persekutuan ditandatangani hanya oleh Wakil-wakil Rakyat dan Jaksa Pendamai (J.P.), Kementerian Pelajaran akan mengambil perhatian dan tindakan apabila mencetak borang-borang baharu nanti. Walau bagaimanapun, sehingga hari ini Kementerian Pelajaran tetap mempertimbangkan borang-borang yang tidak disahkan oleh pegawai daerah atau lain-lain Pegawai Bahagian I.

Tuan Yang di-Pertua, sekianlah sahaja ulasan-ulasan yang perlu saya bentangkan terhadap beberapa perkara yang telah ditimbulkan di Dewan yang mulia ini. Kementerian Pelajaran akan mengambil perhatian terhadap syor-syor dan perkara-perkara lain yang telah dibangkitkan yang mana saya tidak ulaskan di sini.

Tuan Yang di-Pertua, bagi pihak Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat saya memberi sedikit ulasan kepada perkara yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Dewan ini yang berkaitan dengan Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat.

Saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Dr Lim Keng Yaik yang telah membangkitkan soal pekerja-pekerja konterek yang menurutnya telah dieksploitasikan oleh majikan-majikan.

Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat adalah sedar akan perkara ini. Perlu saya memaklumkan di Dewan ini bahawa Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat telah pun menubuhkan satu Jawatankuasa Khas tiga pihak (tripartite) yang dipengerusikan oleh Setiausaha Parlimen, Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat. Ahli-ahli Jawatankuasa Khas ini adalah terdiri daripada pegawai-pegawai dari Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat yang mewakili pihak Kerajaan, wakil-wakil dari Kongres Kesatuan Sekerja Malaysia yang mewakili pihak pekerja dan ahli-ahli dari Pertubuhan Majlis-majlis Majikan Tanah Melayu yang mewakili pihak majikan. Jawatankuasa Khas ini sedang mengkaji sedalam-dalamnya segala aspek mengenai sistem pekerjaan konterek ini dan akan membuat perakuannya kepada Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat untuk dipertimbangkan kelak.

8.09 mlm.

Timbalan Menteri Perusahaan Utama (Tuan Paul Leong Khee Seong): Tuan Yang di-Pertua, saya suka menyentuh soal yang dibangkitkan oleh Senator Hajjah Salmah binti Sheik Hussein. Saya mengucapkan terima kasih atas seruan dan pandangan Senator itu yang mengambil berat atas kepentingan pekebun-pekebun kecil getah untuk meninggikan taraf hidup mereka melalui penggunaan teknik-teknik moden.

Untuk makluman Yang Berhormat, RISDA sentiasa mengambil berat atas semua aspek untuk memajukan pekebun-pekebun kecil getah, selain daripada penggunaan teknik-teknik moden. Untuk berbuat demikian, RISDA sedang berusaha untuk menambahkan kakitangan extensionnya supaya lebih ramai lagi pekebun-pekebun kecil dapat digalakkan menggunakan teknik-teknik moden seperti cara-cara memulih getah, cara-cara penggunaan ethereal untuk menambahkan hasil susu getah, cara-cara memproses getah dan lain-lain lagi.

Selain dari itu, RISDA juga sedang memperhebatkan untuk memberikan latihan lanjutan yang lengkap kepada pegawai-pegawai extensionnya yang ada pada masa

ini supaya mereka dapat menjelaskan tugas-tugas mereka dengan lebih cekap lagi. Dalam hal ini, RISDA sentiasa bekerjasama rapat dengan Pusat Penyelidikan Getah Malaysia MARDI dan lain-lain badan lagi untuk melaksanakan segala hasil-hasil penyelidikan untuk meninggikan taraf hidup pekebun-pekebun kecil getah.

Yang Berhormat Menteri Perusahaan Utama telah pun menukarkan nama Pusat Memproses Getah Berkelompok (P.M.G.B.) kepada Pusat Pembangunan Pekebun-pekebun Kecil (P.P.K.) supaya nama yang baru ini dapat disesuaikan kepada peranan pusat ini sebagai pusat di mana segala aktiviti-aktiviti Pembangunan Pekebun-pekebun Kecil Getah dari segi ekonomi, sosial dan mental dapat dipergiatkan lagi.

8.12 mlm.

Setiausaha Parlimen kepada Menteri Kerajaan Tempatan dan Alam Sekitar (Tuan Law Hieng Ding): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun dan mengucapkan ribuan teriam kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberi pandangan-pandangan dan syor-syor atau cadangan-cadangan yang membina berkaitan dengan Kementerian Kerajaan Tempatan dan Alam Sekitar. Saya ingin memberi sedikit penjelasan mengenai perkara-perkara yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat.

Yang Berhormat Senator Haji Ibrahim Yaacob telah mencadangkan supaya pejabat-pejabat Dewan Bandaraya Kuala Lumpur hendaklah ditempatkan pada suatu tempat sahaja tidak bertaburan sebagaimana sekarang ini iaitu di Jalan Tuanku Abdul Rahman, Jalan Pekeliling dan lain-lain. Ingin saya maklumkan bahawa Dewan Bandaraya akan membina sebuah pejabat yang baru tidak lama lagi. Kerja-kerja piling bagi pembinaan bangunan baru ini yang akan ditempatkan di hadapan Restaurant Rakyat telah pun tamat. Bangunan ini yang akan memakan belanja sebanyak \$35 juta dijangka akan siap pada tahun 1978 atau 1979. Perbelanjaan bagi bangunan ini akan dibiayai daripada pinjaman Kerajaan Pusat kepada Dewan Bandaraya.

Yang Berhormat itu juga telah mencadangkan supaya Dewan Bandaraya membina pejabat-pejabat kecil daerah untuk menyenangkan orang ramai dan untuk menentukan supaya perkhidmatan yang lebih

baik diberi. Dewan Bandaraya sebenarnya sudah mempunyai rancangan untuk membina tiga pejabat kecil bagi kawasan-kawasan yang baru-baru ini dimasukkan ke dalam Wilayah Persekutuan. Kerajaan Pusat telah bersetuju untuk memberi bantuan secara langsung kepada Dewan Bandaraya untuk membina pejabat-pejabat kecil ini. Ketiga-tiga pejabat kecil ini dijangka akan dibina dalam tahun ini dan dalam tahun 1977. Beliau juga telah menyeru supaya Dewan Bandaraya mempergiatkan lagi rancangan-rancangan pembinaan perumahan awam untuk mengatasi dan menampung setinggian-setinggian di Kuala Lumpur. Berkenaan dengan ini, ingin saya menegaskan bahawa di dalam Rancangan Malaysia Ketiga, Dewan Bandaraya bercadang hendak memberi perhatian khas terhadap soal menyediakan lebih banyak lagi perumahan rakyat untuk mereka yang berpendapatan rendah. Selaras dengan dasar ini, Kerajaan telah mengarahkan Dewan Bandaraya menjalankan pembinaan 10,000 yunit tempat kediaman dalam tahun 1976.

Rancangan-rancangan untuk menjalankan projek-projek ini sedang diusahakan dan diharapkan akan siap pada akhir tahun 1976 atau awal tahun 1977. Persatuan Pengusaha-pengusaha Perumahan telahpun diminta untuk membantu Dewan Bandaraya untuk melaksanakan projek-projek ini.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Datuk Chan Kwon Hon telah mencadangkan supaya Taman Bunga Kuala Lumpur dinamakan Taman Tun Abdul Razak bagi mengenangkan jasa-jasa Allahyarham Tun Abdul Razak. Cadangan beliau bolehlah ditimbang.

Yang Berhormat Senator Dr Lim Keng Yaik telah membuat pandangan terhadap Rang Undang-undang Kerajaan Tempatan dan Alam Sekitar, 1975 berhubung dengan tidak adanya peruntukan untuk mengecualikan sebarang orang daripada membayar cukai pintu. Teguran itu adalah benar dan memang sengaja tidak dimasukkan ke dalam Rang Undang-undang tersebut. Ini adalah disebabkan kesukaran hendak mentadbirkan kuasa pengecualian yang adil dan kerana memikirkan yang peruntukan ini boleh disalahgunakan oleh pihak-pihak tertentu. Walau bagaimanapun pengecualian boleh dibuat secara arahan atau dasar oleh Kerajaan Negeri dalam kes-kes yang tertentu sahaja yang mempunyai bukti-bukti yang sah. Saya

percaya cara ini boleh diamalkan dengan jayanya. Dalam pada itu sekiranya tempoh keperluan memasukkan peruntukan tentang pengecualian kerana sebab-sebab kesusahan pada masa akan datang, Kementerian saya akan menimbangkan perkara ini.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Abdul Aziz bin Tapa telah membuat satu cadangan berkenaan dengan gaya bentuk bangunan-bangunan yang didirikan dalam negara kita. Ahli Yang Berhormat itu berpendapat bahawa bangunan-bangunan yang didirikan baik pun oleh pihak Kerajaan mahupun oleh pihak swasta hendaklah gaya dan bentuknya—gaya Malaysia. Saya menghargai cadangan Ahli Yang Berhormat itu. Dan dengan sukacitanya saya akan merujuk cadangan itu kepada Menteri saya dan akan diedarkan cadangan itu kepada Pengusaha-pengusaha Tempatan melalui Kerajaan-kerajaan Negeri dan juga kepada Persatuan-persatuan Akitek dan pemaju-pemaju perumahan untuk perhatiannya.

8.20 mlm.

Timbalan Menteri Kewangan (Tan Sri Chong Hon Nyan): Tuan Yang di-Pertua, dengan izin, saya ingin menyampaikan ucapan-ucapan bagi pihak Menteri Kebajikan Am dan juga Timbalan Menteri Penyelesaian Perbadanan Awam, sebelum saya sendiri memberi ucapan saya atas beberapa perkara yang telah dibangkitkan di dalam Dewan yang mulia ini mengenai Perbekalan Tahun 1976.

Bagi pihak Menteri Kebajikan Am, inilah satu soalan daripada Yang Berhormat Senator Haji Mohd. Saaid bin Haji Abu Bakar yang mengatakan walaupun latihan yang diberikan kepada orang-orang cacat di sekolah kebajikan itu adalah satu perkara yang baik, akan tetapi nasib orang-orang itu adalah tidak tentu selepas latihan. Oleh yang demikian, orang-orang cacat itu patutlah dibanci dan diberi sara hidup tiap-tiap bulan sampai mati. Menteri Kebajikan Am telah menyatakan bahawa Kementerian beliau telahpun menjalankan satu kajian atas orang-orang cacat di negeri ini.

Selain daripada itu, Kementerian itu adalah menjalankan satu sistem pendaftaran bagi orang-orang cacat termasuk orang-orang buta, pekak, cacat anggota dan cacat akal. Dengan ini maka orang-orang cacat dapat disalurkan kesatu rancangan pemulihan yang

akan membolehkan mereka dapat mata pencarian. Oleh yang demikian, maka adalah tidak benar dikatakan iaitu masa hadapan orang-orang cacat yang telah menerima latihan di Pusat-pusat Pemulihan Kementerian Kebajikan Am tidak terjamin. Ramai di antara mereka telah ditempatkan di dalam pekerjaan, ada pula yang bekerja di dalam bengkel-bengkel perlindungan, mana yang tidak boleh ditempatkan kerana beberapa sebab, Jabatan ini memberi modal untuk mereka menjalankan perusahaan, sendiri. Orang-orang cacat yang tidak dapat mencapai taraf hidup yang sempurna dari segi ekonomi dan social tanpa bergantung kepada masyarakat diberi bantuan am mengikut keperluan mereka masing-masing setakat kemampuan kewangan yang diberi kepada peruntukan Kementerian Kebajikan Am.

Tuan Yang di-Pertua, ucapan bagi pihak Timbalan Menteri Penyelarasan Perbadanan Awam ialah:

Tugas Kementerian itu ialah untuk mengawal supaya program-program Perbadanan-perbadanan Awam dilaksanakan mengikut matlamat dan dasar yang telah ditentukan. Dalam menjalankan tugas ini Kementerian selalu mengambil perhatian ke atas perjalanan Perbadanan-perbadanan ini dari segi kewangannya, pelaksanaan projeknya dan matlamat ianya ditubuhkan. Begitulah juga pengawalan Kementerian tentang pinjaman kepada pengusaha-pengusaha oleh Perbadanan-perbadanan Awam ini. Kementerian selalu mengikut kejayaan sekiranya pinjaman bagi Perbadanan-perbadanan Awam yang berkenaan. Adalah menjadi tugas Kementerian ini juga untuk memastikan tidak adanya persaingan aktiviti di antara Perbadanan-perbadanan Awam yang telah ditubuhkan oleh Kerajaan dan juga persaingan di antara Perbadanan-perbadanan Awam ini dengan usahawan-usahawan bumiputra yang telahpun sedia ada.

Saya ingin juga memaklumkan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat bahawa Kementerian ini sedang mengkaji akan masalah-masalah persaingan yang dikatakan terdapat di antara peniaga-peniaga bumiputra dengan Perbadanan-perbadanan Awam dan akan mencuba sedaya upaya untuk mengatasi masalah-masalah yang telah ditimbulkan itu.

Penyerahan Saham

Salah seorang Ahli Yang Berhormat Senator telah membangkitkan tentang soal penyerahan saham. Memanglah benar bahawa saham-saham yang dipunyai oleh Badan-badan Awam seperti MARA, UDA dan PERNAS adalah dipegang buat sementara waktu bagi bumiputra. Apabila sampai waktunya bila syarikat-syarikat perbadanan awam ini menjalankan perniagaan dengan maju dan menguntungkan maka saham-saham syarikat ini akan diserahkan kepada pengusaha-pengusaha bumiputra dan golongan bumiputra yang lain. Adalah menjadi dasar Kerajaan untuk memindahkan hak milik perusahaan awam kepada bumiputra di waktu dan di dalam masa yang sesuai yang akan menguntungkan bumiputra.

Untuk mengambil tindakan menyerahkan saham-saham ini dan untuk menentukan syarikat-syarikat mana yang boleh diserahkan sahamnya, satu Jawatankuasa Petugas telahpun dibentuk untuk meneliti akan persoalan-persoalan ini. Jawatankuasa ini telah pun mengemukakan laporannya kepada pihak Kerajaan pada akhir tahun 1975 untuk ditimbang dan diluluskan oleh Kerajaan. Di dalam tindakan penyerahan saham kepentingan pekerja-pekerja syarikat itu, kepentingan usahawan-usahawan bumiputra yang ingin membeli saham-saham ini kaum bumiputra secara perseorangan, dan Persatuan-persatuan bumiputra yang berkeupayaan mengambil saham-saham ini akan dititik beratkan.

Penyertaan UDA, MARA, PERNAS di Pulau Pinang

Berkaitan dengan persoalan beberapa Perbadanan Awam yang menjauhkan diri di Pulau Pinang seperti yang telah dibangkitkan oleh beberapa Ahli-ahli Yang Berhormat, sukacita saya memaklumkan bahawa bukanlah menjadi tujuan Perbadanan-perbadanan Awam ini tidak mengambil perhatian yang berat kepada masalah di Pulau Pinang. PERNAS umpamanya melalui Pernas Edar telah menubuhkan satu deponya di Bangunan UMNO untuk menyediakan dan membekalkan sebanyak 700 jenis barang-barang perniagaan kepada peruncit-peruncitnya. Sehingga hari ini depo Pernas Edar sedang memberi khidmat kepada 350 peruncit-peruncit. Melalui Pernas Trading satu anak syarikat PERNAS yang membekalkan bahan-binaan, baja-baja kimia, alat teknikal

dan sebagainya, ianya sedang memberi khidmat kepada 60 pemborong dan peruncit bumiputra.

Di samping itu UDA akan juga memberi bantuan kewangan atas pembinaan Bangunan-bangunan di Pulau Pinang. Pada masa ini UDA sedang memulakan perancangan penyusunan semula bandar di Tanjong To' Kong di mana kerja-kerja permulaan telah pun dijalankan. UDA juga sedang berbincang untuk membangunkan tanah-tanah wakaf yang terdapat di Pulau Pinang dan jika perbincangan ini berhasil kemungkinan UDA membangunkan tanah-tanah ini adalah cerah sekali.

MARA

MARA di samping memberi perkhidmatannya yang biasa telah mengeluarkan pinjaman kepada pengusaha-pengusaha di Pulau Pinang sebanyak \$5.2 juta bagi 1,470 rancang usaha dalam tempoh masa tahun 1971—1975. Bagi tahun 1976 ini MARA akan mencuba mengeluarkan pinjaman sebanyak \$1.4 juta nanti. Di samping itu, MARA ada juga membina gerai-gerai perniagaan di tempat-tempat yang tertentu. Di Pulau Pinang, MARA telahpun menyediakan 6 projek yang merupakan bazaar, rumah kedai dan gerai-gerai perniagaan di dalam jangka masa Rancangan Malaysia Kedua. Jumlah unit pembinaan ialah sebanyak 84. Dalam Rancangan Malaysia Ketiga, MARA bercadang hendak membina lagi gerai-gerai perniagaan yang bernilai lebih kurang \$3 juta. MARA telahpun mengadakan juga perkhidmatan basnya di Seberang Perai.

Di samping itu, Kerajaan telahpun membentuk satu Jawatankuasa Petugas untuk mengkaji semula hal-hal berkenaan dengan masalah dan penyertaan bumiputra di Pulau Pinang di dalam lapangan perusahan dan perdagangan. Laporan lengkap Jawatankuasa ini akan dijangka siap tidak lama lagi.

L.P.N. Pembelian Impot Beras

Adalah menjadi tugas L.P.N. untuk memastikan harga padi dan harga beras yang berpatutan dan stabil. Pengeluaran beras untuk tahun 1976 adalah dijangka akan meningkat. Keperluan beras negara pada tahun 1976 dianggarkan sebanyak 1.5 juta ton manakala keupayaan pengeluaran beras negara untuk Semenanjung Malaysia dan

Sarawak ialah sebanyak 1.261 ton. Ini bermakna bahawa Kerajaan perlulah menambah sebanyak 180,000 ton lagi dan oleh yang demikian kekurangan ini hendaklah diimpot dari luar negeri. Pengimpotan beras ini tidaklah akan menjejaskan harga padi yang diperolehi oleh petani-petani.

Kilang Haram di Kelantan dan Kedah

Kerajaan adalah sedar bahawa adanya beberapa kilang yang membuat pengilangan beras secara haram di Kelantan, dan terdapat juga kilang-kilang kecil di Kedah yang dilesen mengambil upah, membeli padi dan mengilangnya, dan menjualkan beras. Kerajaan sekarang telahpun mengambil perhatian yang berat tentang keadaan ini terutama dari kegiatan penyeludupan beras. Langkah-langkah mencegah penyeludupan beras sedang dijalankan di kawasan-kawasan sempadan dan beberapa tangkapan dan ramasan telahpun dibuat.

P.K.E.N.

Mengenai perkara yang dibangkit oleh Yang Berhormat Senator Raja Datuk Nong Chik berkenaan rumah-rumah murah bagi setinggan-setinggan di kawasan MAHA lama di Selangor, ingin saya nyatakan bahawa harga rumah-rumah yang berkenaan adalah berpatutan memandangkan kepada keadaan inflasi di waktu rumah-rumah dibina. P.K.N.S. telah, dengan seberapa boleh, cuba mengurangkan beban pembeli-pembeli rumah tersebut terutama bagi mereka yang berpendapatan rendah. Tetapi memandangkan kepada kos pembinaan yang tinggi, harga yang tersebut tidaklah dapat dielakkan dan P.K.N.S. sendiri bukanlah pihak yang mendapat untung dalam projek ini. Tujuan utamanya adalah untuk memberi peluang kepada setinggan-setinggan mempunyai rumah mereka sendiri.

Daripada siasatan yang dilakukan oleh P.K.N.S. didapati bahawa ramai di antara setinggan-setinggan tersebut yang berpendapatan lebih dari \$300 sebulan dan berkemampuan pula untuk membeli rumah tersebut dan membayar ansuran bulanan seperti yang dimaksudkan.

Mengenai wang pendahuluannya (deposit) pula, tidaklah benar jika dikatakan bahawa wang pendahuluannya telah ditetapkan sebanyak \$3,000 tetapi yang sebenarnya ianya adalah flexible iaitu di antara \$1,000 hingga \$3,000.

Oleh kerana didapati ada di antara setinggan-setinggan yang berpendapatan kurang dari \$150 sebulan, dan tidak mampu membeli rumah tersebut dengan harga yang ditetapkan itu, P.K.N.S. telah membuat rancangan untuk membina rumah-rumah murah di Peringkat II dan III dengan harga lebih kurang \$7,000 seunit. Sementara menunggu projek tersebut dijalankan, setinggan-setinggan di kawasan tersebut ditempatkan di rumah pangsa di Seaport dengan sewa yang lebih rendah dari sewa sebenarnya.

Ingin saya menyatakan juga bahawa P.K.E.N-P.K.E.N di masa ini sedang merancang dan melaksanakan pembinaan rumah-rumah murah yang dibuat daripada kayu. Di ketika ini Perbadanan-perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri Johor, Perak dan juga Selangor sedang melaksanakan rancangan rumah-rumah murah mereka dengan menggunakan kayu. Ini adalah bertujuan supaya rumah-rumah murah yang dibina oleh P.K.E.N-P.K.E.N adalah berpatutan harganya dan mampu dibeli oleh mereka yang berpendapatan rendah.

Tuan Yang di-Pertua, sekarang saya ingin memberi ucapan saya sendiri sebagai Timbalan Menteri Kewangan mengenai Rang Undang-undang Perbekalan, 1976.

Saya telah mengikuti dengan penuh minat perbahasan mengenai Rang Undang-undang Perbekalan, 1976 dan saya sangat berpuas hati mendapati bahawa Belanjawan tahun ini telah diterima dengan baiknya. Dari itu, saya suka mengucapkan berbilang terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat, terutama sekali kepada Ahli-ahli yang telah bercakap menyokong Belanjawan tahun ini.

Oleh kerana ramai Ahli-ahli yang telah bercakap maka saya tidaklah dapat menjawab kesemua teguran-teguran yang telah dikemukakan. Tambahan pula saya mendapati kebanyakan teguran-teguran yang telah dikemukakan adalah teguran secara am sahaja. Dari itu, saya akan hanya menumpukan kepada beberapa teguran tertentu terutamanya mengenai beberapa perkara yang penting dan saya harap jawapan ini juga akan dapat memberikan penerangan kepada persoalan-persoalan am yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat. Dalam jawapan ini mungkin saya tidak menjawab mengikut aturan Ahli-ahli Yang Berhormat bercakap dalam Dewan ini. Ini adalah

kerana saya hendak menjawab perkara-perkara tertentu yang telah dibangkitkan dalam Dewan ini. Oleh itu, saya harap Ahli-ahli Yang Berhormat tidak berasa kecil hati kerana saya berbuat demikian.

Yang Berhormat Senator Kamarul Ariffin telah menyatakan bahawa ramalan kegiatan ekonomi oleh Perbendaharaan adalah seperti ramalan ahli nujum ataupun ramalan "orang hendak main ekor". Saya suka hendak membetulkan pandangan yang tidak begitu tetap ini. Seperti yang telah dinyatakan di dalam Perutusan Belanjawan, 1976 ramalan yang dibuat adalah berasaskan perangkaan, bukti dan andaian dan dari itu tidaklah patut diterima dengan pandangan yang sempit. Ramalan sepatutnya digunakan sebagai panduan yang menunjukkan aliran dan tingkat perangkaan. Sebagaimana Ahli-ahli Yang Berhormat ketahui, ekonomi negara kita adalah ekonomi terbuka. Dari itu, kegiatan ekonomi Negara-negara Perusahaan yang dipengaruhi oleh dasar ekonomi dalam negeri mereka akan memberi kesan kepada ekonomi negara kita walaupun kita sendiri hendak mengambil langkah-langkah yang sesuai untuk menjayakan ekonomi negara kita. Kita tidak mempunyai kuasa ke atas dasar ekonomi dalam negeri mereka dan dengan itu kita terpaksa sentiasa menyemak ramalan kita untuk disesuaikan dengan keadaan ekonomi mereka yang berubah-ubah seperti yang dicerminkan oleh perubahan ramalan pertumbuhan ekonomi negara-negara tersebut yang kerap disemak oleh Pertubuhan Antarabangsa yang ternama. Dari itu semakan yang dibuat kepada ramalan kita bukanlah dibuat semata-mata berasaskan sangkaan sahaja ataupun untuk maksud-maksud tertentu. Saya ingin menegaskan sekali lagi iaitu walaupun ramalan yang dinyatakan akan disemak dalam tahun ini, semakan yang dibuat tidak akan menukarkan pemulihan ekonomi sepertimana yang telah dinyatakan pada mulanya.

Bagi menjawab teguran Yang Berhormat Dr Lim Keng Yaik mengenai kedudukan pekerja-pekerja Syarikat Perak River Hydro apabila Syarikat ini diambil alih oleh Kerajaan kelak saya suka menegaskan bahawa pekerja-pekerja ini akan ditawarkan pekerjaan berkhidmat dengan Lembaga Letrik Negara mengikut pilihan mereka sendiri. Oleh yang demikian, soal penyingkiran pekerja-pekerja ini akibat pengambilan alih oleh Kerajaan tidak akan timbul.

Mengenai kenyataan yang dibuat oleh Yang Berhormat Senator Datuk Nik Hassan bahawa Perbadanan Perkapalan Antarabangsa Malaysia (M.I.S.C.) dimiliki sebahagian besarnya oleh pihak swasta, ini adalah tidak tepat. Walaupun Kerajaan Persekutuan memiliki hanya 21.0% sahaja daripada saham M.I.S.C., tetapi jika saham-saham yang dimiliki oleh Kerajaan-kerajaan Negeri serta Lembaga Urusan dan Tabung Haji diambil perkiraan jumlah yang dimiliki oleh Kerajaan dan badan-badan awam ialah 61%. Ini menunjukkan bahawa pihak swasta memiliki hanya 39% sahaja daripada modal M.I.S.C., termasuk pemegang saham dari luar negeri yang mempunyai lebih sedikit dari 9% sahaja daripada modal dibayar syarikat itu.

Begitu juga, sebahagian besar daripada ahli Lembaga Pengarah M.I.S.C., iaitu lapan daripada dua belas orang, adalah terdiri daripada wakil-wakil Kerajaan Persekutuan, Kerajaan-kerajaan Negeri dan Lembaga Urusan dan Tabung Haji. Ini menunjukkan bahawa Perbadanan ini tidak dikawal oleh pihak swasta sahaja.

Yang Berhormat Senator Datuk Nik Hassan telah juga membuat kenyataan bahawa kapalterbang-kapalterbang Syarikat Penerbangan Malaysia (MAS) dan kapal-kapal Syarikat Perkapalan Kebangsaan telah diinsurankan di luar negeri. Ini tidaklah begitu benar.

MAS dan M.I.S.C. telah memenuhi seksyen 23 Akta Insuran (Pindaan) 1975 menghendaki semua kapal-kapal dan kapal-terbang-kapalterbang yang didaftarkan di Malaysia dan kesemua harta benda di dalam Malaysia diinsurankan dengan penginsuran-penginsuran Malaysia. Pengecualian-pengecualian adalah dibenarkan di bawah Akta ini bagi risiko-risiko khas dan insuran-insuran yang melindungi kapalterbang MAS dan kapal-kapal M.I.S.C. Dengan yang demikian, pasaran tempatan diketuai oleh Malaysia National Insurance (M.N.I.) dan dalam hal ini kapalterbang MAS diinsurankan melalui sebuah syarikat broker Bumiputra, yang telah menanggung 20% dan 15% tiap-tiap satunya daripada jumlah insuran. Jumlah bakinya telah diinsurankan di luar negeri melalui syarikat broker Bumiputra itu juga. Amalan biasa ini telah diikuti oleh negara-negara yang lebih maju yang mana mereka biasanya menginsurankan 80% kapal-kapalnya keluar

negeri oleh sebab tanggungan risiko yang berat dan tanggungan yang banyak dan berbagai jenis ke atas tiap-tiap kapal dan kapal-terbang termasuk pelanggaran dan tanggungan pollution di bawah perlindungan kapal-kapal laut. Hanya selepas kebolehan penanggungan tempatan telah digunakan dengan sepenuhnya, barulah insuran-insuran ditempatkan keluar negeri. Saya berpendapat juga tidak ada apa-apa salahnya dengan amalan ini yang juga digunakan oleh negara-negara lain.

Sekiranya berlaku malapetaka ini menimpa mana-mana kapalterbang MAS dan kapal-kapal M.I.S.C., pasaran insuran tempatan termasuk Malaysia National Insurance tidak akan dapat menanggung bayaran yang banyak mengenai semua tuntutan-tuntutan yang berat yang timbul dari peristiwa seumpamanya itu, jumlahnya meningkat sebanyak 410 juta ringgit bagi tiap-tiap satu jet Boeing dan 266 juta ringgit bagi tiap-tiap satu kapal udara Fokker Friendship tanpa insuran semula di seberang laut. Dan lagi, pertukaran asing tidak boleh didapati untuk membayar tuntutan-tuntutan dan kos-kos mengganti kapal-kapal yang hilang. Had-had penanggungan bagi tiap-tiap satu kapal-terbang jet terlalu berlebihan daripada jumlah aset-aset syarikat-syarikat insuran am dalam Malaysia yang berjumlah kepada 300 juta ringgit sahaja yang tidak mencukupi untuk membayar kos-kos tuntutan yang melibatkan sebuah kapalterbang jet. Insuran seberang laut bagi kapal-kapal MAS dan M.I.S.C. adalah perlu untuk memelihara kepentingan pasaran insuran tempatan dan adalah menarik perhatian bahawa sebanyak 50 penginsuran telah bergabung dan diketuai oleh Lloyd's di London di samping penginsuran tempatan untuk menginsurankan kapal-kapal udara MAS dan kapal-kapal M.I.S.C. Akan tetapi, penginsuran-penginsuran di sini berusaha seberapa upaya mereka untuk menambahkan daya kebolehan penanggungan mereka.

Yang Berhormat Senator Datuk Nik Hassan juga merujuk kepada bilangan kakitangan dalam Perkhidmatan Insuran dalam Perbendaharaan yang patut saya tunjukkan mempunyai hanya 9 orang pegawai iaitu 3 orang bumiputra, 3 orang keturunan China, dan tiga orang keturunan bangsa India. Selain daripada Ketua Pengarah Insuran yang telah dipinjamkan dari perkhidmatan tadbir dan diplomatik. Pada masa pengambilan

calun-calun baru dalam tempoh dua kali temuduga diadakan oleh Suruhanjaya Perkhidmatan Awam, dari jumlah 40 calun yang ditemuduga hanya seramai 6 orang Bumiputra telah memohon dan 4 telah dipilih, seorang dari mereka menolak tawaran jawatan itu. Tidaklah timbul langsung soal menubuhkan satu empayar oleh sesiapa pun dalam Perkhidmatan Insuran yang masih kecil jika dibandingkan dengan lain-lain negara.

Mengenai pertanyaan Senator Datuk Nik Hassan berkenaan dengan tindakan yang diambil ke atas pengarah-pengarah bank yang telah menyeleweng dari dasar-dasar bank yang telah ditetapkan, saya suka menyatakan bahawa Akta Bank, 1973 memberi kuasa kepada Bank Negara untuk mengawasi dan mengawal operasi Bank-bank Perdagangan untuk menentukan mereka tidak melakukan perkara-perkara yang tidak diinginkan. Bank Negara telah mengambil tindakan terhadap Bank-bank Perdagangan dan Pengarah-pengarah yang tidak mematuhi peruntukan-peruntukan Akta Bank Negara. Setengah daripada tindakan-tindakan yang telah diambil oleh Bank Negara adalah seperti berikut:

- (i) Mengenakan denda terhadap Bank-bank Perdagangan yang tertentu.
- (ii) Mengenakan denda ke atas Pengarah-pengarah yang terlibat.
- (iii) Menahan sesebuah Bank Perdagangan daripada mengeluarkan pinjaman selanjutnya.
- (iv) Minta Bank-bank Perdagangan itu memanggil balik pinjaman yang telah diberikan.
- (v) Memberhentikan pengarah-pengarah yang berkenaan.

Mengenai teguran Senator Datuk Syed Hassan Aidid tentang penubuhan kawasan Perdagangan Bebas, sebagaimana Dewan ini sedar, kawasan perdagangan bebas untuk projek-projek di Pulau Pinang telah pun dikaji tiga tahun yang lalu. Jawatankuasa yang dipengerusikan oleh seorang pegawai kanan dari Perbendaharaan telah hampir selesai membuat semua peraturan-peraturan asas untuk kawasan perdagangan bebas tersebut di kawasan Weld Quay di Pulau Pinang. Malangnya, telah terdapat beberapa masalah di atas pemilihan kawasan itu dari segi perkapalan, trafik pengkalan dan lain-lain

perkara. Kami mendapati bahawa Kerajaan Negeri Pulau Pinang sedang menimbangkan untuk memindahkannya ke kawasan lain. Saya akan meminta pegawai-pegawai Kementerian saya menghubungi pihak berkuasa Kerajaan Negeri Pulau Pinang bagi menentukan langkah-langkah yang sedang diambil oleh Kerajaan Negeri untuk menyelesaikan perkara mengenai kawasan baharu ini. Apabila keputusan muktamad telah dibuat di atas perkara ini, Jawatankuasa Kawasan Perdagangan Bebas bolehlah diarahkan semula untuk mengkaji perkara ini. Di dalam hal ini, saya harap sebarang pertolongan dan kerjasama daripada Ahli Yang Berhormat untuk mengatasi perkara ini sangatlah dihargai.

Sekarang saya suka hendak memberi pandangan tentang perkara-perkara mengenai cukai yang telah dikemukakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat.

Yang Berhormat Senator Ibrahim Yaacob telah membangkitkan soal percukaian syarikat kerjasama dan mencadangkan supaya dasar cukai ke atas syarikat-syarikat kerjasama diselaraskan. Beliau telah menyatakan bahawa syarikat kerjasamanya dikenakan cukai pendapatan sedangkan syarikat Kerjasama National Land Finance Bhd tidak dikecualikan. Suka saya menjelaskan bahawa Akta Cukai Pendapatan menetapkan syarat-syarat yang tertentu yang mesti dipenuhi sebelum sesebuah syarikat kerjasama itu boleh diberi pengecualian daripada cukai pendapatan. Sebagaimana Yang Berhormat sedia maklum, aktiviti-aktiviti syarikat-syarikat kerjasama bukanlah semuanya serupa belaka. Oleh itu, ada syarikat-syarikat yang menjalankan aktiviti-aktiviti yang tidak dapat memenuhi syarat-syarat yang terkandung di dalam Akta Cukai Pendapatan itu, dan dari itu dikenakan cukai. Jika syarikat-syarikat itu berasa bahawa tindakan Jabatan Hasil Dalam Negeri itu tidak betul, mereka bolehlah merayu kepada Pesuruhjaya Khas untuk Cukai Pendapatan. Suka saya menegaskan bahawa Jabatan Hasil Dalam Negeri dalam menentukan mana syarikat yang dapat dikecualikan daripada cukai pendapatan dan yang mana adalah tidak sama sekali mengikut syarat-syarat yang ditetapkan dalam Akta Cukai Pendapatan itu. Ini bukanlah soal "discretion" tetapi soal "facts of the case", dan oleh itu soal penyelarasan layanan percukaian itu tidak timbul.

Yang Berhormat menyebutkan bahawa Syarikat Kerjasama The National Land Finance Bhd dikecualikan daripada cukai pendapatan. Ini tidaklah betul. Syarikat itu telah dikenakan taksiran cukai.

Yang Berhormat Senator Datuk Chan Kwong Hon telah membangkit tentang bayaran tambahan eksport bijih timah (tin export surcharge) dan cukai keuntungan bijih timah (tin profits tax) memandangkan keadaan perusahaan bijih timah pada masa ini. Suka saya menyatakan Perbendaharaan memang sentiasa mengkaji beban cukai bukan sahaja perusahaan bijih timah ini tetapi perusahaan-perusahaan lain juga. Tetapi dalam perkara-perkara seperti ini yang mengakibatkan kehilangan hasil negara, Perbendaharaan mestilah mengkaji dengan telitinya, terutama sekali dalam keadaan kewangan negara masa ini. Di samping itu, kita akan mengadakan Rancangan Malaysia Ketiga yang akan menghendaki perbelanjaan yang besar.

Mengenai bayaran tambahan eksport bijih timah, Yang Berhormat telah mendesak supaya cukai itu dimansuhkan. Adapun tujuan mengadakan cukai ini ialah untuk mencegah inflasi, dan oleh itu dikenakan pada paras harga yang tertentu sahaja. Sungguhpun inflasi sekarang sudah berkurangan, tetapi kita tidak harus memansuhkan cukai. Kita mestilah mempunyai "built-in mechanism" di dalam sistem percukaian kita untuk mencegah inflasi. Mengadakan langkah-langkah cukai untuk mencegah inflasi bila inflasi sudah berlaku tidaklah begitu berkesan. Seperti kata pepatah Melayu: Sediakan payung sebelum hujan.

Yang Berhormat Datuk Syed Hassan Aidid mencadangkan pelepasan cukai untuk diri sendiri ditambahkan dari \$2,000 yang ada sekarang ini memandangkan kepada kenaikan kos hidup. Kerajaan sangat bersimpati dengan keadaan kos hidup. Kerajaan sangat bersimpati dengan keadaan ini tetapi implikasi langkah ini perlu dikaji dengan lebih teliti kerana pertambahan pelepasan cukai bukan sahaja akan membantu golongan yang berpendapatan rendah tetapi juga yang kaya kerana kadar cukai sut (marginal rate) ke atas mereka akan turun dengan pertambahan pelepasan cukai nanti.

Beliau juga mencadangkan supaya beberapa barang yang sekarang ini masih dikecualikan dari cukai di Pulau Pinang dikenakan cukai dan dengan ini tidaklah perlu

Kerajaan menempatkan Pegawai-pegawai Kastam di Butterworth lagi untuk menjimatkan belanja. Perkara ini akan dikajikan oleh Kerajaan.

Yang Berhormat Senator juga mencadangkan supaya pelepasan cukai diberikan kepada peniaga-peniaga kecil bumiputra. Perkara ini telahpun dibangkitkan pada masa-masa yang lalu. Seperti yang diketahui oleh Ahli Yang Berhormat, dasar Kerajaan ialah untuk membantu rakyat tidak mengira bangsa yang menghadapi kesulitan. Saya difahamkan bahawa mengisi borang-borang cukai pendapatan ialah satu masalah. Sekiranya peniaga-peniaga tersebut perlukan pertolongan mengisi borang-borang tersebut, pihak Jabatan Hasil Dalam Negeri bersedia membantu mereka dalam hal tersebut.

Mengenai cadangan Yang Berhormat Senator supaya pelepasan cukai diberi untuk mereka yang membantu ibubapa, Kerajaan bersimpati dengan cadangan ini. Walau bagaimanapun, oleh sebab-sebab pentadbirannya cadangan ini masih belum dapat kita terima untuk dilaksanakan.

Yang Berhormat Senator Dr Lim Keng Yaik telah membangkitkan soal penubuhan yang menggunakan bahan-bahan dari Malaysia di negara-negara pengguna dan mencadangkan supaya perundingan Perjanjian Cukai Dua Kali diadakan dengan negara-negara berkaitan. Cadangan ini ada baiknya dari segi eksport tetapi yang penting di sini bukanlah soal Perjanjian Cukai Dua Kali. Yang lebih utama ialah Kerajaan menggalakkan supaya perusahaan-perusahaan tersebut ditempatkan di negara kita sendiri untuk menambahkan peluang pekerjaan bagi rakyat kita. Berkenaan dengan Perjanjian Cukai Dua Kali, Kerajaan sentiasa sedia untuk berunding dengan mana-mana negara yang ingin memasukinya.

Sekarang saya ingin menyentuh perkara yang dibangkitkan mengenai keteguhan ringgit Malaysia dan implikasi Mesyuarat Jawatankuasa Sementara (Interim Committee) yang telah diadakan di Jamaica baru-baru ini. Di antara keputusan-keputusan penting yang telah dibuat di Kingston, Jamaica ialah persetujuan penggunaan regim kadar pertukaran matawang yang baharu, persetujuan menubuhkan "Third Window" dan kumpulan Wang Amanah (Trust Fund). Dua keputusan yang akhir ini tidak akan memberi keuntungan kepada Malaysia tetapi kita

telah menyokong usul tersebut di Kingston bagi faedah negara-negara sedang membangun pada amnya. Walau bagaimanapun, keputusan-keputusan di Kingston tidak mendatangkan kesan yang segera kepada keteguhan dan kestabilan ringgit Malaysia. Oleh kerana kita menjangkakan lebih yang besar di dalam imbalan pembayaran (balance of payment) bagi tahun 1976, maka ringgit Malaysia sudah pasti akan kekal kukuh dan stabil.

Akhirnya, ada beberapa Ahli Yang Berhormat yang telah menyatakan dari negeri-negeri yang kurang maju supaya mendapat bantuan dari Kerajaan Pusat. Kerajaan Persekutuan memang sedang atas perlunya membantu Kerajaan-kerajaan Negeri yang kurang maju seperti Kelantan, Trengganu, Kedah dan Perlis. Memandangkan kepada kesedaran inilah, maka dalam merancang peruntukan-peruntukan bagi Rancangan Malaysia Ketiga, Kerajaan Persekutuan akan menumpukan perhatian kepada projek-projek pembangunan yang akan dilaksanakan di kawasan-kawasan tersebut. Di samping itu, Kerajaan Persekutuan dari semasa ke semasa sentiasa memberi bantuan kewangan kepada Kerajaan-kerajaan Negeri yang berkenaan untuk menampung kekurangan dalam perbelanjaan-perbelanjaan tahunan. Selain daripada itu, Kerajaan Persekutuan juga sedang mengkaji semula tentang peraturan-peraturan bantuan kewangan daripada Kerajaan Persekutuan kepada Kerajaan-kerajaan Negeri, terutama sekali bagi membolehkan Kerajaan-kerajaan Negeri yang kurang maju seperti Kelantan, Trengganu, Kedah dan Perlis mendapatkan bantuan yang lebih banyak daripada Kerajaan Persekutuan.

Tuan Yang di-Pertua, sebagai penutup dan untuk menggulung saya suka menegaskan bahawa Kerajaan akan berusaha untuk menentukan yang pemulihan ekonomi yang dialami sekarang akan berjalan tanpa sekatan dalam suasana kewangan yang stabil. Apa yang diperlukan ialah keyakinan (confidence) daripada semua kalangan, dan tampil ke hadapan menggunakan peluang dari perkembangan ini bagi menjamin pemulihan ekonomi ini berjalan licin malah akan mendapat galakan yang diperlukan.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua.

Bacaan Kali Yang Ketiga

Tan Sri Chong Hon Nyan: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

Tuan Law Hieng Ding: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, mesyuarat ini ditangguhkan sekarang hingga pukul 2.30 petang hari esok, 29hb Januari, 1976.

Dewan ditangguhkan pada pukul 9.05 malam.